

AFSTUDEERONDERZOEK CMD

Yasmin Meijer

Dating & autisme

MEE Dating

TITEL: Afstudeerscriptie MEE Dating Utrecht

Datum: 23-03-2014

Versie nummer document: 1

Persoonlijke gegevens

Naam: Yasmin Meijer

E-mail: yasmin.meijer@student.hu.nl

Studentnummer: 1547142

Opleiding informatie

Communication and Multimedia Design

Hogeschool Utrecht, 2013/2013

Adres: Padualaan 99, 3584 CH Utrecht

Bedrijfsinformatie

MEE Dating Utrecht

Adres: Eemland 3, 9405 KD Assen

E-mail: info@meedating.nl

Telefoon nummer: +31 (0)592 303 999

Afstudeerbegeleiding

Afstudeerbegeleider: Michiel Rovers

E-mail: michiel.rovers@hu.nl

Tweede lezer: Madris Duric

E-mail: madris.duric@hu.nl

Bedrijfsbegeleidster: Silke de Ruiter

E-mail:

Voorwoord

Afstuderen voor CMD, aan de Hogeschool Utrecht, is voor mij een leerzame ervaring om mij voor te bereiden op de beroepspraktijk. Mijn afstudeeronderzoek doe ik voor MEE Dating Utrecht: een vrijwilligersorganisatie die mensen met een lichte beperking/autisme helpt met daten en het vinden van een vriendschap/relatie. In deze scriptie verdiep ik mij in de wereld van liefde en online dating voor mensen met autisme.

Ik wil Silke de Ruiter, coördinator MEE Dating Utrecht, graag ontzettend bedanken voor alle begeleiding en hulp tijdens mijn onderzoeksproces. Daarnaast wil ik Michiel Rovers, mijn afstudeerdocent vanuit de HU, ook graag bedanken voor alle hulp en begeleiding.

Inhoudsopgave

<i>Voorwoord</i>	2
------------------------	---

<i>Samenvatting</i>	5
---------------------------	---

<i>Inleiding</i> 1.1 Aanleiding	6
---------------------------------------	---

1.2 Doelstelling	6
------------------------	---

1.2.1 Doel van het onderzoek	6
------------------------------------	---

1.2.1 Doelgroep	6
-----------------------	---

1.3 Vraagstelling	6
-------------------------	---

1.4 Hoofd- en deelvragen	7
--------------------------------	---

1.4.2 Deelvragen:	7
-------------------------	---

1.5 Organisatie	7
-----------------------	---

1.5.1 Achtergrond en uitgangspunten	7
---	---

1.6 Onderzoeksmethoden	8
------------------------------	---

1.7 Leeswijzer	8
----------------------	---

<i>Hoofdstuk 2: Theoretisch kader</i>	9
---	---

2.1 Inleiding	9
---------------------	---

2.2 Cijfers autisme	9
---------------------------	---

2.3 Verschillende vormen van autisme	9
--	---

2.4 Autismen en liefde/relaties	11
---------------------------------------	----

2.5 Doelgroep MEE Dating	12
--------------------------------	----

2.6 Persona's	14
---------------------	----

2.7 Kenmerken van autisme bij vrouwen	15
---	----

2.7.1 Seksualiteit	17
--------------------------	----

2.8 Vergelijking tussen bestaande dating initiatieven	18
---	----

2.9 Veronderstellingen:	20
-------------------------------	----

<i>Hoofdstuk 3: Onderzoeksmethodes</i>	22
--	----

3.2 Methoden	22
--------------------	----

3.3 Onderzoeksgroep	22
---------------------------	----

3.4 Meetinstrumenten	22
----------------------------	----

3.5 Onderzoeksproces	22
3.6 Analysemethode	23
3.7 Verantwoording onderzoeksmethoden	23
3.8 Betrouwbaarheid	23
3.9 Resultaten	24
3.9.1 Kwantitatieve resultaten	24
3.9.2 Kwalitatieve resultaten	25
3.9.3 Vergelijking tussen uitkomsten interviews en enquête onder de doelgroep	27
<i>Hoofdstuk 4: Conclusie en discussie</i>	29
4.1 Beantwoording deelvragen	29
4.2 Beantwoording hoofdvraag	30
4.3 Discussie	31
<i>Hoofdstuk 5: Conceptualiseren en evalueren</i>	32
5.1 Inleiding	32
5.2 Achtergrond concept	32
5.3 Verschillende concepten	32
5.4 Inzetbare mediakanalen	32
5.5 Verdere uitwerking van het concept	34
5.6 Vormgeving	34
5.6.1 Styleguide: gebruikte kleuren en lettertypes	35
5.6.2 Kleurgebruik, lettertypes en visuals	35
5.7. Evaluatie van het concept bij de doelgroep	38
5.7.1 Validatie van gemaakte ontwerpkeuzes en evaluatiemethoden	39
5.8 Planning campagne	41
5.8.1 Extra aanbevelingen	44
5.9 Eindconclusie	44
<i>Literatuurlijst</i>	48
<i>Bijlagen</i> Plan van aanpak	52

Samenvatting

Een knipoogje hier, een glimlachje daar. Liefde begint vaak met deze vormen van communicatie. Maar wat nu als je vanwege slechthorendheid, een spraakgebrek of autisme grote moeite hebt om een afspraakje te regelen? Relatiebureau MEE Dating biedt hulp aan deze mensen in hun zoektocht naar de liefde. Voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) is liefde een verwarrende emotie. Iemand met ASS heeft moeite om gevoelens uit te drukken en te begrijpen. Maar dat betekent niet dat zij geen behoefte hebben aan liefde.

Ongeveer 190.000 mensen kampen in Nederland met een vorm van autisme. De ontwikkelingsstoornis komt ongeveer vier keer zo vaak voor bij mannen als bij vrouwen (Rutter, Caspi & Moffit, 2003). Het date bestand van MEE Dating bestaat momenteel voor 80% uit mannen, slechts 20% zijn vrouwen. In dit afstudeeronderzoek wordt er dan ook gekeken op welke manier de organisatie bekender kan worden onder vrouwen. De volgende onderzoeksvraag staat centraal in deze scriptie:

Met behulp van welk concept gaat MEE Dating bekender worden onder vrouwen met een lichte vorm van autisme?

Om deze vraagstelling te kunnen beantwoorden zijn er verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. Om te beginnen zijn verschillende boeken, artikelen, elektronische bronnen, websites en documentaires geraadpleegd om inzicht te krijgen in autisme. Daarnaast is er kwantitatief en kwalitatief onderzoek gedaan naar de doelgroep. Er zijn verschillende autisme experts geïnterviewd over de kenmerken en wensen van de doelgroep en er is een online enquête uitgezet onder de doelgroep. Op basis van deze resultaten is een concept ontwikkeld en worden er adviezen gegeven.

Uit het literatuuronderzoek komt naar voren dat een meerderheid van volwassenen met autisme graag een romantische relatie zou willen. Vrouwen met autisme hebben echter meer behoefte aan vriendschap. De Autisme Spectrum Stoornis (ASS) kan zich anders uiten bij vrouwen dan bij mannen en autisme komt vaker voor bij zwakbegaafde vrouwen dan bij (boven)gemiddeld intelligente vrouwen. Vrouwen met autisme zijn vaak sociaal sterker dan mannen met autisme en zij zijn gevoeliger voor sensorische prikkels dan mannen met ASS. Ongeveer 70% van vrouwen met autisme heeft last van bijkomende problemen, met name angst en somberheid. Aseksueel en biseksueel gedrag komen onder hen relatief vaak voor. Ook hebben vrouwen met autisme vaak een laag zelfbeeld en kunnen door hun onzekerheid makkelijk slachtoffer worden van uiteenlopende vormen van misbruik.

Uit de interviews die zijn gehouden met autisme experts komt ook naar voren dat vrouwen met ASS een kwetsbare groep vormen. Deze vrouwen zijn angstig voor het onbekende en hebben behoefte aan veiligheid en routine. Zij worden erg beschermd door hun omgeving. Deze uitkomsten vormen de kern bij de ontwikkeling van het concept.

Het antwoord op de onderzoeksvraag is een medium onafhankelijk concept: de crossmediale campagne "Vind jouw liefde of vriendschap bij MEE Dating". Binnen deze campagne vormen de guiding principles 'veiligheid', 'betrouwbaarheid', 'liefde' en 'laagdrempeligheid' de rode draad. De gekozen mediakanalen binnen deze offline campagne bestaan uit flyers en advertenties in tijdschriften. Verder bestaat de campagne uit een laagdrempelig evenement ter promotie van en kennismaking met de organisatie. Daarnaast is er gekozen voor een workshop om inzicht te krijgen in 'de wereld van het daten' voor de doelgroep. Door de inzet van deze campagne zal MEE Dating meer gaan leven onder vrouwen met een lichte vorm van autisme tussen de 25-40 jaar.

Inleiding

1.1 Aanleiding

‘Relatievorming bij mensen met autisme is een beetje als kernfysica voor een gewone sterveling’ (T. Attwood, 2009).

Een knipoogje hier, een glimlachje daar. Liefde begint vaak met deze vormen van communicatie. Maar wat nu als je vanwege slechthorendheid, een spraakgebrek of autisme grote moeite hebt om een afspraakje te regelen? De kunst van het verleiden wordt dan opeens een stuk moeilijker! Mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking willen ook de kans krijgen om te daten. In het actuele tv programma The Undateables van BNN, kijkt Nederland mee hoe daten voor jongeren met een handicap eruit ziet. Want hoe werkt het als je dingen niet aanvoelt, lichaamstaal niet kunt lezen en de wereld er voor jou heel anders uit ziet? Ook relatiebureau MEE Dating biedt hulp aan deze mensen. Net als in het programma The Undateables ondersteunen zij mensen met een beperking/lichte vorm van autisme in hun zoektocht naar de liefde, maar dan niet op televisie.

Voor mensen met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) is liefde een verwarrende emotie. Iemand met ASS heeft moeite om gevoelens uit te drukken en te begrijpen. Maar dat betekent niet dat zij geen behoefte hebben aan liefde; ook zij willen graag een maatje die hen begrijpt, om dingen mee te delen. Vele vrijwilligers spelen bij MEE Dating voor cupido en bieden ondersteuning aan deze mensen: van een persoonlijke kennismaking, tot begeleiding tijdens de eerste dates. MEE Dating wil als organisatie uitbreiden van Drenthe naar Utrecht en verder in Nederland. De vraag is nu alleen: op welke manier kunnen zij meer vrouwen aantrekken?

1.2 Doelstelling

1.2.1 Doel van het onderzoek

Door middel van dit onderzoek hoopt MEE Dating erachter te komen op welke manier zij vrouwen enthousiast kan krijgen om zich aan te melden bij MEE Dating. Het doel is om jaarlijks 300 nieuwe aanmeldingen erbij te krijgen.

1.2.1 Doelgroep

Ongeveer 190.000 mensen kampen in Nederland met een vorm van autisme. De ontwikkelingsstoornis komt ongeveer vier keer zo vaak voor bij mannen als bij vrouwen (Rutter, Caspi & Moffit, 2003). Het bestand van MEE Dating telt momenteel 23 dames, waarvan 90% tussen de 25-40 jaar is. Dit onderzoek richt zich dan ook op vrouwen tussen de 25-40 jaar met een lichte vorm van autisme in de provincie Utrecht.

1.3 Vraagstelling

Tijdens gesprekken met Silke de Rooter, coördinator van MEE Dating Utrecht, en Henny den Besten, oprichter van MEE Dating, is gekeken naar de knelpunten binnen de organisatie. Hieruit bleek dat de aanmeldingen voor 80% uit mannen bestaan. MEE Dating wil weten op welke manier zij de organisatie aantrekkelijker kan maken voor vrouwen met een licht verstandelijke beperking of

autisme. De vraag is hoe MEE Dating bekender kan worden onder deze vrouwen, met als uiteindelijke doel ook meer aanmeldingen van vrouwen.

1.4 Hoofd- en deelvragen

Door middel van dit onderzoek wil ik antwoord krijgen op de onderstaande onderzoeksvraag en bijbehorende deelvragen.

1.4.1 De onderzoeksvraag:

Met behulp van welk concept gaat MEE Dating bekender worden onder vrouwen met een lichte vorm van autisme?

Om deze vraagstelling te kunnen beantwoorden is het verstandig om eerst inzicht te krijgen in het begrip autisme en de doelgroep van MEE Dating. Daarnaast is het zinvol om een vergelijking te maken met bestaande vergelijkbare organisaties. Tevens is het raadzaam om onderzoek te doen naar de mogelijke barrières voor de doelgroep om lid te worden. Op basis hiervan zijn de volgende vijf deelvragen samengesteld.

1.4.2 Deelvragen:

1. Wat is autisme en welke vormen zijn er?
2. Hoe ziet een liefdesrelatie tussen autisten eruit?
3. Wie is de doelgroep, wat zijn hun kenmerken en waar bevindt deze zich?
4. Welke initiatieven bestaan er op het gebied van dating voor mensen met een beperking/ autisme en wat zijn de verschillen?
5. Welke mogelijke drempels zijn er voor vrouwen met ASS om lid te worden bij MEE Dating?

1.5 Organisatie

Mission statement 'MEE maakt meedoen mogelijk' (MEE.nl, 2014)

Relatiebureau MEE Dating is onderdeel van stichting MEE en is opgezet voor mensen met een licht verstandelijke beperking en/of stoornis in het autisme spectrum, die behoefte hebben aan een liefdesrelatie. Het vinden van een partner of vriend(in) is voor hen vaak moeilijk.

Stichting MEE bestaat uit 22 regionale organisaties die verspreid zijn over Nederland. MEE staat voor levenslange, levensbrede, laagdrempelige en professionele ondersteuning aan mensen met een beperking en maatschappelijke activering. De stichting ondersteunt cliënten bij een zelfstandig en onafhankelijk leven op alle levensgebieden en in alle levensfasen, zodat zij naar vermogen mee kunnen doen in de samenleving. Kennis en ervaring worden hierbij ingezet om de samenleving beter in te richten voor mensen met een beperking. Op die manier maakt MEE meedoen ook echt mogelijk (MEE.nl, 2014).

1.5.1 Achtergrond en uitgangspunten

MEE Dating is specifiek bedoeld voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking en/of vorm van autisme vanaf 18 jaar, woonachtig in de provincie Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel en Gelderland en Utrecht. De organisatie is opgezet in mei 2013 door Henny den Besten en Marike Hoekstra en bestaat met name uit vrijwilligers.

Relatiebureau MEE Dating is een relatiebemiddelingsbureau met een persoonlijke aanpak. De organisatie vindt het belangrijk om persoonlijke aandacht te geven en te helpen zoeken naar een geschikte partner en/of vriendschappelijk contact. Daarom wordt er via een persoonlijk intake-gesprek een beeld geschetst van de persoon en wat hij/zij zoekt. Hierna kan hij/zij via de site zelf op zoek gaan naar een geschikt persoon en helpt MEE Dating verder om het contact in gang te zetten. MEE Dating blijft betrokken tijdens de date gesprekken, daarnaast biedt de stichting ook cursussen op het gebied van relaties en seksualiteit.

1.6 Onderzoeksmethoden

Er zijn verschillende onderzoeksmethoden gebruikt om dit onderzoek uit te voeren, om te beginnen is er gebruik gemaakt van deskresearch voor het literatuuronderzoek. Er zijn verschillende boeken, artikelen, elektronische bronnen, websites en documentaires geraadpleegd voor het theoretisch kader. Daarnaast is gekozen voor een kwantitatief onderzoek naar de doelgroep door middel van een online enquête. Ook is er gebruik gemaakt van een kwalitatief onderzoek naar de doelgroep door middel van interviews met autisme experts. Op basis hiervan is een concept ontwikkeld en worden er adviezen gegeven.

1.7 Leeswijzer

De opbouw van dit onderzoeksrapport is als volgt samengesteld. Hoofdstuk 1 dient als inleiding op het onderzoek. Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de theorie rondom autisme en de doelgroep en diens kenmerken. In hoofdstuk 3 komen de gebruikte onderzoeksmethoden aan bod. De resultaten van het kwantitatieve enquêteonderzoek naar de doelgroep worden hier beschreven. Ook komen de resultaten van het kwalitatieve onderzoek in dit hoofdstuk aan bod. In hoofdstuk 4 worden de conclusies beschreven en bediscussieerd en in hoofdstuk 5 komt het concept en de evaluatie hiervan aan bod, inclusief een aantal aanbevelingen. Aan het einde van dit rapport vindt u de bronnenlijst en relevante bijlagen.

1.8 Begrippenkader

De volgende betekenissen zijn gebruikt om de begrippen uit de onderzoeksvraag meetbaar te maken. Andere begrippen uit dit onderzoek vindt u achterin de scriptie in de begrippenlijst.

- **Autisme Spectrum Stoornis (ASS):**
Een aangeboren stoornis in de informatieverwerking van de hersenen. Deze groep van aandoeningen worden gekenmerkt door groep van aandoeningen aangeduid die worden gekenmerkt door problemen in de sociale communicatie en door beperkte interesses en gedragingen.
- **Concept:**
Ontwerp, plan.

Hoofdstuk 2: Theoretisch kader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de begrippen zoals gedefinieerd in mijn onderzoeksvraag nader omschreven. Er wordt gekeken naar de cijfers van autisme in Nederland. Daarnaast zal een beschrijving worden gegeven van autisme en de verschillende vormen. Ook wordt d.m.v. samengestelde persona's inzicht gegeven in de doelgroep. Er is onderzoek gedaan naar autisme en liefde/relaties en er wordt tevens gekeken naar de kenmerken van vrouwen met autisme. Ook is er een vergelijking gemaakt tussen bestaande datingsites voor mensen met een beperking.

2.2 Cijfers autisme

In Nederland is geen onderzoek gedaan naar hoe vaak autisme voorkomt. De Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) gaat uit van de cijfers van het prevalentie-onderzoek naar Autisme Spectrum Stoornissen in Engeland, waardoor zij uitgaan van een percentage van ruim 1% (Autilook, 2013). Dit houdt in dat ongeveer 190.000 mensen een vorm van autisme hebben in Nederland. De aandoeningen in het autismspectrum zijn voor een groot deel erfelijk bepaald.

Autisme komt, net als de meeste ontwikkelingsstoornissen, vaker voor bij jongens dan bij meisjes; jongens zijn ongeveer vier keer vaker getroffen (Rutter, Caspi & Moffit, 2003). Ongeveer de helft van de mensen met een stoornis in het autismspectrum heeft ook een verstandelijke beperking (Nederlands Jeugd Instituut, 2013). Inmiddels is bekend dat 50 tot 80% van de gediagnosticeerde mensen met autisme een normale of hoge begaafdheid heeft. Deze groep bestaat voor ongeveer 15% uit vrouwen en 85% is man: volgens deze aanname betekent dit dat er in Nederland zo'n 20.000 à 30.000 normaal begaafde vrouwen met autisme zijn (Spek, & Goosen, A.)

Uit studies blijkt dat het sociaal-communicatieve gedrag zich tot in de volwassen leeftijd vooruit blijft gaan, maar deze verbetering is nooit spectaculair. Autisme is een levenslange stoornis, waarbij iemand zijn hele leven zorg nodig heeft. Tijdens de overgangsfase tussen kindertijd en volwassenheid ontwikkelt zich bij ongeveer 20% van alle mensen met autisme epilepsie en af en toe gaat dit samen met geestelijke achteruitgang. Ruim 15% ontwikkelt in zijn of haar verdere leven een nieuwe psychiatrische aandoening; vaak gaat het om obsessief-compulsief gedrag, een affectieve stoornis, een psychose of katatonie (Klinische kinder-neuropsychologie, 2011).

Recent buitenlands onderzoek laat zien dat de stoornissen in het autismspectrum als volgt zijn verdeeld: meer dan de helft heeft PDD-NOS, ongeveer een kwart heeft klassiek autisme, circa een achtste deel Asperger en de rest beslaat de andere stoornissen in het autismspectrum (Nederlands Jeugd Instituut, 2013).

2.3 Verschillende vormen van autisme

Te vaak nog worden mensen met autisme gezien als één groep, terwijl de diversiteit binnen deze groep erg groot is. Het autismspectrum kent vele kleuren; mensen met autisme verschillen onderling evenveel als mensen zonder autisme. Hieronder worden alle vormen van autisme besproken om inzicht te geven in de verschillen die voorkomen bij de doelgroep van MEE Dating.

Met de term 'Autisme Spectrum Stoornissen' worden aandoeningen bedoeld waarbij problemen opspelen in de sociale communicatie, beperkte interesses en gedragingen (Klinische kinder-neuropsychologie, 2011). Autisme is een aangeboren afwijking in de informatieverwerking van de hersenen. Hierdoor hebben mensen met autisme problemen met communicatie, sociale interactie en verbeelding. Het begrijpen van en omgaan met sociale situaties is het belangrijkste probleem. Mensen met een autisme stoornis vinden het bijvoorbeeld lastig om emoties af te lezen van gezichten (Klinische kinder-neuropsychologie, 2011). Er bestaan veel verschillen onderling; sommige mensen met autisme zoeken weinig contact met anderen. Anderen doen dit juist heel actief, maar vaak op een manier die 'vreemd' overkomt. Er zijn mensen met autisme en een (lichte) verstandelijke beperking maar ook mensen met een hoge intelligentie (Nederlandse Vereniging voor Autisme).

Binnen het autistisch spectrum wordt onderscheid gemaakt tussen klassiek autisme, het syndroom van Asperger en PDD-NOS ('Pervasive Developmental Disorder – Not Otherwise Specified'). Deze verschillende soorten worden hieronder besproken. In de bijlage van dit onderzoek is een nog uitgebreidere omschrijving te vinden.

1. Klassiek Autisme kenmerken:

Deze stoornis wordt ook wel autistische stoornis of kernautisme genoemd. Iemand heeft klassiek autisme wanneer er sprake is van beperkingen in het contact met andere mensen, beperkingen in communicatie en taalgebruik, beperkingen in het verbeeldingsvermogen en een opvallend beperkt gebied van interesses en activiteiten. Mensen met klassiek autisme hebben vaak moeite in het gebruik van non-verbaal gedrag, zoals oogcontact, gelaatsuitdrukking, lichaamshouding en gebaren. Ook hebben zij vaak een achterstand in de ontwikkeling van de gesproken taal. Daarnaast zitten ze vaak vast in bepaalde routines, welke ze eindeloos kunnen blijven herhalen. Bij ongeveer 80% van de diagnoses klassiek autisme is sprake van een lage intelligentie of verstandelijke beperking (Nederlandse Vereniging voor Autisme).

2. Asperger kenmerken

Het syndroom van Asperger is een ontwikkelingsstoornis met normale of meer dan gemiddelde begaafdheid, beperkte sociale vaardigheden en met vertraagde sociaal-emotionele ontwikkeling (AB Het Spectrum, 2011). Mensen met Asperger kunnen vaak goed praten en leren, maar hebben moeite om taal te begrijpen en te snappen wat andere mensen denken en voelen. Vaak hebben zij een grote fantasie, de neiging om veel te praten en een grotere behoefte aan vriendschappen en relaties dan mensen met klassiek autisme (Nederlandse Vereniging voor Autisme). Mensen met Asperger hebben geen beduidende achterstand in taalontwikkeling en de geestelijke ontwikkeling. Het syndroom van Asperger ligt binnen het autismespectrum samen met lichte vormen van PDD-NOS het dichtst bij harmonisch normale mensen. Ze zijn in staat om een zelfstandig leven te leiden.

3. PDD-NOS kenmerken:

PDD-NOS (Pervasive Developmental Disorder Not Otherwise Specified) is een Pervasive (doordringende) Ontwikkelingsstoornis in verschillende ontwikkelingsgebieden van een kind (AB Het Spectrum, 2011). Dat kan de taalontwikkeling of de ontwikkeling van lichaamsbeweging zijn, maar ook het reageren op interne en externe prikkels en de bekwaamheid om zich op anderen te richten. PDD-NOS is een overkoepelende naam voor stoornissen waartoe ook het autisme behoort. PDD-NOS is in feite een restcategorie en wordt daarom wel de verlegenheidsdiagnose genoemd. Hiermee wordt bedoeld dat er nog geen duidelijke uitspraak gedaan kan worden of de persoon beantwoordt aan de criteria van een van de andere Pervasive Ontwikkelingsstoornissen. Dat kan komen omdat men niet over voldoende informatie beschikt of omdat er geen informatie over de kinderjaren meer beschikbaar is (Nederlandse Vereniging voor Autisme, 2014).

4. Multiplex(complex) Developmental Disorder (McDD) kenmerken:

McDD staat voor: Multiplex (complex) Developmental Disorder. In het Nederlands betekent dit: Meervoudige Complexe Ontwikkelingsstoornissen. Deze stoornis wordt beschouwd als een variant van bepaalde autistische stoornissen. Bij deze stoornis staan niet de contactproblemen op de voorgrond, maar de problemen met het reguleren van emoties en gedachten. Ze worden door emoties overspoeld en door hun veel te sterke fantasie kunnen hun gedachten met hen op de loop gaan, waardoor fantasie en werkelijkheid nog moeilijk te onderscheiden zijn. Zij uitten zich vaak agressief. McDD komt niet voor in officiële classificatiesysteem, zoals de DSM-IV-TR (Nederlandse Vereniging voor Autisme, 2014).

2.4 Autisme en liefde/relaties

‘De intieme relatie is het vergrootglas van de handicap autisme’

Dit stellen de partners die een huwelijk hebben met iemand met autisme (Beel, 2002). Jong volwassenen met klassiek autisme hebben vaak een eenzame levensstijl. Ervaring heeft echter uitgewezen dat een meerderheid van deze volwassenen graag een romantische relatie zou ervaren (Attwood, 2009).

Mensen met autisme hebben moeite met de ongeschreven regels van contact en vinden daardoor lastig hun weg in relaties (Vermeulen, 2011). Liefde is voor hen een verwarrende emotie. Met name praten over emoties zorgt voor moeilijkheden, omdat mensen met ASS weinig onderscheid kunnen maken tussen praten over gevoelens en het voelen zelf. De moeite die zij hiermee hebben ligt niet per se aan hun tekort aan sociale vaardigheden, maar meer in de beperking die zij hebben om de context te begrijpen en er betekenis aan te verlenen (Vermeulen, 2011).

Een volwassene met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) verlangt niet altijd naar dezelfde diepgang en uiting van liefde als een volwassene met een normale ontwikkeling (Attwood, 2009). Iemand met ASS kan bijvoorbeeld ontzettend onvolwassen overkomen als het gaat om uitingen van expressie. De uitingen van genegenheid van anderen kunnen voor iemand met autisme snel als onaangenaam of zelfs vijandig worden ervaren. Ook verliefdheid is iets wat mensen met autisme moeilijk kunnen begrijpen. Veel jongeren met autisme willen wel een liefje, maar weten niet hoe ze daaraan moeten beginnen. Hoger begaafde mensen met autisme hebben wel vaak vrij goed zicht op de bouwstenen van een goede partnerrelatie. Het is voor hen echter moeilijk om deze concreet te maken (Vermeulen, 2011).

Seksualiteit en kwetsbaarheid

Ouders maken zich vaak zorgen over de sociale en seksuele kwetsbaarheid van hun autistische kind (Mens en Samenleving, 2009). Mensen met ASS hebben moeite met het begrijpen van verbale en non-verbale signalen, waardoor een teken van een ander makkelijk verkeerd opgevat kan worden. Hierdoor vormen mensen met autisme sneller een doelwit voor misbruik. Mensen met ASS zijn extra kwetsbaar, doordat zij moeite hebben met het begrijpen van de intenties van anderen wat samenhangt met hun beperkingen in communicatie. Kinderen met ontwikkelingsstoornissen (waaronder autisme) lopen een tweemaal grotere kans het slachtoffer van seksueel misbruik te worden (Mens en Samenleving, 2009).

Ontwikkelen van relaties

In de puberteit ontstaat er een toenemend lustgevoel. Er ontstaan nieuwe onvoorspelbare sociale situaties, wat voor een kind met autisme erg verwarrend kan zijn (Mens en Samenleving, 2009). Leeftijdsgenoten oefenen veel invloed uit in de puberteit en kinderen met autisme imiteren vaak gedrag om er ook bij te horen. Dit mislukt vaak, omdat zij minder gesprekken en interactie hebben

met leeftijdsgenoten (Mens en Samenleving, 2009). Het 'seksuele script' wordt bij kinderen in de loop der jaren gevormd door ervaringen, maar omdat kinderen met ASS minder sociale en seksuele kansen hebben wordt dit script niet voldoende gevormd (Mens en Samenleving, 2009).

Begeleiding in relaties

Het sociale netwerk van veel jongeren met ASS is relatief klein; het gaat vaak niet verder dan medeleerlingen/collega's/medebewoners en familieleden. Zolang er geen partner is blijven veel jongvolwassenen bij hun ouders wonen. Familieleden blijken een belangrijke factor te zijn in de levenskwaliteit van autisten, omdat zij vaak de plaats van vrienden innemen (NVA, 2014).

Mensen met ASS hebben op elk punt van het relationele vlak begeleiding nodig om vaardigheden te ontwikkelen. De weinige contacten met leeftijdsgenoten en het ontbreken van relatie ervaring zorgt ervoor dat de ontwikkeling van deze vaardigheden erg beperkt is. Jongvolwassenen hebben aanmoediging en kansen nodig om relaties aan te knopen en vrienden te maken. Dit kan bijvoorbeeld door aan te sluiten bij een hobby –, praat – of activiteitsgroep die aansluit bij een speciale interesse. Een waardevolle strategie is volgens psycholoog Anttwood om een sociaal sterke vriend mee te nemen naar een ontmoeting tijdens een date. Zo krijgt iemand een tweede opinie, voordat de eerste stappen gezet worden naar de ontwikkeling van een relatie.

Volgens Anttwood zijn volwassenen die in de vroege kindertijd al tekenen van autisme vertoonden, vaak minder gemotiveerd om een lange termijn relatie te zoeken. Geen relatie hebben is voor sommige volwassenen met ASS een bewuste keuze. Voor hen kan een geslaagde carrière en een onafhankelijk leven voldoende zijn. De meeste jongeren met autisme en een normale begaafdheid verlangen echter wel naar een vriend(in) met wie zij samen een vriendschap/partnerrelatie kunnen uitbouwen (Vermeulen, 2011). Een aantal van hen slaagt daar ook in, maar dit gaat vaak niet vanzelf en zorgt daardoor snel voor frustratie. Veel jongeren met autisme hebben onrealistische verwachtingen ten aanzien van relaties. Vaak projecteren zij hun (te hoge) verwachtingen op een partnerrelatie. Het idee dat 'single' mensen ongelukkig zijn en mensen met een relatie geslaagd/gelukkig zijn, kan voor veel obsessie zorgen in het vinden van een relatie (Vermeulen, 2011). Een intieme partnerrelatie is voor iemand met autisme een van de moeilijkste uitdagingen op sociaal vlak. Volgens studies slaagt maar 5 % a 10% van de volwassenen met autisme erin om een relatie uit te bouwen (Levy, A. & Perry, A)

2.5 Doelgroep MEE Dating

Om inzicht te verkrijgen in de wensen en behoeften van de doelgroep is uitgebreid doelgroep onderzoek verricht door theoretisch onderzoek, maar ook door het uitzetten van een enquête onder de doelgroep en interviews met experts. De doelgroep van MEE Dating bestaat uit vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme vanaf 18 jaar. Dit afstudeeronderzoek is gericht op vrouwen met een lichte vorm van autisme tussen de 25-40 jaar uit de provincie Utrecht. Volgens Henny den Besten, oprichtster van MEE Dating, wordt er bij deze doelgroep onderscheid gemaakt tussen drie categorieën:

- Zwak begaafden met een IQ van 70-85. Deze mensen hebben een ontwikkelde leeftijd van 12-16 jaar.
- Licht verstandelijke beperkten met een IQ van 50-70. Deze mensen hebben een ontwikkelde leeftijd van 6,5 – 12 jaar. Zowel zwakbegaafden als licht verstandelijk begaafden hebben behoefte aan een liefdesrelatie.
- Matig verstandelijk beperkt met een IQ van 35-50. Deze mensen hebben een ontwikkelde leeftijd van 4 – 6,5 jaar.

Kenmerken van de doelgroep zijn:

- Beperkte verstandelijke vermogens
- Beperkt zelfbeeld (hebben vaak zelf niet door dat zij autisme hebben)
- Beperkt inzicht in eigen mogelijkheden
- Beperkte ervaringen
- Sterk beïnvloedbaar door hun directe omgeving, zowel positief als negatief

Mensen met een lichtverstandelijke beperking willen graag 'erbij horen', niet 'anders' zijn. Mensen met een matig verstandelijke beperking hebben minder de behoefte om 'erbij te horen'. Wanneer men met de doelgroep communiceert is het volgens Henny den Besten belangrijk om respect te tonen en geen moeilijke woorden te gebruiken. Korte zinnen en duidelijke vragen zijn een must.

Algemene enquête uitkomsten NVA

De Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) heeft in 2013 onderzoek gedaan d.m.v. een enquête onder bijna 14.000 leden met autisme. Iets minder dan de helft van de respondenten geeft aan vaak of altijd gelukkig te zijn, 28% is vaak of altijd ongelukkig. Vrouwen (37%) geven aan vaker ongelukkig te zijn dan mannen (25%).

Interesses

Uit de enquête blijkt dat bijna 70% een bijzondere interesse in een bepaald onderwerp heeft. Mannen (73%) geven vaker aan bijzondere interesses te hebben dan vrouwen (57%). De specifieke interesses die worden genoemd door mannen zijn: computers (43%), vervoermiddelen (16%), wiskunde (12%) en sport (12%), terwijl vrouwen vooral dieren (32%) en handwerken (14%) noemen. Muziek (mannen 21%, vrouwen 27%), wetenschap (beide groepen 15%) en Science Fiction of Fantasy (mannen 19%, vrouwen 14%) worden door beide groepen vaak genoemd. De meest genoemde sterke eigenschappen van de respondenten zijn eerlijkheid (68%), een goed geheugen (65%) en een sterk gevoel voor rechtvaardigheid (64%). Mannen zijn vaker goed in wiskunde, wetenschap of computergebruik, vrouwen hebben vaker muzikaal of kunstzinnig talent.

Vriendschappen en relaties

Voor mensen met autisme is het maken en onderhouden van sociale contacten vaak niet eenvoudig. Ongeveer een kwart van de respondenten heeft nauwelijks sociale contacten (28%). Van de volwassenen heeft slechts een kwart een partner. Minder dan de helft van de deelnemers is tevreden over zijn of haar sociale contacten. Vrouwen zijn over het algemeen iets minder tevreden met hun sociale contacten. De meeste mensen met ASS geven aan vooral behoefte te hebben aan vriendschappen met leeftijdsgenoten; vrouwen lijken hier iets meer behoefte aan te hebben (56%). Ook hebben vrouwen meer behoefte aan contacten met andere mensen met autisme (vrouwen 35%, mannen 22%). Het is opvallend dat mannen (38%) veel vaker behoefte hebben aan een partnerrelatie dan vrouwen met autisme (18%). Ondanks een duidelijke behoefte aan sociale contacten bij respondenten van alle leeftijden lukt het de meesten niet om dit te realiseren, hierbij is ondersteuning nodig (NVA, 2013).

Vrijtijdsbesteding speciaal voor mensen met autisme

Populaire initiatieven onder georganiseerde vrijtijdsbesteding voor mensen met autisme zijn: sportactiviteiten voor jongvolwassenen met autisme (34%) en georganiseerde speciale dagen in bijvoorbeeld pretparken of musea: de zogeheten Auti-Doe-Dagen(26%). Volwassenen maken vooral gebruik van de autisme cafés (38%). Andere activiteiten die veel genoemd worden zijn de zorgboerderij/manege en logeeropvang. Wanneer er naar de tevredenheid over het aanbod in de regio wordt gekeken, wordt er een grote behoefte aan meer en beter passende vrijtijdsbesteding onder de deelnemers waargenomen.

Wonen

Bijna de helft van de volwassenen met autisme (46%) woont zelfstandig. 19% van de volwassenen woont alleen, 27% met partner en/of kinderen. Een kwart van de volwassenen woont bij ouders of familie, dit zijn vaker mannen (29%) dan vrouwen (20%). 9% woont in een woonvorm met begeleiding of zorg.

2.6 Persona's

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat vrouwen met ASS behoefte hebben aan sociale contacten en vriendschap, maar het lastig vinden om dit te realiseren. De doelgroep is snel eenzaam en angstig, ook worden zij vaak beschermd door hun omgeving. Vrouwen met ASS hebben vaak bijzondere interesses, ook zijn er veel vrouwen met ASS die over een kunstzinnig talent beschikken.

Aan de hand van interviews met Silke de Ruiter, Henny en Marike (MEE Dating), de boeken 'Dag vreemde man' met interviews over partners met autisme, 'Mijn eigen wereld' en 'Een gesloten boek: autisme en emoties' en verschillende interviews met experts (psychologen, therapeuten, woonbegeleiders van vrouwen met autisme) zijn een drietal fictieve persona's samengesteld. Deze zijn te vinden op de volgende pagina:

Maartje is 33 en werkt als kunstschilderes. Ze heeft PDD-NOS en woont zelfstandig in Utrecht. Maartje heeft een grote interesse voor kunst en literatuur. Haar favoriete boeken zijn 'Het land van belofte' en 'Het licht van de zee'. Het lijkt Maartje leuk om andere vrouwen te ontmoeten met dezelfde interesses, maar door haar autisme gaat dit lastig. Ze gaat wel eens naar de Autisme Soos in Utrecht, wat ze vaak als prettig ervaart. Maartje houdt meer van lezen, dan achter de computer zitten. Maar ze heeft wel een Facebook pagina waarop ze soms foto's plaatst van haar kunstwerken.

Sannie is 28 jaar, ze werkt bij een dierenasiel en heeft een golden retriever genaamd Benji op wie ze erg dol is. Sannie is zwakbegaafd en heeft een grote interesse voor honden. Ze woont onder begeleiding in Kwadrant Arkemeyde in Soest. In haar vrije tijd verzamelt ze hondenplaatjes en kijkt ze elke avond naar Goede Tijden Slechte Tijden, vaak samen met haar zus Gerdien die geregeld op bezoek komt. Gemiddeld brengt ze 2 uur per dag op het internet door. Waar ze zoekt naar online contact, vooral via het autisme forum Clubs.nl. Daar heeft ze ook haar eigen pagina met hondenplaatjes.

Jantien is 35 en licht verstandelijk beperkt. Jantien werkt op zorgboerderij-nieuw-burenel in de Bilt. Ook woont zij daar onder begeleiding. Jantien vindt het boerenleven geweldig en heeft een grote liefde voor dieren, in het bijzonder paarden. Ze helpt vaak in het onderhoud van de moestuin, met planten, oogsten, wieden en schoffelen. Het meest geniet Jantien van het buiten zijn en de mensen met wie ze werkt. In het weekend is Jantien online te vinden, dan speelt ze vaak spelletjes op de computer. Candy Crush is haar nieuwe 'verslaving'.

2.7 Kenmerken van autisme bij vrouwen

Omdat het overgrote deel van onderzoek naar ASS op mannen is gebaseerd, is er nog weinig bekend over ASS bij vrouwen (Spek, 2013). De Autisme Spectrum Stoornis kan zich anders uiten bij vrouwen dan bij mannen. Bijzonder is bijvoorbeeld dat de man-vrouw verhouding afhankelijk is van het Intelligentieniveau. In een hoog functionerende bevolking is de man-vrouw verhouding 1:8 (Mandy, Charman, Gilmour & Skuse, 2011: Spek, A.), maar bij mensen met een verstandelijke beperking is deze 1:2 (Fombonne, 2007: Spek, A.). ASS komt blijkbaar vaker voor bij zwakbegaafde vrouwen dan bij (boven)gemiddeld intelligente vrouwen. Men heeft een lange tijd gedacht dat autisme een typische mannenstoornis is, maar volgens GZ-psychologen Audrey Mol en Anne in 't Velt is dit onjuist.

Theorie

De Engelse autisme hoogleraar Simon Baron Cohen ziet autisme als een extreme variant op het mannelijke brein. Volgens hem zijn mannelijke hersenen gericht op logische systemen en vrouwelijke hersenen op hun sociale omgeving (Henkelman, A; Autismepunt). Deze opvatting past goed in de beschrijving van autisme als een mannelijke handicap. Volgens de theorie van Simon Baron Cohen kunnen vrouwen ook mannelijke hersenen hebben en andersom. Vrouwen met autisme zouden volgens deze veronderstelling dan ook mannelijke hersenen hebben. Autismen zou bij vrouwen slechter herkend worden, omdat het door de anders werkende hersenen een ander beeld geeft. Ook is het zo dat de hoogte van het intelligentieniveau samenhangt met de aanwezigheid van het autisme. Vrouwelijke hersenen zijn gericht op hun sociale omgeving, waardoor ze eerder geneigd zijn te vereffen.

Kenmerken en verschillen

Volgens GZ-psychologen Audrey Mol en Anne in 't Velt valt het op dat ASS bij vrouwen minder snel herkend wordt dan bij mannen. Autismen bij vrouwen is vooral merkbaar door de chaos in hun hoofd. Plannen en organiseren is iets wat vrouwen met ASS beter aangaat dan mannen, maar het kost hen ook erg veel energie. Met name de schakeling tussen het huishouden, het werk of de zorg voor de kinderen is voor hen erg moeilijk. Vrouwen met ASS blijven vaak hangen in hun emoties, ook is er regelmatig sprake van vermoeidheid en piekergedachten waardoor zij makkelijk overprikkeld raken. Van daaruit kunnen zich weer meer klachten ontwikkelen, wat ervoor kan zorgen dat een hulpverlener vooral deze (secundaire) klachten ziet. Omdat autismen bij vrouwen minder vaak voorkomt, komen hulpverleners vaak niet op de gedachte dat er achter depressiviteits- of angstklachten misschien ook een Autismen Spectrum Stoornis schuil kan gaan. Zo kan de combinatie van ASS en emotie regulatieproblemen lijken op een Borderline-persoonlijkheidsstoornis of op een Meervoudig Complexe Ontwikkelingsstoornis (MCDD). Ongeveer 70% van vrouwen met autismen heeft last van bijkomende problemen, met name angst en somberheid.

In 't Velt stelt dat vrouwen met ASS hun autistische trekken meer verbergen dan mannen, waardoor de kenmerken subtieler naar voren komen. Dit omdat er van vrouwen meer wordt verwacht op sociaal en communicatief gebied, waardoor zij een grotere druk voelen om zich 'niet-autistisch' te gedragen. Hierdoor kunnen zij zich sneller minderwaardig voelen. Het "doen alsof" kan gevoelens van frustratie en somberheid teweeg brengen, waardoor zij ernstiger onder hun autismen lijden dan mannen (Mol, A. & in 't Velt, A.). Psycholoog Anttwood stelt dat het lage zelfbeeld dat deze vrouwen vaak hebben ervoor zorgt dat zij makkelijk slachtoffer worden van uiteenlopende vormen van misbruik. Vrouwen met ASS zijn vaak sociaal sterker dan mannen met autismen; zij kunnen gesprekjes aangaan en maken relatief goed oogcontact. Sommige vrouwen zijn veelpraters, iets wat je bij mannen met autismen minder tegenkomt. Vrouwen met ASS hebben meer last van gevoeligheid voor sensorische prikkels dan mannen met ASS. Het geluid van een tikkende klok of een ademhaling kan al teveel zijn voor hen

TABEL Verschillen en overeenkomsten tussen jongens en meisjes met ASS*

leeftijd	meisjes	jongens	beiden
tot 48 maanden	weinig moeite met veranderingen beperkte interesses, maar fascinaties zijn minder zichtbaar	moeite met veranderingen beperkte interesses en fascinaties	beperkingen op sociaal en communicatief gebied aanwezigheid stereotiepe patronen in gedrag en belangstellingen
kindertijd	afwisselend contact ontwijken en contact zoeken, het laatste op een claimende, dwingende manier op een letterlijke manier imiteren proberen sociale en communicatieve beperkingen te compenseren of maskeren fascinaties voor 'gewone' meisjes-onderwerpen, zoals dieren internaliserende problemen, zoals angst en depressies	veelal contact ontwijken of op een vreemde manier contact maken weinig tot niet imiteren minder compensatiegedrag dan vrouwen met ASS fascinaties voor 'autistische' onderwerpen, zoals vliegtuigen spotten externaliserend gedrag, zoals boosheid en storend gedrag	beperkingen op sociaal en communicatief gebied aanwezigheid stereotiepe patronen in gedrag en belangstellingen
volwassen	sociale contacten en vriendschappen zijn aanwezig sociaal contact kost veel energie en geeft overbelasting overmatig intensief bezig zijn met 'gewone' onderwerpen, zoals boeken lezen zeer hoge prikkelgevoeligheid veel verschillende rollen in dagelijks leven waardoor er groot risico is op overbelast raken	weinig sociale contacten en vriendschappen gefascineerd door autistisch aandoende onderwerpen, zoals techniekgerelateerde verhoogde prikkelgevoeligheid, maar minder dan vrouwen met ASS minder rollen in dagelijks leven dan vrouwen met ASS; overbelasting komt voor	beperkingen op sociaal en communicatief gebied aanwezigheid stereotiepe patronen in gedrag en belangstellingen

ASS = autismespectrumstoornis.

* Deze tabel is een weergave van resultaten uit wetenschappelijk onderzoek en de praktijk is altijd genuanceerder. De scheiding tussen jongens en meisjes met ASS is niet zo strikt te maken en vaak herkennen mensen zich in aspecten van beide geslachten.

Meisjes met ASS

Bij kinderen tot 48 maanden zijn de symptomen van ASS bij jongens en meisjes vrijwel hetzelfde (Spek, A.). Vanaf de kleutertijd ontstaan er echter duidelijke verschillen: meisjes met ASS zijn meer geneigd om contact te zoeken en zijn in het algemeen minder teruggetrokken dan jongens met ASS. Meisjes met ASS hebben de neiging om gedrag van anderen letterlijk over te nemen en komen vaak jonger over dan ze in werkelijkheid zijn. Omdat meisjes met ASS zich minder terugtrekken en een fascinatie hebben voor 'gewone' interesses, vertonen ze minder afwijkend gedrag. Hierdoor komt hun gedrag minder autistisch over dan bij jongens met ASS.

Vrouwen met ASS

Beperkingen bij vrouwen met ASS vallen op in de moeite die het hen kost om op sociaal en communicatief gebied goed te functioneren, ook al doen zij hun best om gedrag te kopiëren. Ze doen hun best om anderen te begrijpen door te analyseren en redeneren. Deze 'strategieën' kosten veel energie, waardoor zij in het algemeen weinig plezier beleven aan sociale bijeenkomsten en achteraf erg moeten bijkomen. Een van de symptomen van ASS is het hebben van moeite met veranderingen, ook zijn ze zeer gedetailleerd in hun manier van denken en werken. Een ander kenmerk is dat deze vrouwen vaak een fascinatie hebben voor bepaalde onderwerpen, waarin ze zich kunnen verliezen: bijvoorbeeld lezen en televisieprogramma's kijken.

2.7.1 Seksualiteit

Er zijn aanwijzingen voor een verhoogde testosteronconcentratie bij vrouwen met ASS, die invloed heeft op de seksuele ontwikkeling. Aseksueel en biseksueel gedrag komt onder hen relatief vaak

voor. Seksualiteit is voor vrouwen met ASS een moeilijk onderwerp, omdat seksuele handelingen samen gaan met veel sensorische prikkels (Spek, A.). Omdat vrouwen met ASS snel overgevoelig zijn voor prikkels is seksueel contact met een partner lastig of soms niet mogelijk. Opvallend is dat bij vrouwen met ASS vaker sprake is van bisexualiteit: bij 13,2% van de vrouwen met ASS vergeleken met 2,8% bij 'doorsnee' vrouwen. Ook asexualiteit scoort hoog: maar liefst 17% van vrouwen met ASS zou asexueel zijn tegenover 1% van de vrouwelijke doorsnee populatie. Het hoge percentage asexualiteit kan te maken hebben met de moeite die deze vrouwen hebben om een intieme relatie aan te gaan wegens hun beperkingen op sociaal-emotioneel gebied. Daarnaast zal hun verhoogde gevoeligheid voor prikkels hier ook een rol in spelen. De verhoogde mate van bisexualiteit zal als reden hebben dat het voor deze vrouwen makkelijker is om te bedenken hoe een vrouwenlichaam 'werkt', omdat zij daarbij zichzelf als uitgangspunt kunnen nemen (ASS bij vrouwen; Tijdschrift geneeskunde, 2013).

Ook bij het verspreiden van de enquête onder de doelgroep kwam dit naar voren. Bijvoorbeeld bij Kwintes Utrecht, woonbegeleiding voor autisten, waar vier vrouwen met autisme woonachtig zijn. Deze vrouwen zijn benaderd om de enquête in te vullen, drie hiervan bleken volgens woonbegeleider Bob van Leeuwen homoseksueel te zijn en hadden geen behoefte aan een liefdesrelatie.

2.8 Vergelijking tussen bestaande dating initiatieven

Volgens Autismdailynewscast(2013) worden mensen met autisme langzaam steeds meer aangetrokken tot online dating. Ook in Nederland bestaan er verschillende datingsites voor mensen met een beperking. In de volgende schema's worden er zes verschillende datingsites voor mensen met een beperking besproken, waarbij gekeken is naar de verschillen en overeenkomsten.

Website naam	Soort organisatie	Doelgroep	Woord gebruik	Visueel	Kleur-gebruik
ABC Date	Vrijwilliger-organisatie Stichting Steffie	Abcdate.nl is een contactbemiddelingsite die is gemaakt voor en door mensen met een licht verstandelijke beperking. Men kan op zoek naar een maatje, vriend of vriendin.	Informeel	Pictogram Steffie begeleidt je door de gehele website (veel visueel).	Zalm met rood/oranje
Invaliden dating	Onbekend	Een datingsite voor alle mensen met een handicap: voor invalide mensen.	Informeel	Op de homepage is een grote afbeelding te zien van een gelukkig stelletje.	Licht-blauw met grijs
Handicap dating	Handicap-Dating.nl is een initiatief van 365 Ways	Een datingsite voor zowel lichamelijk als geestelijk gehandicapten. Ook singles met een beperking zoals autisme of borderline kunnen hier op zoek gaan naar een partner die hun begrijpt.	Informeel	Op de homepage staat een grote afbeelding van lachend meisje in een rolstoel op het strand.	Grijs met wit
Dating specials	Onbekend	Singles met een aandoening of handicap een plek te geven om elkaar op een ongedwongen en veilige manier te leren kennen en eventueel ontmoeten.	Informeel	Op de homepage is een afbeelding te zien van een vrolijk meisje in rolstoel met een jongen die er achter loopt en profielen van gebruikers.	Grijs met wit
Datetoo	Onbekend	Het is een community én datingsite voor mensen met een functiebeperking zoals een gehoor-, licht verstandelijke-, motorische of visuele beperking die op zoek zijn naar een serieuze relatie.	Informeel	Op de homepage staat een grote afbeelding van een gelukkig stel en allerlei foto's van bestaande profielen van leden.	Paars met donker-grijs

In deze tabel komt naar voren dat het taalgebruik op alle datingsites informeel (je/jij) is. Ook zijn alle websites vrij visueel vormgegeven, met name de homepage. Op elke website staat een foto van een 'stel' om duidelijk te maken dat het om een datingsite gaat. Het kleurgebruik van alle websites is rustig, met name de kleuren grijs en wit komen veel voor.

Website naam	Leden aantal	Hoe contact maken	Gratis/ betaald lid	Mensen werven	Extra's
ABC Date	Onbekend	Na het aanmaken van een profiel m.b.v. Steffie, kunnen er berichten naar andere gebruikers worden verstuurd	Gratis	Geen speciale acties.	Het project ABCDate is de winnaar van de Pier de Boer prijs 2013 Naast daten, ook algemene informatie
Invaliden dating	Meer dan 1000 leden: -1078 mannen -416 vrouwen	Profiel aanmaken, waarna men kan chatten met andere gebruikers.	Inschrijven is gratis, maar betaald lidmaatschap kan meer.	Geen speciale acties.	Forum en chatfunctie.
Handicap dating	Duizenden actieve singles	Profiel aanmaken, knipogen versturen als eerste contact en daarna berichten. Ook kan je mensen toevoegen aan je vriendenlijst.	Gratis proefperiode, daarna betaald.	Via 'succesverhalen' groepskortingen, recensies belonen met gratis lidmaatschap van 3 maanden	Bieden coaching en single evenementen aan Speciale actie: Groepskorting / Korting voor stichtingen
Date Too	Onbekend	Uitgebreide profielzoekfunctie. Mogelijkheid om 'flirt' te sturen, daarna berichten.	Gratis	Uitgebreide profielen en foto's. Mogelijkheid tot gratis aanmelding.	Forum Bloggen Dovendisco
Dating specials	Onbekend	Profiel aanmaken en berichten lezen.	Gratis profiel aanmaken, daarna betaald lidmaatschap voor meer mogelijkheden	Via 'succesverhalen' door te liken op facebook, gratis lidmaatschap en waardebon winnen.	Blind date diner

Uit deze tabel is af te leiden dat de meeste datingsites geld kosten. Wel wordt vaak de mogelijkheid geboden om een (gratis) proefabonnement af te sluiten, waarbij zij een voorproefje te zien krijgen van de mogelijkheden. Wanneer zij interesse hebben in 'meer' kunnen ze kiezen voor een betaald lidmaatschap. Alleen de website van Steffie is volledig gratis. Om mensen te werven kiezen de websites van Handicap Dating en Dating Specials ervoor om 'succesverhalen' te plaatsen op de homepage van mensen die elkaar via de site gevonden hebben. Dit zorgt ervoor dat anderen kunnen zien dat het echt werkt. Daarnaast worden er kortingen gegeven en wordt het 'liken' van websites op Facebook gepromoot door het weggeven van een gratis lidmaatschap. Zowel Handicap Dating als Dating Specials organiseren ook real life evenementen zoals een blind date diner en single evenementen.

Vergelijking met de website van MEE Dating

Uit deze vergelijkingen van verschillende datingsites is op te maken dat op elke datingsite visueel beeld aanwezig is op de homepage. Het kleurgebruik van de vergeleken dating websites is vrij 'zacht' (veel grijs, blauw, wit). De kleuren op de website van MEE Dating zijn lichtblauw, wit en rood (zie bijlage, pagina 45). Het visuele aspect van twee rode mokken met een hart kan voor vrouwen met ASS wellicht verwarrend zijn, omdat mensen met ASS dingen vaak letterlijk nemen. Wellicht is het

beter om voor een afbeelding van een persoon te kiezen, waar de doelgroep zich in kan herkennen. Ook de kleur rood is minder geschikt voor mensen met ASS, die snel last van teveel prikkels krijgen bij felle kleuren. MEE Dating zou ook 'succesverhalen' van bestaande koppels kunnen plaatsen op de website om meer 'vertrouwen' te wekken. Een gratis lidmaatschap zou verloot kunnen worden via een actie op Facebook, zo kan MEE Dating meer fans creëren op Facebook.

2.9 Veronderstellingen:

Op basis van het theoretisch onderzoek kan het volgende aangenomen worden:

- Autisme komt vaker voor bij jongens dan bij meisjes; jongens zijn ongeveer vier keer vaker getroffen.
- Er wordt binnen het autistisch spectrum onderscheid gemaakt tussen klassiek autisme, het syndroom van Asperger en PDD-NOS.
- Een meerderheid van volwassenen met autisme zou graag een romantische relatie willen.
- Een kwart van de volwassenen met autisme heeft een partner. Vrouwen hebben meer behoefte aan vriendschap, dan mannen. Mannen hebben vaker behoefte aan een partnerrelatie dan vrouwen.
- Mensen met ASS hebben op elk punt van het relationele vlak begeleiding nodig om vaardigheden te ontwikkelen. Zij hebben aanmoediging en kansen nodig hebben om relaties aan te knopen en vrienden te maken.
- Veel jongeren met autisme hebben onrealistische verwachtingen ten aanzien van relaties.
- De Autisme Spectrum Stoornis (ASS) kan zich anders uiten bij vrouwen dan bij mannen.
- ASS komt vaker voor bij zwakbegaafde vrouwen dan bij (boven)gemiddeld intelligente vrouwen.
- Vrouwen met autisme zijn vaak sociaal sterker dan mannen met autisme. Sommige vrouwen zijn veelpraters, iets wat bij mannen met autisme nauwelijks het geval is.
- Ook zijn vrouwen met ASS gevoeliger voor sensorische prikkels dan mannen met ASS.
- Ongeveer 70% van vrouwen met autisme heeft last van bijkomende problemen, met name angst en somberheid.
- Er zijn aanwijzingen voor een verhoogde testosteronconcentratie bij vrouwen met ASS, die invloed heeft op de seksuele ontwikkeling. Aseksueel en biseksueel gedrag komen onder hen relatief vaak voor.
- De kenmerken van ASS bij vrouwen komen minder duidelijk naar voren, omdat vrouwen beter zijn in het kopiëren en verbergen van sociaal gedrag.
- Vrouwen met ASS hebben vaak last van onzekerheid: de lijdensdruk is over het algemeen groter dan bij mannen met ASS. Ze hebben vaak een laag zelfbeeld en kunnen door hun onzekerheid makkelijk slachtoffer worden van uiteenlopende vormen van misbruik. Kinderen met ontwikkelingsstoornissen (waaronder autisme) lopen een tweemaal grotere kans het slachtoffer van seksueel misbruik te worden
- Het verschil tussen vrouwen met autisme en andere vrouwen is groter dan het verschil tussen mannen met autisme en andere mannen.
- Interesses van vrouwen zijn voornamelijk: dieren en handwerken. Zowel mannen als vrouwen hebben een grote interesse in muziek, wetenschap en Fantasy.
- Familieleden zijn een belangrijke factor in de levenskwaliteit van autisten, omdat zij vaak de plaats van vrienden innemen.

Samengevat

Uit deze punten komt naar voren dat vrouwen met ASS een kwetsbare groep vormen, die erg beschermd wordt door hun omgeving (familie/vrienden en begeleiders). Autistische vrouwen hebben minder behoefte aan liefdesrelaties dan mannen met autisme, angst en een laag zelfbeeld zouden

hier redenen voor kunnen zijn. Daarnaast kan de asexuele en biseksuele voorkeur van vrouwen met ASS meespelen. Uit de enquête van de NVA komt duidelijk naar voren dat vrouwen met ASS wel sterke behoefte hebben aan vriendschappelijke relaties, MEE Dating zou zich wellicht hier meer op kunnen richten. Het is belangrijk om veilig, betrouwbaar en laagdrempelig over te komen zodat de vrouwen niet worden 'afgeschrikt'. Ook zou de familie rondom de vrouwen benaderd kunnen worden ter ondersteuning, omdat zij een belangrijke factor zijn in hun leven.

Hoofdstuk 3: Onderzoeksmethodes

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk volgt een beschrijving van het soort onderzoek dat is gedaan. Het onderzoeksontwerp, de onderzoeksgroep (populatie), de meetinstrumenten (operationalisatie) en de analysemethode binnen het onderzoek worden besproken. Er wordt aangegeven op welke manier dit onderzoek is uitgevoerd en waarom voor deze manier gekozen is. Tot slot wordt uitgelegd welke analysemethode is gebruikt.

3.2 Methoden

Allereerst is voor dit onderzoek uitgebreid literatuuronderzoek verricht. Daarna is er gekozen voor een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek om de probleemstelling zo goed mogelijk te beantwoorden. Voor het verzamelen van kwantitatieve gegevens is een enquête ontworpen. Volgens Verhoeven (2010) leent deze zich het beste voor het meten van meningen, opinies, houdingen en kennis bij grote groepen personen. Vervolgens zijn er kwalitatieve interviews afgenomen bij experts, waarbij de beleving en achterliggende voorkeuren en motieven van de geïnterviewden centraal staan (Verhoeven, 2010).

3.3 Onderzoeksgroep

Ongeveer 190.000 mensen kampen in Nederland met een vorm van autisme. De ontwikkelingsstoornis komt ongeveer vier keer zo vaak voor bij mannen als bij vrouwen (Rutter, Caspi & Moffit, 2003). Het bestand van MEE Dating telt momenteel in totaal 23 dames, waarvan 90% tussen de 25-40 jaar is. Daarom richt dit onderzoek zich op vrouwen tussen de 25-40 met een lichte vorm van autisme in de provincie Utrecht.

3.4 Meetinstrumenten

In de inleiding worden de belangrijkste begrippen binnen het onderzoek uiteengezet.

3.5 Onderzoeksproces

Om zo goed mogelijk inzicht te kunnen verkrijgen in de doelgroep was in de eerste plaats de keuze gevallen op diepte-interviews met de doelgroep zelf. Via stichting MEE, verschillende autisme soos, woongroepen, zorgboerderijen, social media als Facebook en Twitter en het persoonlijke netwerk is geprobeerd om contact te zoeken met de doelgroep. Ook is er via autisten fora (clubs.nl) geprobeerd contact te krijgen met de doelgroep. Helaas is dit niet gelukt, omdat de doelgroep dusdanig wordt beschermd lastig te vinden is. In overleg met Silke de Ruiter is daarom besloten om een enquête op te stellen voor de doelgroep, om zo inzicht te krijgen in de drempels, relatiebehoeften, wensen en het media gebruik. Volgens Silke de Ruiter is een enquête een methode die beter past bij de doelgroep dan interviews, omdat deze te 'spannend' kunnen zijn voor de doelgroep. De enquête is online opgesteld via enquetemaken.nl. Er is geprobeerd om deze enquête zowel offline als online af te nemen. Zo is er contact gezocht met verschillende organisaties, Soos, woongroepen, organisaties

en de organisatie Autisme Anders Bekeken die verschillende projecten voor de doelgroep organiseert. Echter bleken ook hier weinig vrouwen te vinden. De enquête is uiteindelijk online verspreid d.m.v. een oproep op autilook.com, woongroepen, Soos, het bestand van MEE Dating en de sociale media pagina's van MEE Dating. Helaas bleek de respons zeer laag. Daarom is er naast de enquête nog gekozen voor diepte interviews met professionals (psychologen, therapeuten, woonbegeleiders, werknemers MEE Dating) om op die manier inzicht in de doelgroep te krijgen.

3.6 Analyse methode

Er is gebruikgemaakt van kwantitatief onderzoek om opinies, houdingen, kennis en meningen bij een grote groep mensen te meten. Om inzicht te krijgen in de wensen en behoeften van de doelgroep is er in januari 2014 een enquête afgenomen. De enquête is geheel online afgenomen en gestuurd naar 190 e-mail adressen van het bestand van MEE Dating. Via <http://enquetemaken.nu/> is de vragenlijst online verwerkt en vervolgens verstuurd via e-mail naar het bestand van MEE Dating. Daarnaast zijn oproepen geplaatst met de enquête link op de website van Autilook en de website MEE Dating. Ook is de enquête link verspreid via woongroepen voor autisten, soos en de organisatie Autisme Anders Bekeken. Met een totaal aantal van 15 ingevulde vragenlijsten is deze enquête helaas niet representatief voor de doelgroep. De meeste analyses in dit rapport zullen zich richten op de informatie die verkregen is door middel van de diepte interviews met professionals.

De vragen zijn gezamenlijk samengesteld met Silke de Ruiter, Coördinator MEE Dating Utrecht. Bij het samenstellen van de enquête is gekeken welke vragen er nodig waren om de antwoorden te krijgen van de doelgroep op een korte en bondige manier. Samen met Silke is vervolgens gekeken op welke manier de vragen autist-vriendelijk gemaakt konden worden. Aan de hand van eerder doelgroep onderzoek op het autisme forum Clubs.nl voor autisten zijn er twee flyers ontworpen: een strakke vormgeving in de huidige stijl van MEE en een vormgeving met allerlei kleuren, hartjes en plaatjes in de stijl die naar voren kwam op het forum. Via dit forum kwam naar voren dat gekleurde plaatjes van dieren een geliefd onderwerp zijn van de doelgroep.

Voor de kwalitatieve onderzoeksgroep is gekozen voor het uitvoeren van semigestructureerde diepte-interviews die aan de hand van een vragenlijst zijn afgenomen. Er is gekozen om verschillende experts te interviewen die verstand hebben van de doelgroep: van therapeuten en psychologen tot woonbegeleiders en docenten tot werknemers van stichting MEE. De experts zijn door middel van interviews ondervraagd naar ideeën en ervaringen over de behoeften van de doelgroep. Deze gegevens zijn vervolgens uitgewerkt in de vorm van een worddocument. De onderzoeksvragen van de interviews zijn te vinden in de bijlage.

3.7 Verantwoording onderzoeksmethoden

De geloofwaardigheid van de onderzoeksresultaten wordt bepaald door de kwaliteit van de onderzoeksopzet. De validiteit en betrouwbaarheid zijn hierbij van belang. Beide factoren zijn er op gericht om de kans op verkeerde antwoorden zo klein mogelijk te maken (Baarda, 2009).

3.8 Betrouwbaarheid

Om de betrouwbaarheid van de enquête te garanderen is deze intern besproken met Silke de Ruiter, coördinator MEE Dating. Er is gekozen voor een selecte steekproef om zoveel mogelijk respondenten

te benaderen. De populatiegrootte bestond uit 190 mensen. Met een totale respons van 15 was het respons van de populatie uiteindelijk niet representatief.

3.9 Resultaten

Om erachter te komen wat de wensen en behoeften van de doelgroep zijn is onderzoek gedaan door middel van een enquête onder de doelgroep. Hieronder worden de resultaten van dit onderzoek besproken. Alleen de belangrijkste resultaten worden gepresenteerd. Een volledig overzicht van de antwoorden is terug te vinden in de bijlage.

3.9.1 Kwantitatieve resultaten

Enquête resultaten

In overleg met Silke de Ruiter is een korte enquête ontworpen voor de doelgroep. De vragen zijn erop gericht inzicht te krijgen in de wensen en behoeften van de doelgroep m.b.t. het vinden van een liefdesrelatie. Er is geprobeerd te achterhalen welke drempels er voor de vrouwen zijn om zich in te schrijven bij MEE Dating. Een overzicht van de enquête vragen is terug te vinden in de bijlage. De enquête is verspreid via verschillende websites en het bestand van MEE Dating. Helaas is de respons erg laag en kunnen de resultaten niet als representatief gezien worden. Wel worden de resultaten meegenomen in het verslag, om een vergelijking te kunnen trekken met de gegeven antwoorden van de experts over de doelgroep. Hieronder is een overzicht van de resultaten uit de enquête weergegeven.

Geslacht, leeftijd en vorm van licht verstandelijke beperking

Acht van de 15 deelnemers van de enquête betreft vrouwen. De leeftijden van deze vrouwen variëren van 26 tot 43 jaar, ze hebben allemaal 'Niet Aangeboren Hersenletsel' (NAH) of een vorm van autisme en ze staan allemaal nog niet ingeschreven bij MEE Dating.

Media/internet gebruik

Deze vrouwen maken elke dag gebruik van het internet, het meest surfen zij dan naar Facebook, spelletjes sites, E-mail sites en Google. Een enkeling geeft ook datingsites aan. Als vrouwen op Facebook zitten, lezen zij vooral het nieuwsoverzicht en versturen zij berichten naar vrienden. Een enkeling plaatst berichten over wat zij aan het doen is.

Behoefte aan liefdesrelatie

Geen van de vrouwen heeft een liefdesrelatie, maar geven aan hier wel behoefte aan te hebben. Zij geven aan hier nooit over te praten met familie/vrienden. Vier van de zes vrouwen denken dat inschrijven bij een datingsite helpt bij het vinden van een relatie, twee denken dat dit niet helpt. Twee van de zes vrouwen hebben al eens eerder gebruik gemaakt van een datingsite.

Mogelijke drempels en redenen tot inschrijven

De vrouwen geven aan zich om de volgende redenen in te willen schrijven bij MEE Dating: het vinden van een nieuwe liefde of het vinden van een nieuwe vriendschap. Twee vrouwen geven 'op leuke dates gaan' als reden en een enkeling vindt de vorm van begeleiding belangrijk, een ander is nieuwsgierig naar de ingeschreven personen. Drempels voor inschrijving zijn voor vier vrouwen dat het inschrijfgeld te hoog is. Een enkeling denkt dat er niemand tussen zit voor haar en geeft aan dat anderen het niet verstandig lijkt om zich in te schrijven. De anderen geven aan geen redenen te hebben om zich niet in te schrijven.

Vormgeving

Bij het zien van de flyer (zie bijlage voor enquête) komt bij de meeste vrouwen het gevoel 'leuk!' in hun op, een vrouw geeft aan 'nieuwsgierig' te worden. Een enkeling krijgt het gevoel 'dit is niets voor mij!'. Vier vrouwen hebben de voorkeur voor flyer nummer twee en twee vrouwen kiezen voor nummer 1. Opvallend is dat de mannelijke respondenten flyer 1 verkiezen boven flyer 2. Vier vrouwen zeggen op basis van deze flyer toch eens te gaan kijken op de website van www.meedating.nl

Vergelijking met mannelijke respondenten

Alhoewel het onderzoek gericht is op vrouwen met ASS, hebben er ook een aantal mannelijke respondenten met ASS gereageerd op de enquête. Omdat deze ook tot de doelgroep van MEE Dating behoren is er gekozen om een korte vergelijking te maken tussen de resultaten van de vrouwen uit de enquête en de mannen:

De mannelijke respondenten zijn tussen de 20 en 49 jaar, hebben allemaal een vorm van autisme en drie van de zeven mannen staan ingeschreven bij MEE Dating. Zij maken elke dag gebruik van internet en geven hierbij aan gebruik te maken van alle gegeven websites. Twee mannen hebben geen Facebook en de rest bewerkt zijn profiel, stuurt berichten naar vrienden en leest vooral het nieuwsoverzicht. Zij hebben allemaal geen relatie, maar denken hier wel over na. Het verschil met de vrouwen is dat zij aangeven hierover wel te spreken met vrienden/familie. Alle mannen zijn van mening dat gebruik van datingsites hen zal helpen in het vinden van een liefdespartner. Drie mannen hebben al eens eerder gebruik gemaakt van een datingsite. De voornaamste gevoelens die net als bij de vrouwen naar voren komen bij het zien van de flyer zijn 'leuk!' en 'nieuwsgierigheid'. Op basis van het zien van de flyer gaven alle mannen aan 'misschien' of 'zeker' toch eens kijken op de website van MEE Dating. Wel geven vier mannen aan het inschrijfgeld te hoog te vinden, de overige mannen geven aan geen redenen te hebben om zich niet in te schrijven.

3.9.2 Kwalitatieve resultaten

Gezien de lage respons uit de enquête is in overleg met Silke de Ruiter en Michiel Rovers ervoor gekozen om door middel van diepte-interviews met experts alsnog beter inzicht te krijgen in de doelgroep. Er zijn tien professionals geïnterviewd over de doelgroep vrouwen met een lichte vorm van autisme. Via deze interviews is geprobeerd om toch inzicht te krijgen in de wensen en behoeften van deze doelgroep. De resultaten van dit onderzoek worden hieronder weergegeven (zie volledige uitwerking van interviews in de bijlage). De interviews zijn uitgevoerd aan de hand van semi gestructureerde vragenlijsten. De meest opvallende resultaten worden hieronder besproken.

Behoefte aan relaties onder de doelgroep

Uit de interviews met de experts komt naar voren dat zij allemaal denken dat de behoefte aan een liefdesrelatie zeker aanwezig is bij vrouwen met autisme. Misschien juist wel, omdat zij vaak weinig sociale contacten hebben en dit graag anders zouden zien. Wel vermeldt men erbij dat mensen met autisme onderling erg verschillen en niet altijd inzicht hebben in hun beperking, daarnaast hebben zij grote moeite met het uiten van hun gevoelens. Zij willen misschien ook gewoon 'erbij horen'. De emotionele achterstand zorgt ervoor dat ze niet altijd goed inzicht hebben in wat een relatie precies inhoudt. Silke de Ruiter (psycholoog): *"Wanneer iemand emotioneel niet ouder wordt dan 12, zal de behoefte aan een liefdesrelatie kleiner zijn dan de behoefte aan vriendschapsrelaties"*. Ook denken de experts dat mannen actiever op zoek gaan en meer open zijn over hun zoektocht naar een relatie dan vrouwen.

Verschil tussen man en vrouw met betrekking tot autisme

Wat precies de verschillen tussen mannen en vrouwen met autisme zijn weten de experts niet.

Marieke Hoekstra MEE Dating: *“Er zijn zoveel verschillen dat ik niet hele specifieke dingen kan noemen.”* Wel geven de experts aan dat autisme veel vaker voorkomt onder mannen dan onder vrouwen en volgens autisme expert Leny valt het bij vrouwen minder op, omdat zij hebben geleerd om sociaal gedrag te kopiëren. Volgens Silke de Ruiter hebben mannen met autisme over het algemeen een hoger IQ. Psycholoog Ymke Dorrepaal: *“ASS is een heel breed spectrum, met veel verschillende vormen waardoor het lastig is om deze in een hokje te stoppen. Het is moeilijk te zeggen ‘dit gedrag hoort echt daarbij, want het is vaak een samensmelting van verschillende dingen’.* Een paar experts denken ook dat mannen actiever op zoek gaan naar een relatie dan vrouwen: vrouwen zijn toch vaker afwachtend. Ook volgens begeleidster Eef Kroon zijn vrouwen voorzichtiger, omdat ze kwetsbaarder zijn.

Drempels voor vrouwen met autisme

Uit de interviews komt vooral naar voren dat vrouwen met ASS een kwetsbare groep vormen, waarbij angst een grote rol speelt. Volgens Leny hebben vrouwen met ASS veel behoefte aan routine en veiligheid, ongeacht hun verlangens. Woonbegeleidster Robin Willemsen denkt ook dat de angst voor het onbekende meespeelt, of misschien is de behoefte minder aanwezig. Silke de Ruiter stelt tevens dat vrouwen met ASS vaak geen realistisch beeld hebben van hoe een relatie begint: *“Vrouwen met autisme zijn minder assertief in het nemen van de eerste stap en ik denk dat ze ook bang zijn voor het onbekende.”* Marieke Hoekstra van MEE Dating denkt ook dat angst een rol speelt, daarnaast kunnen volgens haar ook ouders of begeleiders een rol spelen: *“Soms kunnen ouders of begeleiders de doelgroep tegenhouden, vaak uit goede bedoelingen vanwege nare ervaringen in het verleden”.*

Ook vertelt een aantal experts dat seksueel misbruik iets is dat relatief vaak voorkomt onder vrouwen met autisme, wat deze groep nog kwetsbaarder maakt en waardoor zij nog meer beschermd worden door hun omgeving. Volgens Silke de Ruiter is gebrek aan assertiviteit een groot probleem: *“Naar iemand toestappen en het afkappen brengt al zoveel spanning met zich mee dat ze dat eigenlijk niet aandurven, wat ertoe leidt dat sommige mensen gewoon niet in een relatie terecht komen en anderen kunnen er niet meer uitkomen. En als je weet dat je dat niet kunt, dan is dat misschien extra eng om aan een relatie te beginnen.”*

Het bereiken van de doelgroep

De experts geven aan dat volgens hun de doelgroep het beste bereikt kan worden via verschillende kanalen: online via internet en offline via flyers of een (laagdrempelig) evenement. Volgens Leny is het belangrijk om de mensen aan te spreken die mensen met autisme kennen. Leny is van mening dat advertenties in tijdschriften over autisme plaatsen, een goede methode is om de doelgroep te bereiken. Zij stelt dat het belangrijk is om vrouwen met autisme te bereiken via de omgeving rondom de doelgroep.

Psycholoog Ymke Dorrepaal is het hiermee eens: *“Ik denk als MEE het omliggende systeem (familie/vrienden) meer zou benaderen en betrekken, dan zouden zij het ook actiever kunnen promoten”.* Ook Silke de Ruiter lijkt het verstandig om organisaties waar zij al hulp van krijgen, erbij te betrekken: *“Organisaties die zij vertrouwen en waar zij positieve ervaringen mee hebben kunnen onderdeel gemaakt worden van het proces, zodat het een beetje een geheel wordt. Op die manier krijgt het meer een betrouwbaar karakter, in plaats van dat het iets is dat via het onbekende internet komt.”* Marieke Hoekstra van MEE Dating denkt dat de doelgroep het beste zowel offline als online bereikt kan worden: *“Als men iets ziet, dan gaan ze erover nadenken en vanzelf naar de site. Ook mond –tot mond reclame door positieve ervaringen van anderen zal veel helpen.* Silke de Ruiter kwam met het idee om een filmpje te plaatsen op de website, waardoor het duidelijker wordt hoe MEE Dating precies werkt: *“Een filmpje van 3 minuten waarbij mensen zien hoe zo’n intake gesprek gaat, maakt het meteen helder en minder abstract”.*

Ideeën om de doelgroep aan te trekken

De experts denken dat een persoonlijke benadering een goede methode is om vertrouwen te wekken bij de doelgroep. Uit de interviews komt naar voren dat het internet misschien te onbekend is voor de doelgroep. Persoonlijke mond-tot-mond reclame wordt meerdere keren genoemd als belangrijk element. Volgens Leny is het belangrijk om het veilige karakter naar voren te brengen. Omdat assertiviteit bij de doelgroep een probleem is, zou een workshop voor sociale vaardigheden om inzicht te geven in het daten een idee kunnen zijn. Leny: *“Ze zouden kunnen beginnen met een cursus ‘hoe leer ik omgaan met anderen’ in plaats van het meteen ‘daten’ te noemen.”* Verder noemen verschillende experts het idee om een evenement te organiseren voor de doelgroep. Woonbegeleidster Robin Willemsen denkt dat een evenement het meer persoonlijk maakt, waardoor het meer concreet wordt en er meer vertrouwen wordt gewekt. Wel geven verschillende experts aan dat bij de organisatie van een evenement het erg belangrijk is om dit simpel te houden en van tevoren duidelijk aan te geven wat de bedoeling precies is. Leny: *“Het evenement moet wel prikkelarm zijn en kleinschalig, de doelgroep kan niet tegen verassingen. Het moet eenvoudig zijn en niet te duur, want ze hebben vaak een klein budget”*.

Uitstraling van de huidige huisstijl en flyer

De meerderheid van de experts geven aan dat visueel een belangrijk element voor de flyer is. Volgens Lenny is het goed om de doelgroep stapsgewijs duidelijk te maken hoe de aanmelding in zijn werk gaat, maar met te veel tekst verdwalen autisten want dan komen er teveel woorden op hen af. Leny: *“Ik vind de folder te abstract door de hoeveelheid tekst en het plaatje met wolkjes met hartjes snappen ze waarschijnlijk niet”*. Ook Silke de Ruiter vind de flyer teveel zakelijkheid uitstralen: *“De flyer moet meer warmte uitstralen. Bijvoorbeeld door erop te zetten van ‘vind je het ook moeilijk..?’ zodat ze zich begrepen voelen en denken dat dit bij hen past”*. Woonbegeleidster Robin Willemsen denkt dat het belangrijk is om korte en duidelijke zinnen te gebruiken voor de doelgroep, geen dubbele boodschappen; kort maar krachtig. Psycholoog Ymke Dorrepaal vindt de vormgeving van de flyer wel duidelijk. Zij geeft aan dat het ook ligt aan het intelligentieniveau van de doelgroep: *“Het plaatje met twee koppen met een hartje kan voor lager opgeleiden vrouwen met ASS misschien te abstract zijn. En ook de term ‘relatiebemiddeling’ zegt hun waarschijnlijk niks.”*

3.9.3 Vergelijking tussen uitkomsten interviews en enquête onder de doelgroep

Wanneer de resultaten van de enquête onder de doelgroep en de resultaten van de interviews met de experts worden vergeleken kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Zowel uit de enquête onder de doelgroep als uit de interviews met experts blijkt dat vrouwen met ASS behoefte hebben aan een liefdesrelatie.
- De redenen die vrouwen met ASS opgeven om zich aan te melden bij MEE Dating zijn: het vinden van een nieuwe liefde of vriendschap, ‘op leuke dates gaan’ en de hulp in begeleiding die MEE Dating aanbiedt. De geïnterviewde experts denken dat het ‘erbij willen horen’ en de behoefte aan sociaal contact voor vrouwen met ASS redenen zijn om een relatie te willen.
- Uit de algemene enquête van de NVA blijkt wel dat vrouwen met ASS meer behoefte hebben aan vriendschap met leeftijdsgenoten dan aan een liefdesrelatie
- Zowel uit de enquête als uit de interviews met experts blijkt dat vrouwen met ASS gebruik maken van internet en sociale media. Uit interviews met experts blijkt echter dat internet niet gezien wordt als ‘goede’ methode om de doelgroep te benaderen, omdat het internet voor hen te ‘abstract’ en onpersoonlijk is.
- Uit de enquête onder de doelgroep blijkt dat het hoge inschrijfgeld en het gevoel dat er ‘niemand tussen zit voor haar’ redenen zijn om zich niet in te schrijven bij MEE Dating. Uit de interviews met experts blijken angst voor het onbekende, gebrek aan assertiviteit, de

behoefte aan veiligheid en routine en de bescherming vanuit de omgeving van de doelgroep voornamelijk mogelijke drempels te zijn.

- Zowel uit de enquête resultaten als uit de interviews met experts blijkt dat mannen met ASS meer actief en open zijn in hun zoektocht naar een relatie dan vrouwen met ASS.

Hoofdstuk 4: Conclusie en discussie

Om de probleemstelling te kunnen beantwoorden is uitgebreid onderzoek gedaan, zowel in de vorm van deskresearch (hoofdstuk 1, 2 en 3) als kwantitatief- en kwalitatief onderzoek (hoofdstuk 4). In dit hoofdstuk worden conclusies getrokken op basis van de gevonden resultaten. Hieronder wordt per deelvraag antwoord gegeven en de hypothese bediscussieerd.

4.1 Beantwoording deelvragen

1. Wat is autisme en welke vormen zijn er?

Autisme is een aangeboren stoornis in de informatieverwerking van de hersenen. Deze stoornis komt vier keer zo vaak voor bij jongens als bij meisjes. Binnen het autistisch spectrum wordt onderscheid gemaakt tussen klassiek autisme, het syndroom van Asperger en PDD-NOS ('Pervasive Developmental Disorder – Not Otherwise Specified').

2. Hoe ziet een liefdesrelatie tussen autisten eruit?

Liefde is voor mensen met ASS een verwarrende emotie. Zij hebben moeite met de ongeschreven wetten van contact en vinden daardoor lastig hun weg in relaties. Vooral het praten over emoties zorgt voor moeilijkheden, dit omdat zij moeilijk onderscheid kunnen maken tussen praten over gevoelens en het voelen zelf. Een volwassene met ASS verlangt niet altijd naar dezelfde diepgang en uitingen van liefde als een volwassene zonder ASS. De uitingen van affectie kan voor iemand met ASS snel als onaangenaam worden ervaren.

Ondanks de vaak eenzame levensstijl van jongvolwassenen met ASS, blijkt toch dat de meerderheid graag een romantische relatie zou willen. Zij weten echter niet hoe ze daaraan moeten beginnen. Mensen met ASS hebben op elk punt van het relationele vlak begeleiding nodig om vaardigheden te ontwikkelen. De beperkte contacten met leeftijdsgenoten en het ontbreken van praktische ervaringen op het vlak van relaties zorgen ervoor dat de ontwikkeling van deze vaardigheden erg minimaal is.

3. Wie is de doelgroep, wat zijn hun kenmerken en waar bevindt deze zich?

De doelgroep binnen dit onderzoek bestaat uit vrouwen met een lichte vorm van autisme tussen de 25-40 jaar. ASS komt vaker voor bij zwakbegaafde vrouwen dan bij (boven) gemiddeld intelligente vrouwen. Binnen deze doelgroep wordt onderscheid gemaakt tussen: zwak begaafden, licht verstandelijke beperkten en matig verstandelijk beperkten. Het geestelijk ontwikkelde niveau van de doelgroep kan variëren tot het niveau van iemand van 4 jaar tot iemand van 16 jaar. De doelgroep heeft beperkt verstandelijk vermogen, beperkt zelfbeeld en beperkt inzicht in eigen mogelijkheden en ervaringen.

Uit onderzoek van de NVA blijkt dat vrouwen met ASS vaker ongelukkig zijn dan mannen met ASS, ook hebben zij meer 'empathisch vermogen' en raken zij sneller overprikkeld. Vaak zijn vrouwen met ASS sociaal sterker dan mannen met ASS, omdat zij zichzelf sociale vaardigheden hebben aangeleerd door gedrag te kopiëren. Ook hebben deze vrouwen vaak een fascinatie voor onderwerpen, waarin ze zich kunnen verliezen: hun interesses liggen met name bij dieren, handwerken, muziek en Science Fiction. Populaire initiatieven waar de doelgroep gebruik van maakt zijn: de Auti-Doe-Dagen, een zorgboerderij/manege en de autisme cafés. Verder is de doelgroep bijvoorbeeld te vinden bij autisme soos of bij georganiseerde woon/werk aangelegenheden.

4. Welke initiatieven bestaan er op het gebied van dating voor mensen met een beperking/autisme en wat zijn de verschillen?

Om een vergelijking te maken zijn er zes verschillende datingsites voor mensen met een beperking uiteengezet in twee tabellen (zie pagina 19/20). Uit deze tabellen blijkt dat het taalgebruik op alle websites informeel is. Uit deze vergelijkingen van verschillende datingsites is op te maken dat op elke datingsite visueel beeld van een stel aanwezig is op de homepage. Het kleurgebruik is over het algemeen rustig, met name grijs en wit zijn veel voorkomende kleuren. Vaak moet er een tarief betaald worden om lid te worden, echter zijn er wel vaak proefabonnementen mogelijk. Om mensen te werven wordt gebruik gemaakt van de volgende elementen: 'succesverhalen' op de website plaatsen van mensen die elkaar via de site hebben gevonden, kortingen aanbieden en de inzet van sociale media wordt gepromoot door het weggeven van een gratis lidmaatschap wanneer iemand de website liket op Facebook. Daarnaast kiezen twee websites ervoor om life evenementen te organiseren, zoals een blind date diner en single evenementen. Geen van de websites richt zich puur en alleen op mensen met een licht verstandelijke beperking of autisme, de doelgroepen van de websites omvatten uiteenlopende handicaps.

5. Welke mogelijke drempels zijn er voor vrouwen met ASS om lid te worden bij MEE Dating?

Uit het literatuuronderzoek, de enquête onder de doelgroep en de interviews met experts komt naar voren dat vrouwen met ASS een kwetsbare groep vormen, die erg beschermd wordt door hun omgeving (familie/vrienden en begeleiders). Mogelijke drempels die meespelen bij het wel of geen lid worden van MEE Dating zijn:

- Uit de enquête van de NVA uit 2013 blijkt dat autistische vrouwen minder behoefte hebben aan liefdesrelaties dan mannen met ASS. Angst en een laag zelfbeeld zouden hier redenen voor kunnen zijn, waar ongeveer 70% van de vrouwen met ASS last van heeft. Vrouwen met ASS hebben meer behoefte aan vriendschap met leeftijdsgenoten.
- Aseksueel en biseksueel gedrag komen onder vrouwen met ASS relatief vaak voor. Seksualiteit is voor hen een moeilijk onderwerp, omdat zij snel overgevoelig zijn voor prikkels waardoor seksueel contact met een partner lastig is. Ook hierdoor is de behoefte aan een relatie wellicht minder groot.
- De doelgroep is vaak erg onzeker en kampt met een laag zelfbeeld. Uit de enquête die is uitgezet onder de doelgroep bleek een van de drempels dan ook het idee dat 'er toch niemand tussen zit voor mij' te zijn.
- Ook bleek uit de enquête onder de doelgroep dat men het inschrijfgeld als drempel ziet.
- Vrouwen met ASS kunnen makkelijk slachtoffer worden van uiteenlopende vormen van misbruik. Volgens Marike Hoekstra (MEE Dating) maakt dit hen een kwetsbare groep, die erg beschermd wordt door haar omgeving (zowel familie, als behandelaars en woongroepen etc.). Familieleden kunnen de vrouwen uit bescherming tegenhouden.
- Volgens Leny (autisme expert) hebben vrouwen met ASS veel behoefte aan routine en veiligheid, ongeacht hun verlangens en hoop. Een van de symptomen van ASS is dan ook het hebben van moeite met veranderingen. De onbekendheid van MEE Dating zal hen wellicht tegenhouden of afschrikken. Daarnaast zal een deel simpelweg niet van het bestaan afweten, omdat MEE Dating de doelgroep niet via de juiste kanalen kan bereiken.
- Silke de Ruiter stelt dat vrouwen met ASS vaak geen realistisch beeld hebben van hoe een relatie begint. Volgens haar denken ze dat een relatie hen zal overkomen in plaats van dat ze er naar op zoek moeten. Ze zijn minder assertief en hebben angst voor het onbekende.

4.2 Beantwoording hoofdvraag

Met behulp van welk concept gaat MEE Dating bekender worden onder vrouwen met een lichte vorm van autisme?

Om erachter te komen welk concept het beste kan worden ingezet waardoor MEE Dating bekender gaat worden onder vrouwen met een lichte vorm van ASS, is er eerst theoretische kennis verzameld over autisme. Daarna is er inzicht verkregen in de doelgroep d.m.v. literatuuronderzoek, een enquête en diepte interviews. Er is gekeken naar wat liefde inhoudt voor deze mensen: wat vinden zij belangrijk? Hoe gaan ze om met liefde? Hoe zijn ze te bereiken? Wat zijn mogelijke redenen die hen weerhouden van aanmelden? Het is belangrijk om inzicht te krijgen in de wensen van de doelgroep om er zo achter te komen op welke manier zij het beste te benaderen zijn.

Oplossing: het medium onafhankelijke concept.

Het concept dat is ontworpen, waardoor MEE Dating meer gaat leven onder vrouwen met een lichte vorm van autisme, is een medium onafhankelijk concept: een crossmediale campagne gericht op vrouwen met een lichte vorm van ASS tussen de 25-40 jaar, waarbij de focus ligt op de inzet van offline media kanalen. De kernpunten die centraal staan binnen deze campagne zijn: veiligheid, laagdrempeligheid, betrouwbaarheid en liefde. Deze guiding principles zijn tot stand gekomen door te kijken naar de kenmerken van de doelgroep (angstig en kwetsbaar, kan slecht tegen verandering en onbekendheid) en naar de mogelijke drempels die de vrouwen ervaren bij het aanmelden bij MEE Dating (sterkere behoefte aan vriendschap dan relaties, erg beschermd door omgeving, vaker bi en asexueel, laag zelfbeeld). Om de guiding principles naar voren te laten komen in de campagne is het van belang om de doelgroep op te zoeken en de omgeving te betrekken in het proces om een gevoel van 'bekendheid' en 'veiligheid' te creëren. Het is belangrijk om MEE Dating nog meer een betrouwbare en veilig uitstraling te geven. Hieronder worden de onderzoeksresultaten bediscussieerd en in hoofdstuk vijf komt de verdere uitwerking van het concept aan bod.

4.3 Discussie

Om erachter te komen hoe MEE Dating bekender kan worden onder vrouwen met een lichte vorm van ASS tussen de 25-40 jaar, is uitvoerig literatuur onderzoek verricht. Vervolgens is er een enquête onder de doelgroep uitgezet en daarna zijn er diepte interviews gehouden met verschillende autisme experts. Ondanks de grote zoektocht om rechtstreeks in contact te komen met de doelgroep (via stichting MEE Dating, Autisme Anders Bekeken, Autilook, soos, persoonlijk netwerk etc.) is het erg moeilijk geweest om hen te bereiken. Op de enquête onder de doelgroep hebben uiteindelijk vijftien mensen gereageerd, waarvan acht vrouwen waren. Deze resultaten zijn echter niet representatief voor de doelgroep, wel zijn ze meegenomen in het onderzoek. Daarnaast is voor het testen van het concept opnieuw hard geprobeerd om rechtstreeks in contact te komen met de doelgroep, ook dit ging moeizaam. Daarom is er opnieuw gekozen om de evaluatie te laten testen bij mensen die veel met de doelgroep in aanraking komen. Daarnaast is er ook een vrouw van 24 geïnterviewd die behoort tot de doelgroep. Omdat het concept slechts in beperkte mate rechtstreeks is getest bij de doelgroep en om nog meer inzicht in de doelgroep te krijgen waardoor beter ingespeeld kan worden op hun interesses, is het verstandig om nog een extra doelgroeponderzoek te doen. Stichting MEE bood al aan dat zij vanuit de organisatie wel een onderzoek wil doen, wellicht kan hier gebruik van worden gemaakt. Zij heeft immers makkelijker toegang tot de doelgroep.

Hoofdstuk 5: Conceptualiseren en evalueren

5.1 Inleiding

Aan de hand van het beschreven onderzoek is er een idee geconstrueerd om hiermee tot een oplossing te komen van de probleemstelling. Dit idee is teruggebracht naar het concept: de crossmediale campagne 'vind jouw liefde of vriendschap bij MEE Dating'

5.2 Achtergrond concept

Zowel uit het literatuuronderzoek als uit het kwantitatieve onderzoek komt naar voren dat vrouwen tussen de 25-40 met een lichte vorm van autisme een kwetsbare groep vormen, waarbij de kernpunten: liefde, veiligheid, betrouwbaarheid en laagdrempeligheid belangrijke factoren zijn. Om MEE Dating bekender te kunnen maken onder deze doelgroep, vormen deze factoren dan ook de kern binnen het ontwikkelde concept.

Bij de vormgeving van de campagne is het tevens belangrijk om rekening te houden met de missie van MEE: 'MEE maakt meedoen mogelijk'. Voor relatiebureau MEE Dating is het belangrijk om zich nog meer als veilige betrouwbare en behulpzame organisatie te profileren. Om meer bekendheid te kunnen verkrijgen onder de doelgroep, is er een crossmediale campagne bedacht, waarin een verhaal verteld wordt via verschillende kanalen (Bos, S & Dilli S (2012)). Hierdoor zal MEE Dating meer gaan leven onder de doelgroep. Hierbij is het voor MEE Dating belangrijk om de campagne op een uitnodigende, persoonlijke, veilige en betrouwbare manier uit te zetten. Dit omdat het om een kwetsbare en angstige doelgroep gaat, die bang is voor het onbekende en erg worden beschermd door hun omgeving. Het is daarom ook van belang om de omgeving te betrekken bij het proces.

5.3 Verschillende concepten

Tijdens de vrijwilligersdag op 18 december 2013 van MEE Dating in Hogeveen is er met verschillende vrijwilligers gesproken over hun ervaringen met de doelgroep. Daarnaast is er gezamenlijk een brainstorm sessie opgezet waarbinnen verschillende ideeën/concepten zijn besproken, om meer vrouwen aan te trekken. Hierbij is bijvoorbeeld gedacht aan een groot Valentijnevenement met rode loper, make-overs, muzikale optredens, speed dating. Ook werd er geopperd om Robert ten Brink in te zetten via 'All you need is love'. Er is tevens gekeken naar co-creatie, met het idee om de doelgroep zelf flyers te laten ontwerpen en daar een wedstrijd van te maken. Deze concepten bleken ongeschikt voor de doelgroep, omdat deze te veel prikkels bevatten of moeilijk te realiseren zijn door het beschikbare budget van de organisatie. Er is gekozen voor een crossmediale campagne, met de focus op offline media omdat uit onderzoek is gebleken dat offline een betere methode is om de doelgroep te bereiken dan via online kanalen.

5.4 Inzetbare mediakanalen

De campagne zal uitgezet worden via verschillende kanalen. Er wordt geadviseerd om de nadruk te leggen op offline media, omdat uit onderzoek blijkt dat de doelgroep het beste bereikt kan worden via offline media kanalen. Uit interviews met experts blijkt dat vrouwen met ASS minder actief op zoek gaan naar liefde dan mannen met ASS, waardoor online een minder geschikte methode is. Daarnaast is het internet voor hen al snel te abstract en 'eng', waardoor de organisatie verder van hen zal afstaan. Het is dus belangrijk om een veilig en betrouwbaar gevoel te creëren bij de doelgroep. Door de doelgroep te benaderen via persoonlijke mond tot mond reclame en flyers via woonorganisaties of behandelaren waar zij al bekend mee zijn, zal MEE Dating een veiliger en bekender karakter krijgen. Wanneer de doelgroep via familie/vrienden of bijvoorbeeld behandelaren

of organisaties in hun omgeving waar zij al hulp van krijgen over MEE Dating zal horen, dan zal het meer 'vertrouwd' zijn.

Deze offline campagne is vernieuwend en onderscheidend, omdat bestaande datingsites zich voornamelijk online profileren. Uit onderzoek is gebleken dat de minder vaak besproken doelgroep, vrouwen met ASS, beter bereikt kunnen worden via persoonlijke reclame. Uit interviews met experts en de organisatie MEE Dating is gebleken dat flyers en advertenties goede middelen zijn om de doelgroep te bereiken. Het wordt aangeraden om de volgende offline media binnen de campagne in te zetten:

- **Advertenties** in autisme tijdschriften kunnen ook helpen om de bekendheid te vergroten, denk hierbij bijvoorbeeld aan het ledenmagazine van de Nederlandse Vereniging voor Autisme. Op deze manier kan de omgeving beter worden betrokken in het proces. Zowel ouders van, als mensen met ASS lezen deze tijdschriften en zo kan er meteen een breder netwerk worden bereikt. In de advertentie zou MEE Dating de mogelijkheid tot aanmelding op een nieuwsbrief kunnen geven, waardoor zij een netwerk kunnen creëren en de doelgroep op de hoogte houden van nieuws en evenementen. Ook zouden Henny en Marike van MEE Dating bijvoorbeeld meer de publiciteit op kunnen zoeken door interviews af te geven over de organisatie, waardoor meer mensen te weten komen over wat MEE Dating inhoudt. Zo zal de geloofwaardigheid en bekendheid worden vergroot.
- **Flyers die de doelgroep direct aanspreken** zijn daarnaast belangrijk om in te blijven zetten, omdat deze makkelijk te verspreiden zijn en ook via familieleden/behandelaren kunnen worden aangereikt. Wel wordt aangeraden om contact te maken met bestaande organisaties waar de doelgroep te vinden is, zodat zij ook weten van MEE Dating en de organisatie aan kunnen prijzen bij de doelgroep. Enkel flyers achterlaten op plekken waar de doelgroep komt, zal niet werken. Het is belangrijk om ook bestaande organisaties en behandelaren te betrekken in het proces. Denk hierbij aan plekken als: Autisme Soos, werk- en woongroepen, psychologen, auti-dagen of cafés.
- **Een laagdrempelig een prikkelarm thee evenement** kan worden ingezet te promotie van MEE Dating. Op deze manier kan de doelgroep kennis maken met de organisatie en erachter komen wat MEE precies doet, zij kunnen hier tevens lotgenoten ontmoeten. Dit evenement is niet meteen gericht op het vinden van een relatie, maar gewoon een 'leuke dag' en wie weet het begin van nieuwe vriendschappen onderling. Om de stap om hierheen te gaan minder groot te maken, wordt aangeraden dat iedereen twee vrienden of familieleden mee mag nemen. Ook kan er bijvoorbeeld een speciale korting tot inschrijving worden gegeven op deze dag, om de aanmelding aantrekkelijker te maken. Er is bewust gekozen om dit simpel en goedkoop te houden, omdat zowel de organisatie MEE Dating als de doelgroep niet beschikken over een heel groot budget. Cafés kunnen wellicht te druk zijn voor de doelgroep en daardoor voor teveel prikkels zorgen. Daarom zou ervoor gekozen kunnen worden om het evenement op de MEE locatie in Zwolle te houden. Deze locatie is centraal, waardoor mensen uit het hele land de mogelijkheid hebben om langs te komen. De tijdsduur van het evenement zal van 13:00 tot 16:00 zijn, omdat een hele dag te lang en intensief kan zijn voor de doelgroep. Aangeraden wordt om op de website een uitleg te geven van het evenement en hiernaar te verwijzen op de flyer. Zo kan de doelgroep niet voor verassingen komen te staan en weten zij precies waar ze aan toe zijn. Voor de organisatie van het evenement kunnen vrijwilligers van MEE Dating ingezet worden. Voor de pr van het evenement kan gedacht worden aan advertenties in autisme tijdschriften, flyers achterlaten bij andere evenementen voor mensen met autisme (via Auti-Doe-Dagen bijvoorbeeld) en via de website en sociale media kanalen.
- **De workshop "hoe werkt daten?"** kan worden aangeboden via advertenties, flyers, de nieuwsbrief en ook op de website en Facebookpagina. Ook kan hierover verteld worden

tijdens het thee evenement. Vrouwen met ASS kunnen zich via de website van MEE Dating inschrijven voor deze laagdrempelige cursus daten om meer inzicht hierin te krijgen. Op die manier kan de doelgroep daten wellicht als 'minder eng' gaan zien en daardoor kan zij leren om hier meer 'open' over te praten. Door de kennis die de doelgroep hier opdoet krijgt ze meer zicht op hoe daten 'werkt'. Mensen met een beperking hebben niet altijd genoeg inzicht in de eigen wensen, waardoor het moeilijk wordt om deze aan te geven binnen relaties. Ook dit 'probleem' zal aan bod komen tijdens de workshop daten. Onderwerpen die besproken kunnen worden tijdens de cursus zijn: wat is verliefdheid? Wat is een date en hoe ziet een date eruit? Hoe vraag je iemand op een date? Wanneer heb je een relatie? Hoe beëindig je een relatie? Voor de organisatie van de workshop kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van de bestaande assertiviteitstraining van stichting MEE. Een ander idee is om deze te laten organiseren door vrijwilligers van MEE Dating. Het wordt aangeraden om de groep relatief klein te houden, met maximaal 10 deelnemers. Dit zodat er nog meer een 'veilige' en 'vertrouwde' sfeer ontstaat. Voor de locatie van de workshop kan wederom gedacht worden aan de locatie van MEE Dating in Zwolle, omdat deze centraal ligt. Wanneer blijkt dat de workshop populair is, kan deze vaker georganiseerd worden op verschillende locaties. Ook op deze dag kan een speciale korting worden aangeboden tot inschrijven, om dit aantrekkelijker te maken.

5.5 Verdere uitwerking van het concept

Samen met de opdrachtgever is het concept verder uitgewerkt tijdens een brainstorm interview. Er is gekeken naar de beste naam voor de campagne. Uiteindelijk kwam hieruit naar voren dat het belangrijk is deze simpel en helder te houden, zonder dubbelzinnige of populaire slogans. Dit kan verwarrend werken voor de doelgroep. De naam van de campagne is dan ook geworden: 'Vind jouw liefde of vriendschap bij MEE Dating'. Op die manier is het meteen helder en duidelijk wat de organisatie doet, zonder moeilijke woorden als 'relatiebureau' of 'relatiebemiddeling' te gebruiken. Deze begrippen kunnen voor de doelgroep misschien te zakelijk zijn en zijn tevens voor hen misschien lastig te begrijpen. De visuele kant moet een 'warme veilige' deken zijn voor de doelgroep, waardoor zij een veilig gevoel krijgen: 'Vindt jij liefde ook zo moeilijk omdat je autisme of een licht verstandelijke beperking hebt? MEE Daten helpt jou en staat voor jou klaar' moet de boodschap zijn.

5.6 Vormgeving

Uit literatuuronderzoek en interviews met autisme experts is gebleken dat veiligheid, laagdrempeligheid en vertrouwen belangrijke elementen zijn voor de doelgroep. In overleg met Silke de Ruiter is dan ook gekozen voor het gebruik van zachte pasteltinten in de vormgeving, om het veilige gevoel te creëren. De vormgeving moet zachtheid, veiligheid en vertrouwen uitstralen. Er is gekozen voor verschillende zoete afbeeldingen ter verduidelijking en ondersteuning van de tekst. Tevens is hierbij meegenomen dat een deel van de doelgroep biseksueel en asexueel is. Tijdens interview met Silke is daarom besloten dat een liefdesbeeld van 'man/vrouw' minder verstandig is, ook omdat de behoefte aan vriendschap onder de doelgroep groter is dan de behoefte aan een relatie. Qua lettertype is er gekozen voor vrouwelijke meisjesachtige lettertypes, om het zachte karakter nog meer te benadrukken in plaats van de zakelijke kant.

De huidige flyer van MEE Dating heeft een vrij strak en zakelijke uitstraling (zie bijlage, pagina 44). Dit wordt versterkt door het gekozen lettertype en de (hoeveelheid) tekst. Het kleurgebruik is wel vrolijk, maar het gebruik van rood en oranje kan voor vrouwen met ASS wellicht schreeuwerig overkomen. De gekozen tekst "Op zoek naar een nieuwe liefde?" kan misschien voor verwarring zorgen, omdat de meeste nog nooit een liefde hebben gekend. Voor hen is er geen sprake van een 'nieuwe' liefde, waardoor ze misschien denken dat het niet voor hen is bedoeld. Ook is de flyer teveel gericht op het vinden van partners en relaties. Voor de doelgroep vrouwen met ASS wordt

aangeraden om de focus meer op vriendschap te leggen, waardoor het minder ‘eng’ voor hen zal zijn. De afbeelding van twee mokken met hartjes kan misschien ook te onduidelijk zijn, het is wellicht beter om een afbeelding te plaatsen van mensen waarmee zij zich kunnen identificeren.

5.6.1 Styleguide: gebruikte kleuren en lettertypes

Volgens Kennis Centrum Wonen en Zorg voor mensen met ASS wordt aangeraden om bij kleurgebruik te kiezen voor één effen kleur of lichte tinten. Gebruik van drukke patronen, felle kleuren, donkere kleuren of spierwitte kleuren wordt niet aangeraden. Bij de vormgeving van de huisstijl van de campagne is daarom gekozen voor blauw en roze. De kleur blauw heeft een koele, afstandelijke, maar toch krachtige en veilige uitstraling. Volgens Mens en Gezondheid(2008) staat deze kleur voor wijsheid, vertrouwen, hoop en innerlijke rust. De kleur roze staat voor liefdevol. Dit is de kleur voor liefde, vriendschap, innerlijke vrede en emotionele genezing (Mens en Gezondheid, 2008) en deze kleur past daarom goed bij de giding principes die de campagne uit moet stralen.

5.6.2 Kleurgebruik, lettertypes en visuals

	R	255
	G	204
	B	204
	R	153
	G	204
	B	204

Bellrose Light: I.O
Kavaler kursive
j'aime bien le Dimanche !

Vind jouw liefde /vriendschap
bij **Mee Dating**

www.meedating.nl

Vind jij *liefde* ook zo moeilijk omdat je
autisme of een *licht verstandelijke beperking* hebt?
Wij van MeeDating kunnen jou helpen!

MEE Dating

Vind jouw liefde /vriendschap
bij **Mee Dating**

www.meedating.nl

Vind jij *liefde* ook zo moeilijk omdat je
autisme of een *licht verstandelijke beperking* hebt?
Wij van MeeDating kunnen jou helpen!

MEE Dating

Workshop van *Mee Dating*

Surf snel naar onze website
en schrijf je in via www.meedating.nl

"Daten werkt zo"

datum: 30 mei 2014

locatie: Mee IJsseloevers, Dr. van Deenweg 2-10

tijd: 14:00 - 16:00

MEE Dating

Thee event van *Mee Dating*

Date mee, tijdens een kopje thee!

datum: 30 mei 2014

locatie: Mee IJsseloevers, Dr. van Deenweg 2-10

tijd: 14:00 - 16:00

MEE Dating

5.7. Evaluatie van het concept bij de doelgroep

Eindproducten en guiding principles

De eindproducten zijn een uitwerking van het concept: “Vind jouw liefde of vriendschap bij MEE Dating”. Met deze campagne zal MEE Dating gaan leven onder vrouwen met een lichte vorm van autisme tussen de 25-40 jaar. Bij de uitwerking van dit concept zijn passende visualisaties ontworpen, extra aanbevelingen gedaan en een tijdsplanning opgesteld om de campagne uit te zetten.

Om MEE Dating bekend te krijgen onder de doelgroep is gekozen voor het uitspreiden van advertenties en flyers om de doelgroep via persoonlijke mond-tot-mond-reclame te bereiken, waarbij hulpverleners betrokken kunnen worden om het veilige karakter van de organisatie nog meer naar voren te brengen. Bij de vormgeving is rekening gehouden met de guiding principles: ‘liefde, veiligheid, laagdrempeligheid en betrouwbaarheid’. Deze komen o.a. tot uiting in het gebruik van zachte kleuren, zoete lettertypes voor een zachte uitstraling en afbeeldingen m.b.t. liefde en vriendschap ter verduidelijking voor de doelgroep. De tekst is kort en helder, waarbij de doelgroep op een warme/persoonlijke manier wordt aangesproken.

De organisatie van een simpel, veilig, laagdrempelig evenement zal ervoor zorgen dat MEE Dating als organisatie meer persoonlijk wordt. Op die manier kan zij op persoonlijke wijze aan de doelgroep laten zien waar ze voor staan, waardoor het veilige karakter meer naar voren zal komen. Daarnaast is het toegestaan om familie en vrienden mee te nemen, waardoor zij betrokken worden in het proces en ook dit zal een veiliger gevoel creëren. Zowel bij de doelgroep als bij diens omgeving. De workshop zal het ‘daten’ minder eng maken en zo kan MEE Dating zich nog meer profileren als kwalitatieve organisatie die hulp biedt m.b.t. daten. Op die manier onderscheiden zij zich ook van bestaande datinginitiatieven voor mensen met autisme.

Mogelijke concept scenario's vanuit de doelgroep

Het concept in een scenario 1

1. Vrouw met ASS heeft behoefte aan meer sociaal contact
2. Vrouw met ASS krijgt flyer van MEE Dating via haar psycholoog
3. Vrouw met ASS krijgt een veilig gevoel van de flyer
4. Vrouw met ASS bespreekt haar behoefte met haar zus
5. Samen met haar zus kijkt ze op de website voor meer informatie
6. Vrouw met ASS leest over het thee evenement
7. Vrouw met ASS wordt nieuwsgierig en geeft zich op
8. Vrouw met ASS gaat met haar zus naar het evenement en ontmoet lotgenoten
9. Vrouw met ASS besluit zich in te schrijven bij MEE Dating

Het concept scenario 2

1. Vrouw met ASS heeft moeite met assertiviteit en behoefte aan contact
2. Moeder van dochter met ASS ziet advertentie workshop ‘daten werkt zo’
3. Moeder laat advertentie zien aan dochter
4. Dochter krijgt een positief gevoel bij het zien van de advertentie
5. Moeder en dochter kijken op de website
6. Dochter raakt enthousiast en geeft zich op voor de workshop
7. Dochter gaat naar de workshop en komt meer te weten over ‘daten’
8. Dochter merkt dat MEE Dating steun biedt in het vinden van vrienden
9. Dochter besluit zich aan te melden bij MEE Dating

5.7.1 Validatie van gemaakte ontwerpkeuzes en evaluatiemethoden

De methode die gebruikt is om het concept te evalueren is: een gebruikerstest in der vorm van een diepte interview. Het concept is op die manier geëvalueerd vanuit de opdrachtgever en de gebruiker (doelgroep). Het concept en de vormgeving hiervan zijn tot stand gekomen door inzichten uit het theoretisch onderzoek en het onderzoek naar de doelgroep door de enquête en diepte interviews. Het idee en de vormgeving van het concept zijn vervolgens eerst getest bij de opdrachtgever d.m.v. een intervisie. Uiteindelijk is het concept en de vormgeving hiervan nog getest bij de opdrachtgever, de doelgroep en autisme experts door middel van diepte interviews. Aanvankelijk is opnieuw geprobeerd om direct in contact te komen met de doelgroep. Hiervoor is opnieuw stichting MEE benaderd, het bestaande bestand van MEE Dating, verschillende sociale media kanalen m.b.t. autisme en de organisatie Autisme Anders Bekeken. Daarna is er via het persoonlijk netwerk gezocht naar manieren om de doelgroep te kunnen bereiken, echter bleek dit opnieuw erg lastig te zijn. Uiteindelijk is het concept toch getest bij een meisje met een licht verstandelijke beperking, die tot de doelgroep van MEE Dating behoort. Helaas kan dit niet als representatief gezien worden voor de hele doelgroep, daarom is het concept ook getest bij verschillende autisme experts om op die manier inzicht te krijgen in de wensen van de doelgroep. Het complete overzicht van deze test interviews is te vinden in de bijlage (op pagina 60).

Manier van evalueren

Het concept is door alle partijen op dezelfde manier geëvalueerd: een diepte interview, waarbij verteld werd over de organisatie MEE Dating. Vervolgens werden de website van MEE Dating en de huidige flyer getoond. Daarna is het concept uitgelegd, waarna de verschillende visualisatie ontwerpen ter beoordeling zijn voorgelegd. Aan de hand hiervan zijn de volgende vragen gesteld:

1. Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?
2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep?
3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)
4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)
5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?
6. Vind je dat de begrippen 'veiligheid' 'liefde' 'betrouwbaarheid' en 'laagdrempeligheid' in de vormgeving en het concept naar voren komen?
7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?

Verschillende gebruikers

De vormgeving van de flyer en advertenties en het concept voor het evenement en de workshop zijn getest bij de opdrachtgever, de doelgroep en autisme experts. In de bijlage kunt u deze interviews terugvinden.

Concept evaluatie opdrachtgever

Voor de evaluatie van het concept met de opdrachtgever zijn verschillende intervisie gesprekken gevoerd, waarna ook middels het diepte interview het concept en de visualisaties zijn getest. Hieruit is gebleken dat:

- Het belangrijk is om duidelijk op de flyer te communiceren dat het zowel om vriendschap als liefde gaat
- De tekst: "Vind jij het ook zo moeilijk om liefde of vriendschap/ iemand te vinden met wie je het gezellig kunt hebben/ een vriend/liefde te vinden?" draagt bij aan het betrouwbare karakter dat MEE Dating uit moet stralen in de hulp die zij biedt aan de doelgroep.

- De algemene flyer met de afbeelding van het hartje het meest passend is, omdat homoseksuele relaties ook mogen, de andere plaatjes betreffen allemaal jongens en meisjes. Het hart is voor iedereen van toepassing en het meest geschikt om ook het vriendschapgevoel uit te stralen.
- De uitstraling van de visualisaties komt lief, zacht en veilig over
- De kleur roze is het meest geschikt voor de doelgroep, omdat bij deze kleur iedereen onbewust aan liefde denkt.
- Het idee van het thee evenement geschikt is als laagdrempelig evenement
- De tekst op de flyer is helder. Het feit dat de 'aandoeningen' op de algemene flyer schuin gedrukt staan, maakt het extra duidelijk.

Concept evaluatie doelgroep

Het concept is getest bij een meisje met een licht verstandelijke beperking die tot de doelgroep van MEE Dating behoort. Er moet bij gezegd worden dat het meisje het interview wel spannend vond en het lastig vond om duidelijk haar mening te geven. Het bleek wegens het tijdsbestek moeilijk om meer testpersonen van de doelgroep te vinden, waardoor deze evaluatie niet als representatief voor de doelgroep kan worden beschouwd. Echter wordt de mening van deze testpersoon wel meegenomen in het evaluatieproces. Uit het diepte interview kwam naar voren dat:

- Zij alle kleuren mooi vindt, maar roze het meest vind passen
- Het hartje de beste afbeelding is
- De tekst duidelijk is
- Een strak lettertype de voorkeur heeft
- Zij naar het thee evenement zou willen
- Te veel tekst niet wordt aangeraden

Concept evaluatie autisme experts

In totaal zijn het concept en de visualisaties bij zes autisme experts getest door middel van hetzelfde diepte interview. De belangrijkste punten die hierbij naar voren kwamen zijn:

- Het merendeel geeft aan te kiezen voor het hart als afbeelding op de algemene flyer. Voornamelijk omdat die andere afbeeldingen het idee zouden kunnen geven dat mensen met een homoseksuele voorkeur er niet bij passen. De 'liefdes' afbeeldingen van 'jongen/meisje' dragen tevens het idee van vriendschap minder naar buiten.
- Eventuele andere titel kan zijn: "Vind vrienden, vriendinnen of een relatie bij MEE Dating"
- De afbeelding van het stelletje van puzzels vindt men creatief, vernieuwend en passend maar wellicht kan de doelgroep hier de link niet goed mee leggen. Een van de respondenten vindt het plaatje tevens afstandelijk overkomen.
- Het merendeel geeft aan de roze kleur het best te vinden passen. Blauw is meer toegankelijk ook voor de eventuele mannelijke doelgroep. Roze vindt men echter meer passend voor de vrouwen en de boodschap.
- De uitstraling van de flyers beschrijven de respondenten als: warm, persoonlijk, betrokken, helder en simpel.
- Het taalgebruik wordt als 'goed en duidelijk' omschreven, overzichtelijk gezien de hoeveelheid informatie
- Wellicht kan er gekozen worden voor een ander (beter leesbaar) lettertype voor de belangrijkste informatie (tijd, datum, locatie van de workshop en evenementen).
- Het thee event vinden de respondenten een passend idee. Wellicht kan een 'high tea' het net wat aantrekkelijker maken.

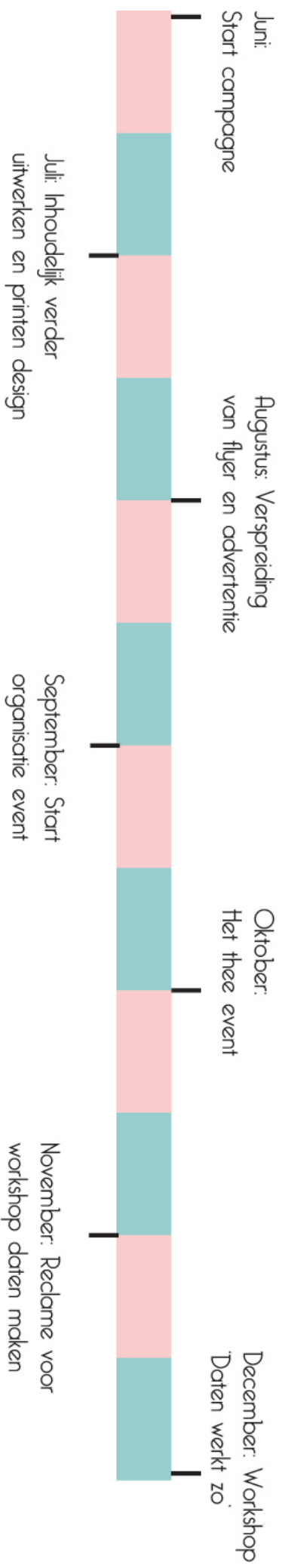
- De tekst op de algemene flyer eventueel wat inkorten.
- Op de flyers van de workshop en het evenement nog meer de doelgroep activeren om naar de site te gaan.
- Eventueel op de achterkant de voordelen en stappen tonen zoals op de huidige flyer van MEE.
- De tekst “Wij van MEE kunnen jou helpen” aanpassen naar “wij van MEE Dating helpen jou (graag)!”. Dat wekt meer vertrouwen en overtuiging.
- Bij de workshop daten kan de tekst misschien worden aangepast naar “Wil je leren daten?/leer de tips en trucs van het daten” zodat het extra duidelijk is.
- Wanneer er kosten zijn verbonden aan de activiteiten, kan het handig zijn om dit erbij te vermelden.

Eventuele verbeterpunten in de verdere uitwerking van de vormgeving die aan de hand van de evaluaties naar voren zijn gekomen:

- Ander lettertype kiezen voor belangrijkste tekst
- Het stappenplan van de huidige flyer op de achterkant zetten
- Eventueel tekst aanpassen om de doelgroep nog meer te activeren

5.8 Planning campagne

Voor het uitzetten van de crossmediale campagne: “Vind jouw liefde of vriendschap bij MEE Dating” is de volgende planning opgesteld in de vorm van een tijdslijn.

Juni 2014:

- Start project
- Inhoudelijk verder uitwerken
- Vrijwilligers verzamelen om mee te werken aan de campagne
- Stagiair aanstellen voor verder onderzoek
- Uitwerken van het design

Juli 2014:

- Verder uitwerken design
- Goedkeuring ontwerpen
- Printen design

Augustus 2014:

- Verspreiden van flyers
- Advertentie plaatsen algemene flyer
- Op zoek naar samenwerking met andere organisaties

September 2014:

- Start met organisatie van het thee event
- Plaats advertenties in autisme tijdschriften
- Maak het kenbaar via flyers, sociale media, websites en andere organisaties

Oktober 2014:

- Het thee evenement
- Start met organisatie van workshop 'Daten werkt zo'
- Opzoek naar dating coach voor autisten
- Plaats oproep voor extra vrijwilligers

November 2014:

- Maak reclame voor de workshop via advertenties, nieuwsbrief, flyers, sociale media en websites
- Mensen kunnen zich online opgeven via de website voor de workshop
- Blijf ook algemene flyer verspreiden via verschillende media kanalen
- Blijf externe organisaties benaderen voor verspreiding

December 2014:

- Start eerste workshop 'Daten werkt zo'
- Bij populariteit: meer workshops organiseren op verschillende locaties

5.8.1 Extra aanbevelingen

- Hoewel er uitvoerig onderzoek is verricht naar de doelgroep d.m.v. een enquête, diepte-interviews en literatuuronderzoek, is het wellicht verstandig om hier verder onderzoek te doen naar de wensen van de doelgroep. Wellicht zou er een andere stagiair aangesteld kunnen worden om hier nog verder onderzoek naar te doen.
- Ter online promotie van MEE Dating zou de organisatie ervoor kunnen kiezen om 'succesverhalen' van bestaande koppels die elkaar via de site hebben gevonden te plaatsen, om op die manier meer een vertrouwd karakter te krijgen zodat mensen zien dat het echt werkt.
- Ook kan er gekozen worden om zowel op de homepage van de website, als via sociale media kanalen een filmpje te plaatsen over de stappen die de doelgroep moet doorlopen voor aanmelding. Beeld spreekt meer tot de verbeelding dan tekst. Een kort filmpje waarin duidelijk wordt hoe een intake gesprek in zijn werk gaat en bijvoorbeeld een voorbeeld van een 'date' zorgt wellicht voor meer duidelijkheid bij de doelgroep. Een filmpje is ook minder abstract dan een lap tekst.
- Eventueel zou de huisstijl van de website ook aangepast kunnen worden naar een wat zachtere vormgeving.
- Maak gebruik van het grote netwerk van stichting MEE en benader ook andere organisaties om samen te werken, zo kan het netwerk vergroot worden.

5.9 Eindconclusie

De crossmediale campagne: 'Vind jouw liefde of vriendschap bij MEE Dating' vormt het antwoord op de onderzochte onderzoeksvraag: met behulp van welk concept kan MEE Dating meer bekendheid krijgen onder de doelgroep vrouwen met een lichte vorm van autisme tussen de 25-40 jaar? Uit onderzoek blijkt dat autisme vier keer zo vaak voorkomt bij mannen als bij vrouwen. Dat alleen is al een reden dat minder vrouwen met autisme zich aanmelden. Andere redenen waarom zich waarschijnlijk voornamelijk mannen aanmelden bij MEE Dating zijn: de kwetsbaarheid van de doelgroep, angst voor het onbekende, behoefte aan routine en veiligheid en bescherming vanuit de omgeving. Om deze drempels minder hoog te maken vormen de guiding principles 'liefde', 'betrouwbaarheid', 'laagdrempeligheid' en 'veiligheid' de rode draad binnen de offline campagne.

Het is voor MEE Dating belangrijk om zich te blijven profileren als veilige, betrouwbare, persoonlijke organisatie waarbij begeleiding en kwaliteit hoog op de lijst staan. Door de organisatie van het prikkelarme laagdrempelig thee evenement, kan de doelgroep op een leuke manier kennis maken met de organisatie. Op die manier zal MEE Dating minder ver van hen af komen te staan; de mogelijkheid om familie/vrienden mee te nemen maakt de stap minder groot en zo kan ook de omgeving ervaren dat MEE Dating een betrouwbare en veilige organisatie is. De cursus daten zal binnen de campagne worden aangeboden om de doelgroep beter 'inzicht' te geven in het daten, waardoor het minder 'eng' wordt en de assertiviteit van de doelgroep getraind wordt. Aangeraden wordt om de campagne ook te richten op vriendschap, naast het vinden van een relatie. Dit omdat een vriendschap minder 'eng' is en uit de NVA enquête is gebleken dat er onder de doelgroep meer behoefte aan vriendschap is dan aan relaties. De persoonlijke flyers en mond tot mond reclame zullen dit veilige karakter versterken. En ook de advertenties in het NVA tijdschrift zorgen ervoor dat MEE Dating een groter netwerk kan bereiken en als organisatie meer vertrouwen wekt. Door het inzetten van deze campagne zal MEE Dating meer gaan leven onder de doelgroep.

Begrippenlijst

Affectieve stoornis:

Stoornis waarbij de (langdurige) emotionele toestand van iemand versterkt of juist onderdrukt is. Hierbij kan men zeer somber (depressief) of juist zeer vrolijk (manisch) zijn.

Angststoornis:

Een psychische aandoening die zich kenmerkt door de blijvende aanwezigheid van een abnormale angst, waardoor het normale functioneren wordt verstoord. Er kunnen verschillende soorten onderscheiden worden: paniekstoornis, fobie, agorafobie, sociale fobie, acute en posttraumatische stressstoornis, en veralgemeende angststoornis.

Aseksueel:

Geen gevoelens hebben op het gebied van seksualiteit. De verlangens en lusten die gewoonlijk aangewakkerd worden door seksuele prikkels worden niet herkend. Aseksuelen zijn echter wel in staat om verliefd te worden of om liefde te voelen voor iemand anders.

Autisme Spectrum Stoornis (ASS):

Een aangeboren stoornis in de informatieverwerking van de hersenen. Deze groep van aandoeningen worden gekenmerkt door groep van aandoeningen aangeduid die worden gekenmerkt door problemen in de sociale communicatie en door beperkte interesses en gedragingen.

Borderline-persoonlijkheidsstoornis:

Een psychische aandoening die wordt gekenmerkt door sterke schommelingen in stemming, emoties en gedrag. Het is alsof het ikgevoel dat het bewuste leven regelt niet sterk genoeg is om alle impulsen en indrukken in stabiel evenwicht te houden. Stemmingen kunnen snel omslaan, emoties kunnen uitschieten en gedrag is vaak impulsief.

Co-creatie:

Wanneer producten en diensten samen met klanten worden ontwikkelt en verbeterd, waardoor productontwikkeling een gezamenlijke activiteit wordt van het bedrijf en de consument.

Cognitieve ontwikkeling:

De ontwikkeling bij kinderen van het denken: van kennis, inzicht en redeneren.

Community:

Lokale of virtuele gemeenschap van gelijkgestemden.

Cross-mediale campagne:

Wanneer een verhaal verteld wordt via verschillende media kanalen om op die manier een breder bereik te creëren.

Denkstoornis:

Een term uit de psychiatrie waarbij problemen optreden met de inhoud van de gedachten of de manier waarop de persoon denkt en communiceert.

Emotieregulatie stoornis:

Wanneer iemand een beperkte- of geen controle heeft over de eigen emotionele beleving.

Empathisch vermogen:

Het vermogen om gevoelens of gedachten van anderen aan te voelen.

Epilepsie:

Een stoornis in de hersenfunctie, die zich uit in aanvallen waarbij het bewustzijn kort kan wegvallen.

Interactie:

Wisselwerking tussen mensen, organisaties.

Katatonie:

Geen psychiatrische ziekte, maar een cluster van verschillende symptomen, waarbij spieren helemaal verstijven of krampachtig steeds dezelfde bewegingen maken.

Klinisch psycholoog:

Een psycholoog die zijn werk speciaal richt op onderzoek en behandeling van geestelijke en lichamelijke ziekten.

Licht verstandelijke beperking:

Mensen met een verstandelijke handicap hebben een beperking in het intellectueel functioneren, die gepaard gaat met beperkingen in de sociale bekwaamheid. Het intelligentieniveau is lager dan gemiddeld (minder dan IQ 70). Er worden hierbij verschillende gradaties onderscheiden: lichte matige, ernstige en diepe verstandelijke beperking.

Meervoudige Complexe Ontwikkelingsstoornis (MCDD):

Een ontwikkelingsstoornis die wordt geclassificeerd als PDD-NOS, de restgroep van Pervasive Ontwikkelingsstoornissen. Het is een aparte ontwikkelingsstoornis waarbij contactproblemen en problemen bij het reguleren van emoties en gedachten voorop staan.

Mimiek

Gezichtsuitdrukking; ook gebarentaal.

Motorische ontwikkeling:

Ontwikkeling van lichaamsbeweging.

NAH:

Niet aangeboren hersenletsel. Hieronder wordt verstaan: Letsel dat is ontstaan in de loop van het leven, als gevolg van een ziekte of ongeval.

Obsessief-compulsieve stoornis:

Een psychische aandoening die gecategoriseerd is als angststoornis met als symptomen dwanggedachten of dwanghandelingen.

Ontwikkelingsstoornis:

Een psychische aandoening die optreedt bij kinderen of adolescenten en die een belemmering en/of afwijking vormt in de normale ontwikkeling.

PDD-NOS:

Pervasive Development Disorder Not Otherwise Specified is een Engelse naam voor stoornissen die worden gerekend tot de Pervasive Ontwikkelingsstoornissen, waartoe ook het autisme behoort.

Pervasive ontwikkelingsstoornis:

Autistische of daaraan verwante stoornis gekenmerkt door ernstige gebreken in de ontwikkeling van sociale of communicatieve vaardigheden of van stereotiep gedrag en interesse. Pervasief geeft aan dat de ontwikkelingsstoornis diep doordringt in het totale functioneren.

Persona:

Een karakterisering van een bepaald type van gebruiker. Deze worden opgesteld aan de hand van een doelgroepenonderzoek, waarna een beperkt aantal typerende fictieve gebruikers wordt gedefinieerd.

Preoccupatie:

Het onophoudelijk van iets in gedachten vervuld zijn. Het is een psychiatrisch begrip wanneer stereotypie in gedrag en interesse kan worden vastgesteld en het is vaak een kenmerk van de autistische stoornis.

Prevalentie onderzoek:

Onderzoek naar het aantal personen met een ziekte of stoornis op een bepaald tijdstip in een bepaalde populatie.

Psychose:

Een psychiatrische stoornis waarbij het denken, waarnemen en de emotionele beleving ernstig is ontregeld. Symptomen zijn wanen of hallucinaties, waarbij het contact met de werkelijkheid is verstoord.

Sensorische prikkels:

Wanneer iets waargenomen wordt met zintuigen en waarop wordt gereageerd.

Sociale interactie:

De wijze waarop mensen en groepen ten opzichte van elkaar handelen, op elkaar reageren en elkaar beïnvloeden.

Sociale media:

Verzamelnaam voor alle websites waarbij de gebruikers (en niet een redactie) zelf de inhoud verzorgen. Tot de sociale media worden onder andere weblogs, fora, sociale netwerken als Hyves, Facebook, LinkedIn, Twitter en Google+ gerekend.

Soos:

Sociëteit; besloten vereniging.

Stereotiep gedrag:

Gedrag dat zonder prikkels van buiten tot stand komt en voortdurend herhaald wordt.

Stoornis:

Afwijking in het lichaam of geest.

Testosteron concentratie:

Centralisatie van het mannelijk geslachtshormoon, die de mannelijke secundaire geslachtskenmerken veroorzaakt

Literatuurlijst

Literatuur

- Baarda, B. (2009). Dit is onderzoek!. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Beel, V. (2000). Dag vreemde man. Vlaamse Dienst Autisme en uitgeverij EPO.
- Beknopte handleiding bij de Diagnostische Criteria van de DSM-IV-TR bureau-editie (American Psychiatric Association), Derde druk 2006, vierde oplage 2008. (2001 Nederlandse vertaling Pearson Assessment and Information B.V., Postbus 78, 1000 AB Amsterdam)
- Bouwma, A. & Hendriksen, J. & Konig, C. & Swaab, H. (2011). Klinische kinder-neuropsychologie. Uitgeverij: Boom, Amsterdam, 2011. Pagina: 571 – 587.
- Leguijt, J. (2006). Mijn eigen wereld. Zoetermeer: Uitgeverij boekencentrum.
- Keken, H. (2010). Voor het onderzoek. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers.
- Verhoeven, N. (2010). Onderzoeken doe je zo. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers
- Vermeulen, P. en Carette, S. (2011). Relatiees@autisme.kom. Uitgeverij EPO en uitgeverij Acco.
- Vermeulen, P. (2000). Een gesloten boek Autisme en Emoties. Leuven: uitgeverij Acco.
- Vermeulen, p. (1999). Brein bedriegt: als autisme niet op autisme lijkt. Vlaamse Dienst Autisme en uitgeverij EPO.
- Segar, M. (2002). Coping: overlevingsgids voor mensen met het Aspergersyndroom. Garant, Antwerpen – Apeldoorn.

Documentaires

- Autism made in the USA (2009). Loudon, M & Null, G. Via: <http://boinnk.nl/blog/62506/onthutsende-en-buitengewoon-goed-gedocumenteerde-documentaire-over-autisme/>
- Birsen: een Nederlands Turkse vrouw met autisme (2013). Via: <http://www.uitzendinggemist.nl/afleveringen/1353482>
- Drona en ik (2009). Via: <http://www.hollanddoc.nl/kijk-luister/gezondheid/autisme.html?playurn=urn:vpro:media:program:9506¤tPage=1>
- Extreme love: autism (2012). Theroux, L. Via: <http://www.hollanddoc.nl/kijk-luister/documentaire/a/louis-theroux-autism.html>
- Jeroen Jeroen: Holland Doc (2012). Lataster, P. & Lataster-Czisc, P. Via: <http://www.uitzendinggemist.nl/afleveringen/1261456>
- NCRV Dokument: De regels van Matthijs (2012). Schmidt, M. Via: <http://www.hollanddoc.nl/kijk-luister/gezondheid/autisme.html?playurn=urn:vpro:media:program:15317911¤tPage=1>

Elektronische bronnen

- Abbink, C. (2012). Autisme en het delen van informatie op internet. Onderzoeksrapport Master SEN Autismespecialist. Verkregen via: <http://www.autismebegeleiding.nl/autisme/images/stories/pdf-map/CA.AU06-02%5B1%5D.pdf>

- Begeer, S. & Finkenauer, C. (2011). Autisme en internet: een zegen of een zorg? Autisme in de digitale wereld. Verkregen via: http://www.ara.vu.nl/fileadmin/user_upload/publications/LR3_totaal_p11.pdf
- Begeer, S. & Venderbosch, S. & Wierda, M. (2013). Allemaal Autisme, Allemaal anders. NVA enquête 2013. Verkregen via: http://www.autisme.nl/nva-pdf/NVA_enquete_2013_Allemaal_Autisme,_Allemaal_Anders.html
- Erp, P. (2011). Hoe vriendschapsrelaties worden ervaren door jongeren met autisme en hun ouders. Onderzoeksrapport Master SEN Autismespecialist. Verkregen via: <http://www.autismebegeleiding.nl/autisme/images/stories/pdf-map/Onderzoek%20vriendschapsrelaties%2031-05-11%20Pauline%20van%20Erp.pdf>
- Goosen, A. & Spek, A. (2009). Autismespectrumstoornissen bij vrouwen. Engagement met autisme. Verkregen van: <http://www.anneliesspek.nl/Autisme%20bij%20vrouwen.pdf>
- Goosen, A. & Spek, A. (2013). Autismespectrumstoornissen bij meisjes en vrouwen. Wetenschappelijk Tijdschrift Autisme. Verkregen via: <http://www.anneliesspek.nl/WTa%20ASS%20bij%20meisjes%20en%20vrouwen.pdf>
- Meisjes en vrouwen met Asperger. Verkregen via: <http://www.spectrumbrabant.nl/PDFdownloads/Meisjes%20en%20vrouwen%20met%20Asperger.pdf>
- Roos, L. (2010). Vrouwen camoufleren autisme. Psychologie. Verkregen via: http://www.henb.com/resources/Vrouwen_camoufleren_autisme.pdf
- Spek, A. (2013) Autismespectrumstoornis bij meisjes en vrouwen. Nederlands tijdschrift geneeskunde;157: A6211. Verkregen van: <http://www.anneliesspek.nl/pagina10aaaa.html>

Websites

- Abhetspectrum.nl (2013). Vormen van autisme. Verkregen via: <http://www.abhetspectrum.nl/cms/vormen-van-autisme>
- Anttwood, T. (2009). The romantic lives of young adults with Asperger syndrome. Verkregen via: <http://tistje.com/2009/03/26/het-liefdesleven-van-jongvolwassenen-met-asperger/>
- Autisme.nl. Wat is autisme? Verkregen via: [http://www.autisme.nl/over-autisme/wat-is-autisme-\(spectrum-stoornis\)/klassiek-autisme.aspx](http://www.autisme.nl/over-autisme/wat-is-autisme-(spectrum-stoornis)/klassiek-autisme.aspx)
- Autistic Dating.net (2010). Verkregen via: <https://autisticdating.net/>
- Autismoos utrecht. Verkregen via: <http://www.autismoosutrecht.nl/>
- Autisme startpagina. Verkregen via: <http://autisme.startpagina.nl/>
- Bosch, K. (2005). Autisme en seksualiteit: Beeldvorming over seksualiteit. Verkregen via: http://pasnederland.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=181&catid=23&Itemid=36
- Date Too.com (2014). Verkregen via: <http://datetoo.com>
- Dating Specials.nl (2013). Verkregen via: <http://www.datingspecials.nl/dating-voor-mensen-met-een-beperking.html>
- Online encyclopedie (2014). Begrippenlijst. Verkregen via: www.encyclo.nl
- Franken, G. (2013). Autilook.nl. Autisme in cijfers. Verkregen via: <http://www.autilook.nl/index.php/ondersteuning/item/autisme-in-cijfers>

- Gezondheidsplein (2011). Autisme bij volwassenen. Verkregen via: <http://www.gezondheidsplein.nl/thema/105/thema-van-de-maand-autisme-bij-volwassenen.html>
- Handicap-dating.nl (2009). Verkregen via: <http://www.handicap-dating.nl>
- Henkelman, A. (2013). Autismepunt: vrouwen en autisme. Verkregen via: http://www.autismepunt.nl/vrouwen_en_autisme.html
- Invalidendating.nl (2009). Verkregen via: <http://invalidendating.nl>
- Isaacson, A. (2013). Autism daily newscast: Autism and online dating. Verkregen via: <http://www.autismdailynewscast.com/autism-and-online-dating-a-means-to-find-romance/4392/ashleyisaacson/>
- Klup.nl (2009). Lotgenotencontact autisme. Verkregen via: <http://lotgenotencontact-fora-en-chat.autisme.klup.nl/>
- Leo kannerhuis (2014). Verkregen via: <http://www.leokannerhuis.nl/>
- Lotgenoten forum (2013). Help partner met autisme. Verkregen via: <http://www.lotgenotenforum.nl/forum/showthread.php?t=16047>
- Mous, I. (2013). PAS: Personen uit het Autisme Spectrum. Verkregen via: http://www.pasnederland.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=756:ervaring-sverhaal-verrassend-ouderschap-deel-vi-verschillen-tussen-mannen-en-vrouwen-met-ass&catid=142:ouderschap&Itemid=272
- MEE.nl (2011). Verkregen via: <http://www.mee.nl/over-ons/missie>
- MEEDating.nl (2013). Verkregen via: <http://www.meedating.nl/>
- MEE Dating Facebook (2013). Verkregen via: <https://www.facebook.com/meedating>
- Mens en gezondheid (2008). Kleuren en hun magische krachten. Verkregen via: <http://mens-en-gezondheid.infonu.nl/spiritueel/15880-kleuren-en-hun-magische-krachten.html>
- Nationaal Kompas Volksgezondheid (2013). Hoe vaak komt autisme voor en hoeveel mensen sterven eraan? Verkregen via: <http://www.nationaalkompas.nl/gezondheid-en-ziekte/ziekten-en-aandoeningen/psychische-stoornissen/autisme/omvang/>
- Over autisme weblog Facebook. Verkregen via: <https://www.facebook.com/pages/Over-Autisme/242402679215800>
- Participate-autisme (2014). Autisme van binnenuit. Verkregen via: <http://www.participate-autisme.be/go/nl/autisme-begrijpen/wat-is-autisme/autisme-van-binnen-uit.cfm>
- Pedagogiek: Mens en Samenleving (2009-2014). Verkregen via: <http://mens-en-samenleving.infonu.nl/pedagogiek/35459-autisme-en-seksualiteit.html>
- Praten over Autisme forum. Verkregen via: <http://praten-over-autisme.clubs.nl/>
- Psychologisch (2013). Vijf vragen over Autisme. Verkregen via: <http://www.psychologisch.nu/iris-nijkamp/vijf-vragen-over-autisme>
- Psycholoog.net (2014). Forum. Verkregen via: <http://www.psycholoog.net/forum/viewforum.php?f=2>
- Shire, E. (2013). Theatlantic: Dating on the autism spectrum. Verkregen via: <http://www.theatlantic.com/health/archive/2013/08/dating-on-the-autism-spectrum/278340/>
- Steffie.nl. Steffie gaat daten. Verkregen via: <http://www.steffie.nl/nieuws/20.html>
- Stichting Asocialekaart (2013). Ietsdrinken.nl: De netwerkborrel voor en door mensen met autisme. Verkregen via: <http://www.ietsdrinken.nl/>

- Stichting de Stem: huisvesting autisme Kwintes Utrecht. Verkregen via: http://www.kwintes.nl/begeleiding/beschermd_en_begeleid_wonen/regio_utrecht/utrecht_-_autisme
- Stockphoto. Verkregen via: http://www.123rf.com/photo_3209757_red-fingerprint-heart-shape-on-white-background.html
- Struik, H. (2013). Kenmerken van ASS-vrouwen. Verkregen via: <http://ass-vrouwen.nl/kenmerken.php>
- Strijkaplicaties. Verkregen via: <http://www.strijkaplicaties.nl/webshop/cupido/#.Uyn1QvI5Oqg>
- Stumass: wonen voor studenten met ASS. Verkregen via: <http://stumass.nl/>
- Tanis, M. (2013). Autisme en sociale media. Verkregen via: <http://acsm-vu.nl/?p=450>
- Woonpunt autisme. Verkregen via: <http://www.woonpuntautisme.nl/home.html?mnu=tmain100:sprik&s=&l=nl&t=1386855228>
- The undaetables, BNN. Verkregen via: <http://over.bnn.nl/persberichten/post/78722/bnn-volgt-jonge-mensen-met-beperking-op-eerste-dates>
- Zorgboerderijen Utrecht. Verkregen via: <http://www.zorgboerderijenutrecht.nl/>

Bijlagen

Plan van aanpak

Yasmin Meijer

Studenten nummer: 1547142

Datum: 18-11-2013

Status: concept

Versie: 1

Begeleiders: Michiel Rovers, HU

Begeleidster: Silke de Ruiter, MEE

Bedrijfsinformatie

<http://www.meedating.nl/>

<https://www.facebook.com/meedatingutrecht>

MEE Dating, Stichting MEE

Eemland 3

9405 KD Assen

info@meedating.nl

Telefoon nummer: +31 (0)592 303 999

Korte beschrijving van het bedrijf

Stichting MEE ondersteunt mensen met een beperking. Cliënten kunnen hier terecht met vragen over opvoeding & ontwikkeling, leren & werken, samenleven & wonen en regelgeving & geldzaken. MEE bestaat uit 22 regionale MEE-organisaties verspreid over het hele land.

Missie

Mission statement 'MEE maakt meedoen mogelijk': ons ideaal is een samenleving waarin iedereen meedoet. Een inclusieve samenleving waarin ook mensen met een beperking optimaal kunnen participeren. MEE is er voor die mensen die door hun beperking hierin worden belemmerd.

Beschrijving

MEE staat voor levenslange, levensbrede, laagdrempelige en professionele ondersteuning aan mensen met een beperking en maatschappelijke activering. De stichting ondersteunt cliënten bij een zelfstandig en onafhankelijk leven op alle levensgebieden en in alle levensfasen, zodat zij naar vermogen mee kunnen doen in de samenleving. Kennis en ervaring worden hierbij ingezet om de samenleving beter in te richten voor mensen met een beperking. Op die manier maakt MEE meedoen ook echt mogelijk.

MEE Dating is onderdeel van stichting MEE en is opgezet voor mensen met een licht verstandelijke beperking en/of stoornis in het autisme spectrum, die behoefte hebben aan een liefdesrelatie. Voor deze mensen is het vinden van een partner of vriend(in) vaak moeilijk. Relatiebureau MEE Dating biedt hierbij ondersteuning via een persoonlijke aanpak. Je kunt bij MEE Dating terecht als je 18 jaar of ouder bent en woonachtig bent in **Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord Holland**.

Achtergrond en uitgangspunten

MEE Dating is specifiek bedoeld voor mensen met een (licht) verstandelijke beperking en/of vorm van autisme vanaf 18 jaar, woonachtig in de provincie Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel. We breiden stapsgewijs verder uit naar de rest van Nederland.

Relatiebureau MEE Dating is een relatiebemiddelingsbureau met een persoonlijke aanpak. De stichting vindt het belangrijk om persoonlijke aandacht te geven en te helpen zoeken naar een

geschikte partner en/of vriendschappelijk contact. Daarom wordt er via een persoonlijk intake gesprek een beeld geschetst van de persoon en wat hij/zij zoekt. Hierna kan hij/zij via de site zelf opzoek gaan naar een geschikt persoon en helpt MEE Dating verder om het contact in gang te zetten. Mee Dating blijft betrokken tijdens de date gesprekken, daarnaast bied de stichting ook cursussen op het gebied van relaties en seksualiteit.

Onderzoeksvraag en deelvragen

Onderzoeksvraag:

Door de inzet van welk concept gaat MEE Dating Utrecht bekender worden, met als doel om vrouwen tussen de 25-40 jaar met een licht verstandelijke beperking lid te laten worden?

Deelvragen:

Hoe gaat MEE bekender worden voor vrouwen binnen Utrecht?

Wat is het doel van MEE Dating?

Wie is de doelgroep? (vrouwen in utrecht tussen 25-40)

Welke andere bestaande initiatieven zijn er voor autisten (dating)?

Welke drempels zijn er om lid te worden?

Om welke vormen van autisme gaat het?

Beroepsproduct(en)

Een onderzoek analyse, probleemstelling/oplossing wat leidt tot een 'proof of concept' (promotiecampagne, interactieve beleving, crossmediaal inzetbaar plan) en een conceptvisualisatie.

Persoonlijke leerdoelen en keuze competenties

Onderzoeken en begrijpen: A.1.3. en A.2.3. en A.3.3.

Conceptualiseren gekozen competentie: B.1.3 B.2.3. en B.3.3

Evalueren D.1.3. en D.2.3.

Globale planning

Voortraject en oriëntatie

11 november: Start afstudeertraject en samenstellen van onderzoeksvraag en deelvragen

'Onderzoeken en begrijpen'

18 november: Plan van aanpak af en start literatuuronderzoek

25 november: Literatuuronderzoek en onderzoeksmethoden en analyses

23 december: Conclusies uit onderzoek bespreken

*Posterpresentatie: 17 december

'Conceptualiseren, verbeelden en realiseren'

6 januari: s Start conceptontwikkeling

20 januari: Experimenteren visualisaties

27 januari: Visueel ontwerp bespreken met opdrachtgever en doelgroep

*Groenlicht zitting: week van 17 februari

'Evalueren'

3 februari: Toetsing en evaluatie bij doelgroep en opdrachtgever

17 februari: Analyse evaluatie en herziening

3 maart: Uiteindelijke concept

17 maart: Scriptie af

24 maart: Inleveren afstudeerverslag
7 april: Examenzitting

Extra literatuur onderzoek

1. Klassiek Autisme kenmerken:

Deze stoornis wordt ook wel autistische stoornis, kernautisme of Kannersyndroom genoemd. Bij mensen met klassiek autisme is er voor het derde levensjaar sprake van: kwalitatieve beperkingen in sociale interactie, kwalitatieve beperkingen in verbale en non-verbale communicatie, zich herhalende stereotiepe patronen van gedrag en activiteiten waarbij sprake is van een stoornis in de verbeelding. Bij ongeveer 80% van de diagnoses klassiek autisme is daarnaast sprake van een lage intelligentie of verstandelijke beperking (Nederlandse Vereniging voor Autisme).

Men spreekt van een autistische stoornis als er sprake is van minimaal zes van de volgende items, waarvan minimaal twee bij het eerste criterium en minimaal één bij het tweede en één bij het derde criterium:

1. Kwalitatieve beperkingen in de sociale interacties:

- Duidelijke stoornissen in het gebruik van verschillende vormen van non-verbaal gedrag, zoals oogcontact, gelaatsuitdrukking, lichaamshouding en gebaren om de sociale interactie te bepalen
- Er niet in slagen met leeftijdgenoten tot relaties te komen die passen bij het ontwikkelingsniveau
- Tekort in het spontaan proberen met anderen plezier, bezigheden of prestaties te delen (bijvoorbeeld het niet laten zien brengen of aanwijzen van voorwerpen die van betekenis zijn)
- Afwezigheid van sociale of emotionele wederkerigheid

2. Kwalitatieve beperkingen in verbale en non-verbale communicatie:

- Achterstand in of volledige afwezigheid van de ontwikkeling van de gesproken taal (niet samengaand met een poging tot compensatie met alternatieve communicatiemiddelen, zoals gebaren of mimiek)
- Bij individuen met voldoende spraak duidelijke beperkingen in het vermogen een gesprek met anderen te beginnen of te onderhouden
- Stereotiep en herhaald taalgebruik of eigenaardig woordgebruik
- Afwezigheid van gevarieerd spontaan fantasiespel (doen-als-of-spelletjes) of sociaal imiterend spel (nadoen-spelletjes) passend bij het ontwikkelingsniveau

3. Beperkte, zich herhalende stereotiepe patronen van gedrag:

- Sterke preoccupatie met één of meer stereotiepe en beperkte patronen van belangstelling die abnormaal is in intensiteit of richting
- Duidelijk rigide vastzitten aan specifieke niet-functionele routines of rituelen
- Stereotiepe en zich herhalende motorische maniërismen (bijvoorbeeld fladderen, draaien met hand of vingers of complexe bewegingen met het hele lichaam)
- Aanhoudende preoccupatie met delen van voorwerpen

2. Asperger kenmerken

Het syndroom van Asperger, is een ontwikkelingsstoornis met normale of meer dan gemiddelde begaafdheid, beperkte sociale vaardigheden en met vertraagde sociaal-emotionele ontwikkeling en/of integratie (AB Het Spectrum). Mensen met Asperger kunnen vaak goed praten en leren, maar hebben moeite om taal te begrijpen en te snappen wat andere mensen denken en voelen. Vaak hebben zij de neiging om veel te praten, veel fantasie en een grotere behoefte aan vriendschappen en relaties dan mensen met klassiek autisme (Nederlandse vereniging voor Autisme). Het syndroom van Asperger ligt op het autismespectrum samen met lichte vormen van PDD-NOS het dichtbij bij harmonisch normale mensen. Ze zijn in staat om een zelfstandig leven te leiden.

Voor een diagnose Asperger moet voldaan worden aan de volgende criteria:

1. Kwalitatieve beperkingen in de sociale interactie:

- Duidelijke stoornissen in het gebruik van veelvoudig non-verbaal gedrag, zoals oogcontact, gelaatsuitdrukking, lichaamshouding en gebaren om de sociale interactie te bepalen
- Er niet in slagen met leeftijdgenoten tot relaties te komen die passen bij het ontwikkelingsniveau
- Een tekort in het spontaan proberen met anderen plezier, bezigheden of prestaties te delen (bijvoorbeeld het niet laten zien, brengen of aanwijzen van voorwerpen die van betekenis zijn) afwezigheid van sociale of emotionele wederkerigheid

2. Beperkte, zich herhalende en stereotiepe patronen van gedrag:

- Sterke preoccupatie met één of meer stereotiepe en beperkte patronen van belangstelling die abnormaal is in intensiteit of aandachtspunt.
- Duidelijk rigide vastzitten aan specifieke niet-functionele routines of rituelen.
- Stereotiepe en zich herhalende motorische maniërismen (bijvoorbeeld fladderen, draaien met hand of vingers of complexe bewegingen met het hele lichaam).
- Aanhoudende preoccupatie met delen van voorwerpen.

3. De stoornis veroorzaakt in significante mate beperkingen in het sociaal of beroepsmatig functioneren of het functioneren op andere belangrijke terreinen.

4. Er is geen significante algemene achterstand in taalontwikkeling, bijvoorbeeld het gebruik van enkele woorden in het derde levensjaar, communicatieve zinnen in het vierde levensjaar.

5. Er is geen significante achterstand in de cognitieve ontwikkeling of in de ontwikkeling van bij de leeftijd passende vaardigheden om zichzelf te helpen, gedragsmatig aanpassen (anders dan binnen sociale interactie) en nieuwsgierigheid over omgeving.

6. Er is niet voldaan aan de criteria van een andere specifieke pervasieve ontwikkelingsstoornis of schizofrenie (Nederlandse Vereniging voor Autisme).

3. PDD-NOS kenmerken:

PDD-NOS (Pervasive Developmental Disorder Not Otherwise Specified) is een Pervasieve (doordringende) Ontwikkelingsstoornis in verschillende ontwikkelingsgebieden van een kind (AB Het Spectrum). Dat kan de taalontwikkeling of motorische ontwikkeling zijn, maar ook het reageren op interne en externe prikkels en het vermogen om zich op anderen te richten. PDD-NOS is een overkoepelende naam voor stoornissen waartoe ook het autisme behoort. PDD-NOS is in feite een restcategorie en wordt daarom wel de verlegenheidsdiagnose genoemd. Hiermee wordt bedoeld dat er nog geen duidelijke uitspraak gedaan kan worden of de persoon beantwoordt aan de criteria van een van de andere pervasieve ontwikkelingsstoornissen. Dat kan komen omdat men niet over voldoende informatie beschikt of omdat er geen informatie over de kinderjaren meer beschikbaar is (Nederlandse Vereniging voor Autisme).

4. Multiplex(complex) Developmental Disorder (McDD) kenmerken:

De subgroep PDD-NOS is een heterogene groep; daarom proberen wetenschappers criteria te vinden om deze groep in duidelijke subgroepen te onderscheiden. Zo wordt de laatste jaren steeds vaker gesproken over McDD: Multiplex (complex) Developmental Disorder. Mensen met McDD hebben naast de eerder genoemde kenmerken moeite hun emoties te reguleren. Ze worden door emoties overspoeld en kennen vele angsten. Ook uiten ze zich vaak agressief. Daarnaast is er sprake van denkstoornissen. Mensen met McDD hebben een veel te sterke fantasie waardoor hun gedachten soms niet meer te remmen zijn en ze werkelijkheid en fantasie nauwelijks meer uit elkaar kunnen

houden. McDD komt niet voor in officiële classificatie-systemen, zoals de DSM-IV-TR(Nederlandse Vereniging voor Autisme).

Binnen het autistisch spectrum wordt in het huidige veelgebruikte psychiatrisch classificatiesysteem DSM-IV onderscheid gemaakt tussen autisme in engere zin, het syndroom van asperger en PDD-NOS (een afkorting van het Engelstalige 'Pervasive Developmental Disorder – Not Otherwise Specified'). Samen met het rettsyndroom en de desintegratieve stoornis van de kinderleeftijd worden alle hier genoemde beelden in DSM-IV aangeduid als pervasieve ontwikkelingsstoornissen. Autisme is het prototype van een pervasieve ontwikkelingsstoornis en de diagnostische criteria zijn goed omschreven. Dat geldt in veel mindere mate voor PDD-NOS. We spreken van PDD-NOS als er sprake is van een autismspectrumstoornis waarbij niet geheel aan alle criteria voor autisme wordt voldaan; het gaat bij PDD-NOS dus om een subklinische vorm van autisme! Alle kinderen met autisme hebben een gestoorde taalontwikkeling en ruim 60% heeft een mentale retardatie (IQ <70). Kinderen met het syndroom van Asperger voldoen aan de criteria van autisme, maar de taalontwikkeling is syntactisch en semantisch gezien ongestoord verlopen en er is geen mentale retardatie. Wanneer kinderen voldoen aan de criteria voor een autismspectrumstoornis worden volgende de regels van het DSM geen comorbide stoornissen geclassificeerd. Kinderen met ASS voldoen regelmatig (tevens) aan de criteria van andere beelden, zoals ADHD.

DSM-IV criteria voor autismspectrumstoornissen
(pervasieve ontwikkelingsstoornissen (pervasive developmentak disorders).

Autistische stoornis

A een totaal van zes (of meer) items van (1) (2) (3) met ten minste twee van (1), en van (2) en (3), elk een:

- (1) kwalitatieve beperkingen in de sociale interacties zoals blijkt uit ten minste twee van de volgende:
 - (a) Duidelijke stoornissen in het gebruik van de verschillende vormen van non-verbaal gedrag, zoals oogcontact, gelaatsuitdrukking, lichaamshoudingen, en gebaren om de sociale interactie te bepalen.
 - (b) Er niet in slagen met leeftijdgenoten tot relaties te komen die passen bij het ontwikkelingsniveau
 - (c) Tekort in het spontaan proberen met anderen plezier, bezigheden of prestaties te delen (bijvoorbeeld het niet laten zien, brengen of aanwijzen van voorwerpen die van betekenis zijn)
 - (d) Afwezigheid van sociale of emotionele wederkerigheid
- (2) kwalitatieve beperkingen in de communicatie zoals blijkt uit ten minste een van de volgende
 - (a) achterstand in of volledige afwezigheid van de ontwikkeling van de gesproken taal (niet samenhangend met een poging dit te compenseren met alternatieve communicatiemiddelen zoals gebaren of mimiek)
 - (b) bij individuen met voldoende spraak duidelijke beperkingen in het vermogen een gesprek met anderen te beginnen of te onderhouden.
 - (c) stereotiepen herhaald taalgebruik of eigenaardig woordgebruik.
 - (d) afwezigheid van gevarieerd spontaan fantasiespel ('doen-alsof-spelletjes') of sociaal imiterend spel ('nadoen'-spelletjes) passend bij het ontwikkelingsniveau.
- (3) beperkte, zich herhalende stereotiepe patronen van gedrag, belangstelling en activiteiten zoals blijkt uit ten minste een van de volgende:
 - (a) sterke preoccupatie met een of meer stereotiepe en beperkte patronen van belangstelling die abnormaal is ofwel in intensiteit ofwel in richting.
 - (b) duidelijk rigide vastzitten aan specifieke niet-functionele routines of rituelen
 - (c) stereotiepe en zich herhalende motorische maniërisme (bijvoorbeeld hand of vinger open neer bewegen of draaien of complexe bewegingen met het hele lichaam).
 - (d) voortdurende preoccupatie met delen van voorwerpen

- B Achterstand in of abnormaal functioneren op ten minste een van de volgende gebieden met een begin voor het derde jaar: (1) sociale interacties, (2) taal zoals te gebruiken in sociale communicatie, of (3) symbolisch of fantasiespel.
- C De stoornis is niet eerder toe te schrijven aan de stoornis van Rett of een desintegratiestoornis van de kinderleeftijd.

Stoornis van Rett

- A alle volgende:
 - (1) Duidelijke normale prenatale en perinatale ontwikkeling
 - (2) Duidelijke normale psychomotore ontwikkeling gedurende de eerste vijf maanden na de geboorte
 - (3) Normale scheedelomvang bij de geboorte
- B Begin van alle volgende, na de periode van normale ontwikkeling:
 - (1) Afname van de schedelgroei tussen de leeftijd van vijf en 48 maanden
 - (2) Verlies van eerder verworven doelgerichte handvaardigheden tussen de leeftijd van vijf en dertig maanden met de hierop volgende ontwikkeling van stereotiepe handbewegingen (bijvoorbeeld handen wringen of 'handen-wassen')
 - (3) Verlies van sociale betrokkenheid vroeg in het beloop (hoewel sociale betrokkenheid zich later wel ontwikkelt)
 - (4) Optreden van een slechte coördinatie van het lopen of op de bewegingen van de romp
 - (5) Ernstige beperkingen in de ontwikkeling van de expressieve en receptieve taal met ernstige psychomotore achterstand

Desintegratiestoornis van de kinderleeftijd

- A Een duidelijke normale ontwikkeling gedurende ten minste de eerste twee jaar na de geboorte, zoals blijkt uit de aanwezigheid van bij de leeftijd passende verbale en non-verbale communicatie, sociale relaties, spel en aanpassingsgedrag.
- B Aanzienlijk verlies van voorheen verworven vaardigheden (voor het tiende jaar) op tenminste twee van de volgende terreinen:
 - (1) expressieve en receptieve taal
 - (2) sociale vaardigheden en aanpassingsgedrag
 - (3) zindelijkheid voor urine en ontlasting
 - (4) spel
 - (5) motorische vaardigheden
- C Afwijkingen in het functioneren op ten minste twee van de volgende terreinen:
 - (a) kwalitatieve beperkingen in sociale interacties (bijvoorbeeld beperkingen van het non-verbale gedrag, er niet in slagen relaties met leeftijdgenoten te ontwikkelen, gebrek aan sociale en emotionele wederkerigheid)
 - (2) kwalitatieve beperkingen van de communicatie (bijvoorbeeld achterstand in of afwezigheid van gesproken taal, onvermogen een gesprek met anderen te beginnen of te onderhouden, stereotiep en zich herhalend taalgebruik, afwezigheid van fantasiespel ('doen-alsof'-spelletjes))
 - (3) beperkte, zich herhalende en stereotiepe gedragspatronen, belangstelling en activiteiten, waartoe ook behoren motorische stereotypieën en maniërismen
- D De stoornis is niet eerder toe te schrijven aan een andere specifieke pervasieve ontwikkelingsstoornis of schizofrenie.

Stoornis van Asperger

- A Kwalitatieve beperkingen in de sociale interactie, zoals blijkt uit ten minste twee van de volgende:

- (1) duidelijke stoornissen in het gebruik van veelvoudig non-verbaal gedrag, zoals oogcontact, gelaatsuitdrukking, lichaamshouding en gebaren om de sociale interactie te bepalen.
- (2) er niet in slagen met leeftijdgenoten tot bij het ontwikkelingsniveau passende relaties te komen
- (3) tekort in het spontaan proberen met anderen plezier, bezigheden of prestaties te delen (bijvoorbeeld het niet laten zien, brengen of aanwijzen van voorwerpen die van betekenis zijn).
- (4) afwezigheid van sociale of emotionele wederkerigheid
- B Beperkte, zich herhalende stereotiepe patronen van gedrag, belangstelling en activiteiten zoals blijkt uit ten minste een van de volgende:
 - (1) sterke preoccupatie met een of meer stereotiepe en beperkte patronen van belangstelling die abnormaal is ofwel in intensiteit of aandachtspunt.
 - (2) duidelijke rigide vastzitten aan specifieke niet-functionele routines of rituelen
 - (3) stereotiepe en zich herhalende motorische maniërismen (bijvoorbeeld fladderen of draaien met hand of vingers)
 - (4) aanhoudende preoccupatie met delen van voorwerpen
- C De stoornis veroorzaakt significante beperkingen in het sociaal of beroepsmatig functioneren of het functioneren op andere belangrijke terreinen.
- D Er is geen significante algemene achterstand in taalontwikkeling (bijvoorbeeld het gebruik van enkele woorden op leeftijd van twee jaar, communicatieve zinnen op de leeftijd van drie jaar)
- E Er is geen significante vertraging in de cognitieve ontwikkeling of in de ontwikkeling van bij de leeftijd passende vaardigheden om zichzelf te helpen, gedragsmatig aan te passen (anders dan binnen sociale interacties) en nieuwsgierigheid over de omgeving.
- F Er is niet voldaan aan de criteria van een andere specifieke pervasieve ontwikkelingsstoornis of schizofrenie.

Pervasieve ontwikkelingsstoornis (PDD-NOS)

Deze categorie moet gebruikt worden als er een ernstige en pervasieve tekortkoming is in de ontwikkeling van de wederkerige sociale interactie of van de verbale en non-verbale communicatieve vaardigheden, of als stereotiep gedrag, interesses en activiteiten aanwezig zijn, terwijl niet voldaan wordt aan de criteria voor een specifieke pervasieve ontwikkelingsstoornis, schizofrenie, schizotypische persoonlijkheidsstoornis of ontwijkende persoonlijkheidsstoornis. Zo behoren tot deze categorie ook de 'atypische autisme'-beelden die niet voldoen aan de criteria van de autistische stoornis vanwege een begin op latere leeftijd, atypische symptomatologie of te weinig symptomen of deze allemaal.

Autisme komt, net als de meeste ontwikkelingsstoornissen, vaker voor bij jongens dan bij meisjes; jongens zijn ongeveer vier keer vaker aangedaan (Rutter, Caspi & Moffit, 2003). Op grond van 13 systematische follow-upstudies (Howlin, 2005) is bekend dat het sociaal-communicatieve gedrag zich tot in de volwassen leeftijd blijft verbeteren, alhoewel de verbetering nooit spectaculair is. Autisme is een stoornis die het hele leven voortduurt en de autistische mens is zijn hele leven zorgbehoeftig. Slechts een klein percentage (5-10%) slaagt erin om zelfstandig te wonen en te werken. In de adolescentie ontwikkelt zich bij ongeveer 20% van alle mensen met autisme epilepsie en incidenteel gaat dit met cognitieve achteruitgang gepaard. Ruim 15% ontwikkelt in zijn of haar verdere leven een nieuwe psychiatrische aandoening; vaak gaat het om obsessief-compulsief gedrag, een affectieve stoornis, een psychose of katatonie. Een kleine minderheid van 2-5% van de ASD-populatie begaat agressieve geweldsdelicten, die meestal een bizar karakter hebben.

Sociale cognitie

Het begrijpen en omgaan met sociale situaties is het belangrijkste probleem bij autisme. Er is veelvuldig aangetoond dat er disfuncties zijn in het verwerken van sociaal beteknisvolle informatie en in het empathisch reageren. Bijvoorbeeld het verwerken van emotionele informatie zoals die is af te lezen van gezichten, is afwijkend bij autismespectrumstoornissen (bijvoorbeeld, Rump, Giovannelli, Minshew & Strauss, 2009).

Er zijn drie cognitieve modellen voor kernstoornissen ontwikkeld ter verklaring van het gedragsfenotype 'autismespectrumstoornissen':

- 1) Theory of Mind-hypothese
Deze hypothese stelt dat mensen met ASD een fundamenteel probleem hebben met het toeschrijven van 'mental states' (innerlijke wensen, strevingen, fantasieën, idealen) aan zichzelf of anderen (Baron-Cohen, 1995).
- 2) Central Coherence Theory
Deze theorie stelt dat de kernstoornis ligt in een gestoorde 'gestaltwaarneming', zodat mensen met ASD moeite hebben om 'gehele in onderlinge samenhang tussen delen van een geheel' waar te nemen. Men neemt aan dat de zwakke 'gestaltwaarneming' een gevolg is van een overgefoctust zijn op details in het waarnemingsveld.
- 3) Executieve-functietheorie
Executieve functies zijn controleprocessen die cognitieve controle en gedragsregulatie mogelijk maken opdat gestelde doelen in de toekomst bereikt kunnen worden (Pennington & Ozonoff, 1996). Stoornissen in de executieve functies leiden tot perseveratief gedrag, inflexibele probleemoplossingsstrategieën en uiteindelijk ook tot sociaal-communicatieve symptomatologie.

Er zijn geen gedragskenmerken of symptomen die pathognomisch zijn voor autismespectrumstoornissen. De klinische diagnose berust op de herkenning van een bepaald patroon van sociale en communicatieve symptomen in combinatie met rigide en stereotiep gedrag.

Enquete NVA

De gemiddelde diagnoseleeftijd is 15 jaar. Bij de volwassenen is de diagnoseleeftijd 24 jaar, bij de jeugd 5 jaar. Onder de jeugd met autisme lijkt de diagnoseleeftijd te dalen; in 2008 was dit nog 7 jaar. De duur tussen het eerste vermoeden van autisme en de diagnose is gemiddeld 2.3 jaar voor kinderen en 4.7 jaar voor volwassenen. Bij vrouwen wordt de diagnose vaak later gesteld, bij mensen met autisme en een verstandelijke beperking vaak vroeger. De subcategorieën Autisme en McDD worden het vroegst vastgesteld, Asperger en PDD-NOS vaak later. Het eerste vermoeden van autisme ontstaat meestal bij ouders en soms op school. Consultatiebureaus en huisartsen spelen een opvallend kleine rol. Bij volwassenen is het meestal een (GZ-)psycholoog, orthopedagoog of psychiater of de persoon zelf of de partner die een eerste vermoeden van autisme heeft.

Wonen

Bijna de helft van de volwassenen met autisme (46%) woont zelfstandig. 19% van de volwassenen woont alleen, 27% met partner en/of kinderen. Een kwart van de volwassenen woont bij ouders of familie, dit zijn vaker mannen (29%) dan vrouwen (20%). 9% woont in een woonvorm met begeleiding of zorg.

Uit het boek meisjes en vrouwen met asperger blijkt dat een meisje met Asperger vaak niet goed op de hoogte is van wat andere meisjes op het gebied van mode, jongens, vriendschappen, etc uitvoeren. Ook hebben deze meisjes vaak een hekel aan het gebruik van cosmetica en persoonlijke verzorging, omdat zij het niet begrijpen. Typische interessegebieden van deze meisjes zijn dieren en klassieke literatuur, in het bijzonder paarden of huisdieren. Hun levensgeluk is niet afhankelijk van verliefd zijn/daten/monogame relatie en trouwen. Volgens hen is romantische liefde niet het

hoogste goed op aarde al wordt dit wel als waarheid gebracht. Meisjes met Asperger hoeven niet “normaal” te zijn. Ze hoeven zich niet te conformeren aan andermans ideeën over populariteit, afspraakjes maken en het aangaan van relaties en ze zijn meer gericht op carrière ontwikkeling

Internetgebruik

Internet is erg populair bij jongeren met autisme, omdat contact via internet voor een groot deel makkelijker is dan ‘live’ contact, dit omdat ‘live’ contact veel meer stoorzenders heeft (lichaamstaal, intonatie, achtergrondgeluiden etc.) (Vermeulen, P). De moeilijkheid bij het aangaan van sociale contacten ligt vooral in de complexiteit van het directe (face-to-face) contact; de ogen, de gebaren en mimiek van de ander kunnen voor zoveel verwarring zorgen dat het contact niet tot stand komt. Het internet is voor hen een aantrekkelijke methode om deze obstakels te omzeilen.

Autisme en sociale media

Eén van de kenmerken van autisme of het bredere *autism spectrum disorder* (ASD) is het verminderd vermogen tot sociale communicatie (American Psychiatric Association, 1994). In de afgelopen decennia is veel onderzoek gedaan naar de redenen waarom mensen met ASD hiertoe vaak minder goed in staat zijn. De afwezigheid van expliciete cues, een overload van allerlei stimuli, het gebrek aan een heldere structuur en het hoge tempo van interacties staat een spontane, ongedwongen interactie vaak in de weg (Begeer, Koot, Rieffe, Terwogt, & Stegge, 2008). Ook de manier waarop mensen met ASD informatie verwerken, is fundamenteel anders: bij mensen met ASD is vaak sprake van een vergrootte aandacht voor details. Zo slagen zij er vaak niet in om allerlei details van bijvoorbeeld gezichtsuitdrukkingen samen te vatten tot een coherent beeld zoals bijvoorbeeld complexe emotionele uitdrukkingen (Happé & Frith, 2006). Ook wordt alledaagse communicatie bemoeilijkt door een beperkt vermogen in het stellen van prioriteiten, en het nemen van beslissingen (Volkmar, Lord, Bailey, Schultz, & Klin, 2004). Dit alles kan er voor zorgen dat mensen met ASD allerlei problemen ervaren rondom sociale interactie, met gevoelens van eenzaamheid tot gevolg (Bauminger, Shulman, & Agam, 2003). Sterker nog, het verlangen naar sociale interactie is vaak zeer sterk en mensen met ASD doen vaak een beroep allerhande cognitieve vermogens om het gebrek aan communicatieve vaardigheden te compenseren en zo alsnog sociale relaties met anderen aan te gaan (Losh & Capps, 2006).

De afgelopen jaren is er veel gespeculeerd of sociale media een effectief middel zou kunnen zijn voor mensen met ASD om nieuwe contacten te leggen, of reeds bestaande contacten te kunnen onderhouden. Communicatie via sociale media zou een aantal barrières weg kunnen nemen. Eén van de voordelen van communiceren via sociale media is dat het veelal asynchroon is. Hierdoor kan er meer tijd worden genomen om een “gepaste” boodschap te formuleren, zonder dat er sprake is van tijdsdruk die kan worden ervaren bij een mondeling gesprek. Een ander mogelijk voordeel is het tekst-gebaseerde karakter van de communicatie waarbij er minder afleiding is van allerlei signalen die moeilijk geïnterpreteerd kunnen worden. Daarnaast bieden sociale media de mogelijkheid het netwerk uit te breiden en in contact te komen met anderen.

Zo zijn er op internet veel voorbeelden te vinden van mensen met ASD die **bloggen** en zo hun ervaringen delen met anderen. Ook zijn er spectaculaire verhalen over mensen die zichzelf door middel van sociale media hebben kunnen ontplooiën op een manier die zonder deze nieuwe vorm van communiceren onmogelijk zou zijn. In een artikel van **The Globe and Mail** wordt het verhaal verteld van de tienjarige Jordan Hilkowitz die vijf jaar eerder met niemand communiceerde, maar inmiddels een **populair youtube kanaal** heeft waarin hij allerhande experimentjes laat zien. Een ander voorbeeld gaat over **Carly Fleischmann** die een extreme vorm van ASD heeft en zonder sociale media niet met de buitenwereld kan communiceren. Deze voorbeelden zijn heel extreem, maar laten wel zien dat sociale media een bijdrage kunnen leveren aan het onderhouden sociale contacten. Een recent artikel van Mazurek et al. uit 2012 laat echter zien dat mensen met ASD weliswaar relatief veel gebruik maken van *screen based media*, maar dat het daarbij vooral gaat om het spelen van games en het kijken naar televisie. Hun onderzoek toonde aan dat mensen met ASD in veel mindere mate gebruik maakten van sociale media en een relatief grote groep gaf zelf aan helemaal geen niet

te communiceren via sociale media. De redenen hiervoor zijn niet bekend. Een kleine zoektocht op internet levert verhalen op van mensen met ASD die vervelende ervaringen hebben met sociale media en die bijvoorbeeld geweerd worden van Facebook door uitingen die niet goed geïnterpreteerd worden.

Het antwoord zou kunnen zijn een online omgeving te creëren die speciaal bestemd is voor mensen met ASD. Squag is zo'n initiatief dat zich specifiek richt op kinderen met ASD. In deze afgeschermdede omgeving kunnen kinderen in contact komen met andere kinderen met ASD en een profiel opbouwen, berichten plaatsen, filmpjes delen, enzovoorts. Onderzoek naar het gebruik van sociale media door deze specifieke groep staat nog in de kinderschoenen. De kenmerken van sociale media lijken ze uitermate geschikt te maken voor mensen met ASD. Hopelijk kan toekomstig onderzoek ons meer inzichten verstrekken in hoe sociale media een bijdrage kunnen leveren om het soms ervaren sociale isolement van mensen met ASD te doorbreken.

Relaties en benodigdheden

Op het relatie vlak hebben mensen in de eerste instantie verheldering en uitleg nodig en niet een behandelprogramma dat een mogelijk tekort aan motivatie/sociale vaardigheden verhelpt. Bij een gebrek aan kennis over relaties leidt zo'n training alleen tot starre imitatie van gedrag, kennis van relaties is dus erg belangrijk. Het is hierbij belangrijk om met concrete herkenbare voorbeelden te komen, met 'abstracte informatie' kunnen mensen met ASS niks. Vanuit het rechtlijnig denken kunnen mensen met autisme soms erg absoluut denken over het nut van iets. Iemand kan weerstand hebben omdat hij nog geen lief heeft, waarom zou hij er dan over moeten leren? Het is hierbij belangrijk om de zinvolheid hiervan op concrete wijze duidelijk te maken.

Een gesloten boek – Autisme en emoties

Tips bij mensen met autisme:

- Verwacht niet van iemand met autisme dat hij spontaan rekening gaat houden met de gevoelens van iemand anders. Verwacht niet teveel effect van uitspraken als: "Doe dit nu eens om mij een plezier te doen" of: "Als je dat doet, dan ben ik ongelukkig of verdrietig". Mensen met autisme begrijpen te weinig van de gevoelens van anderen om er rekening mee te kunnen houden.
- Projecteer je eigen ervarings- en gevoelenswereld niet op die van iemand met autisme. Jij kan je inleven in anderen, iemand met autisme niet. Jij begrijpt situaties anders dan iemand met autisme, omdat jij betekenis kan verlenen aan die situaties en iemand met autisme weinig of niet. Mensen met autisme leven in een andere wereld.
- Let daarom ook op met het interpreteren van zogenaamde emotionele belevingen bij mensen met autisme. Het is niet omdat jij een situatie op een bepaalde manier beleeft, dat iemand met autisme in dezelfde situatie hetzelfde voelt. Mensen met autisme zijn niet verdrietig in situaties waarbij mensen zonder autisme verdrietig zijn. Hou er rekening mee dat iemand met autisme over- of ondergevoelig kunnen zijn voor bepaalde prikkels en dat de emotionele betekenis van vele situaties hen ontgaat omdat ze die niet begrijpen.
- Let zeker op met emotioneel geladen uitspraken van mensen met autisme. Als iemand met autisme bijvoorbeeld zegt dat hij depressief is, is dat niet noodzakelijk zo. Mensen met autisme hebben moeite met het verwoorden van gevoelens. Vaak imiteren ze uitspraken van anderen.

- Mensen met autisme communiceren niet zo spontaan hun gevoelens. En als ze dan toch communiceren, kunnen ze de golflengte te weinig afstemmen op de ontvanger. Zo kan iemand toch heel depressief zijn, terwijl dat voor niemand waarneembaar is.
- Als je wil dat iemand met autisme zich goed voelt, zorg dan in de eerste plaats voor een aangepaste en beschermde omgeving; zorg voor voorspelbaarheid; pas je eisen aan; gebruik beloningen eerder dan straffen. Leer iemand met autisme functionele communicatiemogelijkheden (om iets vragen, iets weigeren), zodat frustraties tot een minimum herleid worden, eerder dan hen hun frustraties gepast te leren uitdrukken. Een aan autisme aangepaste omgeving is de voorwaarde voor een goed gevoel.
- Bescherm hen tegen emotioneel moeilijke situaties. Vermijd het aanleren van vaardigheden, waardoor ze zichzelf in de nesten werken. Leer hen zich te verweren en zichzelf te beschermen, eerder dan anderen te proberen involgen.
- Leer hen liever te strikte of te algemene regels, die ze overal kunnen toepassen, dan te verwachten dat zij de nuances van de wereld der gevoelens zullen aanvoelen. Leer hen: niemand ziet wat je voelt, dus moet je het steeds zeggen.

Voordelen relatie met autist

Het hedendaagse relatieprobleem is de onzekerheid en de onvoorspelbaarheid. Het voordeel van een partner met autisme is volgens Verhaege ('Dag vreemde man') is dat deze op bepaalde momenten veel zekerheid kan geven, omdat iemand precies weet wat hij van hem/haar mag verwachten. Dit kan een gevoel van veiligheid creëren bij de partner. Tegelijkertijd verwacht iemand wederkerigheid in een relatie en dat is nou net wat iemand met ASS niet kan geven.

Modellen

Er zijn drie cognitieve modellen voor kernstoornissen ontwikkeld ter verklaring van het gedragsfenotype 'autismespectrumstoornissen':

1) Theory of Mind-hypothese Deze hypothese stelt dat mensen met ASD een fundamenteel probleem hebben met het toeschrijven van 'mental states' (innerlijke wensen, strevingen, fantasieën, idealen) aan zichzelf of anderen (Baron-Cohen, 1995).

2) Central Coherence Theory

Deze theorie stelt dat de kernstoornis ligt in een gestoorde 'gestaltwaarneming', zodat mensen met ASD moeite hebben om 'gehelen in onderlinge samenhang tussen delen van 9

een geheel' waar te nemen. Men neemt aan dat de zwakke 'gestaltwaarneming' een gevolg is van een overgefocust zijn op details in het waarnemingsveld.

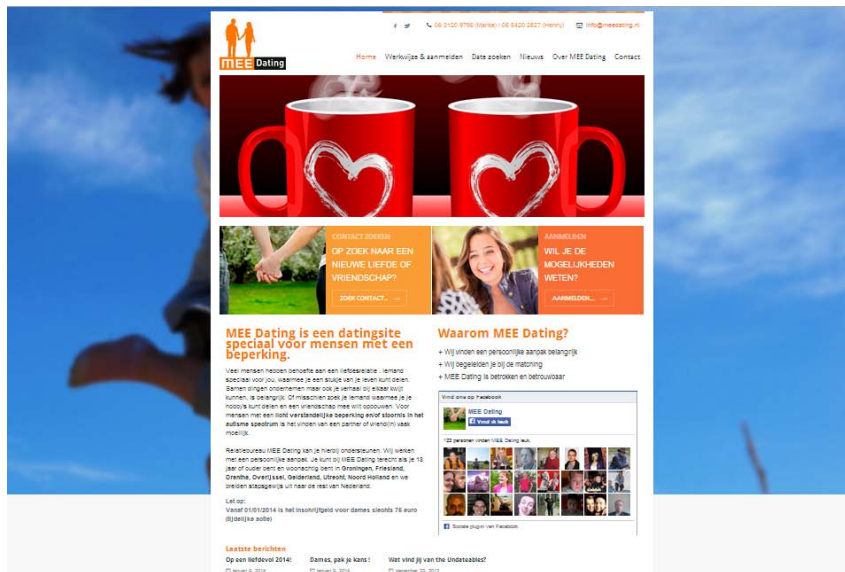
3) Executieve-functietheorie

Executieve functies zijn controleprocessen die cognitieve controle en gedragsregulatie mogelijk maken opdat gestelde doelen in de toekomst bereikt kunnen worden (Pennington & Ozonoff, 1996). Stoornissen in de executieve functies leiden tot perseveratief gedrag, inflexibele probleemoplossingsstrategieën en uiteindelijk ook tot sociaal-communicatieve symptomatologie (Klinische kinder-neuropsychologie, 2011).

4) Het topje van de ijsberg theorie

Het gedrag van iemand met autisme kan je vergelijken met het topje van een ijsberg: je ziet het symptoom (communicatie, sociale interactie en verbeelding), maar je weet dat het belangrijkste deel van de ijsberg onzichtbaar is. Zo is bij autisme het gedrag eigenlijk het onbelangrijkste deel; het belangrijkste is de oorzaak, het waarom van dat gedrag (participatie autisme).

Huidige communicatie uitingen MEE

Website www.meedating.nl

MEE

Contactgegevens

MEE Dating
Eindhoven 3114 AD, PO-Box 1
T 0512 35 39 49
E info@meedating.nl

MEE Dating consultants
Marjolke Brouwer: 06 2120 1779
Henny den Bieman: 06 54210 2627

www.meedating.nl

**Op zoek naar
een nieuwe liefde?**

MEE Dating
Persoonlijke dating, speciaal voor
mensen met een beperking

MEE Dating

www.meedating.nl

MEE Dating Utrecht

Enquête doelgroeponderzoek MEE Dating

1. Wat is uw geslacht?

Man

Vrouw

2. Wat is uw leeftijd?

3. Wat is uw licht verstandelijke beperking?

Ik heb een vorm van autisme

Ik heb NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel)

Ik heb een lichamelijke beperking

Anders

4. Staat u ingeschreven bij MEE Dating?

Ja

Nee

5. Hoe vaak maakt u gebruik van internet?

Kies het antwoord dat het beste bij u past

Elke dag

Een keer per week

Minder dan een keer per week

Ik gebruik geen internet

6. Op internet ga ik naar de volgende sites:

Bij deze vraag kunt u meerdere antwoorden aanklikken

Een E-mail site

Facebook

Twitter

Forums

Spelletjes sites

Zoekmachine sites (Google bijvoorbeeld)

Muziek sites zoals Youtube en Spotify

Chatsites

Datingsites

Overig

Ik zit niet op het internet

7. Wanneer u op Facebook zit, wat doet u dan?

Ik bewerk mijn eigen profiel met foto's

Ik plaats berichten over wat ik aan het doen ben

Ik stuur berichten naar vrienden

Ik lees het nieuwsoverzicht

Ik like pagina's van organisaties

Ik zit niet op Facebook

8. De volgende vragen gaan over u. Heeft u een relatie?

Ja

Nee

9. Denkt u wel eens na over het vinden van een liefdespartner?

Ja

Nee

Ik heb al een relatie

10. Spreekt u wel eens met kennissen/vrienden/familie over het vinden van een partner?

Ja

Nee

Ik heb al een relatie

11. Denkt u dat het inschrijven bij een datingsite voor mensen met een licht verstandelijke beperking of een vorm van autisme u helpt bij het vinden van een partner?

Ja

Nee

Ik heb al een relatie

12. Heeft u al eerder gebruik gemaakt van een datingsite/datingcoach?

Ja

Nee

Ik heb al een relatie

Het relatiebureau voor mensen met een licht verstandelijke beperking of een stoornis binnen het autismespectrum

Liefde is...
...een gezellig avondje thuis.

Liefde is...
...iemand op wie je altijd kunt steunen.

*Liefde is...
De eerste stap nemen*

Neem de eerste stap en schrijf je in bij www.meedating.nl

Bij MEEdating wordt persoonlijke begeleiding geboden, waarbij je na een kennismaking ook tijdens de eerste dates ondersteuning krijgt.

13. Als u deze flyer ziet, welk gevoel komt dan in u op?

U kunt meerdere antwoorden kiezen

Leuk!

Saaï

Nieuwsgierigheid

Ongeïnteresseerd

Enthousiast

'Dit is niets voor mij'

Betrouwbaar

'Dit is wat voor mij'

Onbetrouwbaar

14. Dit zouden voor mij redenen zijn om me wel in te schrijven:

U kunt meerdere antwoorden kiezen

Het vinden van een nieuwe liefde

Het vinden van een nieuwe vriendschap

Op leuke dates gaan

Nieuwsgierigheid naar de ingeschreven personen

De geruststelling van begeleiding gedurende de eerste twee dates

Er zijn voor mij geen redenen om me aan te melden

Anders

15. Dit zouden voor mij redenen zijn om mij niet aan te melden:

U kunt meerdere antwoorden kiezen

Het voelt onbekend

Ik denk dat er niemand tussen zit voor mij

Ik vind het inschrijfgeld te hoog (€290 euro voor mannen, €145 voor vrouwen)

Het lijkt anderen (familie/vrienden) niet verstandig als ik mee doe

Ik heb geen behoefte aan een vriendschap/liefde

Er zijn voor mij geen redenen om me niet in te schrijven

Anders

OF

16. Als ik de twee flyers bekijk, dan trekt deze mij het meest aan:

Nummer 1.

Nummer 2.

17. Stelling: op basis van deze flyers ga ik toch eens kijken op www.meedating.nl

Ja

Nee

Misschien

Uitwerkingen diepte interviews

Interview Leny (50) is autismespecialist en werkzaam bij de Ladenberg (ZMOK) school in soest voor leerlingen met een licht verstandelijke beperking en autisme.

1. Wat zijn de kenmerken van iemand met autisme?

Mensen met autisme zijn heel erg recht toe rechtaan. In hun beleving is alles wat zij zien, zoals het is. Spreekwoorden nemen zij bijvoorbeeld letterlijk. Autisten kunnen niks met abstracte informatie, zij hebben voorbeelden nodig. Sociale afstand 'begrijpen' zij ook niet. Autisten beleven de wereld op een andere manier en kunnen zich moeilijk in anderen verplaatsen.

2. Denkt u dat een relatie tussen twee autisten mogelijk is?

Het lijkt mij fascinerend om twee mensen met autisme samen te zien. Ik denk dat MEE het 'groter' zou kunnen maken, omdat mensen met autisme ook heel goed getrouwd kunnen zijn met mensen die geen autisme of beperking hebben, zolang de partner inzicht heeft in de 'beperkingen'.

3. Denkt u niet dat twee mensen met autisme elkaar beter zouden kunnen begrijpen?

Nee, want dat vermogen hebben ze niet. Zij kunnen niet tussen de regels doorlezen en ze kunnen zich niet verplaatsen in de ander. Door middel van hun verstand kunnen ze zichzelf wel bepaalde dingen aanleren. Iemand met autisme heeft bijvoorbeeld behoefte aan regelmaat, routine en vaste dingen. Het is lastig als je een partner hebt die dan ineens een andere routine hebt om rekening mee te houden.

4. Denkt u dat er grote verschillen zijn tussen mannen en vrouwen met autisme?

Sowieso zijn er meer mannen met autisme. Ik denk dat vrouwen met autisme minder nadrukkelijk aanwezig zijn, zij tasten meer af en trekken zich meer terug in zichzelf als het bedreigend word of ze snappen iets niet. Vrouwen zijn meer in zichzelf gekeerd en introvert. Maar er zijn uiteraard ook introverte autistische mannen. Soms heeft iemand ook meerdere stoornissen (ADHD en autisme bijvoorbeeld) dan ligt het er maar net aan welke stoornis dominant is en dus meer opvalt/aanwezig is. Ik denk dat vrouwen door coping gedrag en door dingen te kopiëren, te dealen met de situatie.

5. Denkt u dat vrouwen met autisme behoefte hebben aan een relatie?

Ik denk dat die zeker behoeften hebben aan een relatie en ik denk dat ieder mens het fijn vind om samen te zijn, zij hebben ook behoeften en verlangens. Het is alleen zo dat mensen soms heel erg tegen hun beperking aanlopen en daardoor hun emoties niet kunnen uiten. Zij kunnen alleen in bepaalde dimensies denken en zij kunnen hun emoties bijvoorbeeld niet koppelen aan daden.

6. Wat denkt u dat drempels zouden kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden bij MEE Dating?

Ik denk dat zij behoefte hebben aan routine en veiligheid, ongeacht hun verlangens en hoop. Ik denk als je vrouwen wilt benaderen, dan moet je de mensen benaderen om die vrouwen heen. Die zeggen "goh is dat niks voor jou? Of zullen we samen gaan?". Als MEE iets organiseert is het naar mijn mening belangrijk om mensen aan te spreken die mensen met autisme kennen, om samen daarheen te gaan. Organiseer bijvoorbeeld een leuke avond, net zoals dat er avonden zijn voor alleenstaanden. Het hoeft ook niet perse gericht zijn op het zoeken of vinden van een relatie, maar gewoon om eens te kijken of er iemand is om wat leuks mee te doen/ondernemen. Een klik, vriendschap of iets om mee te delen. Ik denk dat er meer begeleiding nodig is dan alleen mee gaan naar de eerste twee dates. Meer over wat ze kunnen verwachten. Wat betreft in contact komen met mensen met autisme, moet je ook kijken naar de kringen om die mensen heen. Die mensen moeten jullie benaderen want die mensen kunnen hen een stapje in de goede richting geven van 'goh dat is wat voor jou, daar

moeten we samen naartoe'. Bijvoorbeeld een wandeling met koffie organiseren: eenvoudig en niet duur, ze hebben vaak een klein budget.

7. U denkt dus dat het organiseren van een evenement een goede methode is om deze vrouwen aan te trekken?

Ja, maar het moet wel prikkelarm zijn (zorgen dat er weinig prikkels aanwezig zijn). Het zou een kleinschalig evenement moeten zijn, van te voren moeten zij precies weten wat er gaat gebeuren. Een verrassingsdag kunnen deze mensen niet aan. Bij wijze van spreken dat ze van tevoren op een filmpje beelden kunnen zien, wat zij allemaal gaan doen op zo'n dag/evenement. Een voorgestructureerd evenement.

8. Wat denkt u van een speed date evenement met begeleiding?

Ik weet niet of zij daarvoor in zijn, meer gewoon een gezellige dag. Er zijn mensen met autisme die heel veel problemen hebben. Iemand met ernstig autisme weet niet eens hoe hij een gesprekje gaande moet houden. Zij moeten eerst leren hoe zij een gesprek kunnen voeren. Een Dating relatiebureau is heel leuk, maar als je dat aanbied moet je ook een cursus aanbieden 'daten, hoe werkt het?'. Bijvoorbeeld een cursus 'hoe maak je contact?' aanbieden, om sociale vaardigheden om aan te leren d.m.v. een date rollenspel bijvoorbeeld.

9. Waarom denkt u dat mannen zich wel sneller aanmelden?

Hun behoefte naar een fysiek contact of seksuele partner is waarschijnlijk anders.

10. Denkt u dat familie/vrienden een eventuele vriendschap/relatie ook in de weg kunnen staan, omdat zij het onverstandig vinden uit bezorgdheid bijvoorbeeld?

Daarom is het verstandig om hen erbij uit te nodigen. Een kind met autisme is sneller 'kwetsbaar', dus ik denk dat ouders daar heen zuinig op zijn en zeker als het een meisje is. Maar dat geldt uiteraard ook voor jongens, omdat die niet kunnen anticiperen op reacties van anderen. Bijvoorbeeld als het gaat om 'seks' durven meisjes met autisme moeilijk nee te zeggen en daardoor wordt er eerder misbruik van hen gemaakt. Vrouwen vinden de stap enger/lastiger om te nemen dan mannen, omdat zij zich kwetsbaarder voelen. Meisjes met autisme zijn bijvoorbeeld makkelijke prooiën voor loverboys, door complimenten voelen zij zich een prinsesje en trappen dan sneller in de val.

11. Dus u denkt dat betrouwbaarheid en veiligheid nog meer naar voren moet worden gebracht?

Ja en laagdrempelig beginnen. Echter moet een traject ook weer niet te groot worden gemaakt. Mee zou hun contact met instellingen in kunnen zetten, zij zouden een mailing kunnen doen naar dat evenement met de mogelijkheid om mensen van de andere sekse te ontmoeten en om in contact te komen met anderen. Ze zouden ook kunnen beginnen met een cursus 'hoe leer ik omgaan met anderen' in plaats van het meteen 'daten' te noemen. Bijvoorbeeld in de vorm van rollenspellen, met een script als handleiding (ligt aan de intelligentie). Echter is er onderscheid te maken tussen mensen die wel intelligent zijn en mensen die minder intelligent zijn. Echter hebben mensen met Asperger ook behoefte aan een handleiding, maar in een andere vorm.

12. Hoe denkt u dat we deze vrouwen het beste kunnen bereiken?

Ik denk dat de vrouwen met een normale intelligentie via Facebook te bereiken zijn. Je zou via tijdschriften voor mensen met autisme een flyer kunnen verspreiden of een advertentie om het kenbaar te maken en dan mensen oproepen om hun e-mail op te geven als zij contact willen en nieuws over evenementen ontvangen. Mensen die lid zijn van zulke verenigingen hebben of zelf autisme of zijn ouders van een kind met autisme.

13. Als u de website van MEE Dating vergelijkt met de website van Steffie dating, welke lay out/vormgeving denkt u dat beter is voor de doelgroep?

Ik denk dat de getekende lay out vorm van steffie goed werkt voor autisten omdat op die manier alles stapsgewijs helder en duidelijk word gemaakt. Met heel veel tekst verdwalen autisten, dan komen er teveel woorden op ze af. Als iets 'nieuw' is dan is het extra lastig en zo'n pictor als steffie helpt ze wel op het pad als het ware.

14. Wat vind u minder goed bij de Flyer MEE Dating?

De zin 'bent u opzoek naar een NIEUWE liefde'. Het woord nieuwe is hier misplaatst, want vaak hebben ze nog niet eens een relatie gehad dus als ze het woord nieuwe zien denken ze 'oh dat is niet voor mij'. Dat zou kunnen. Het is bijvoorbeeld ook heel belangrijk om te leren 'Wat als het toch niet past/klinkt? Hoe maak je het dan weer uit?' . Wat kan er allemaal gebeuren in een relatie (scenario's schetsen voor beeldvorming). Papier is abstract, een website is ook abstract. Maak het meer levendig. De folder is ook abstract. Het plaatje met wolkjes met hartjes snappen niet wat daarmee bedoeld wordt.

15. Hoe bereiken we vrouwen van 25-40 het beste?

Omgeving aanspreken en zorgen dat zij mee kunnen. Dit kan door de doelgroep zo goed mogelijk te targetten. NVA heeft een kwartaalblad en laat daar een activiteit daarin opnemen. Je kan Yoshi de Nijs interviewen voor media kenbaarheid.

Interview met Marike Hoekstra (34) werkzaam bij MEE Dating.

1. Op welke manier heeft u ervaring met autisme?

Ik werk bij MEE Drenthe (MEE Dating) en heb vaak te maken met mensen met een vorm van autisme.

2. Waarin verschillen vrouwen met autisme volgens u van mannen met autisme?

Versillen zijn er altijd, mannen en vrouwen verschillen sowieso al. Autisme komt veel vaker voor bij mannen, dan bij vrouwen. En bij vrouwen valt autisme vaak minder snel op dan bij mannen denk ik. Er zijn zoveel verschillen dat ik niet hele specifieke dingen kan noemen.

3. Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?

Ja, dat denk ik wel. Iedereen heeft behoefte aan liefde denk ik, ook mensen met een beperking. Misschien juist zij, omdat ze vaak weinig sociale contacten hebben en iemand zoeken om dingen mee te delen alleen om iemand te vinden gaat dan vaak lastig.

4. Wat denkt u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden bij MEE Dating?

Vrouwen hebben al een groter netwerk, leggen makkelijker contact dus iets minder behoefte. Ze vinden het waarschijnlijk eng en vaak willen ouders of begeleiders dit niet. Zij kunnen hun daarin tegen houden, vaak uit goede bedoelingen vanwege nare ervaringen in het verleden. Seksueel misbruik is iets dat relatief vaak voorkomt onder vrouwen met autisme.

5. In hoeverre denkt u dat goedkeuring van familie/vrienden een rol speelt in het vinden van een liefdespartner? (uit bescherming bijvoorbeeld)

Een hele grote rol; goedkeuring en ondersteuning vanuit familie en vrienden is heel belangrijk. Als zij het tegenwerken dan zal iemand er toch niet zo snel aan beginnen, de stap is dan te groot.

6. Op welke manier denkt u dat wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen bereiken?

Ik denk zowel online, dat werkt altijd goed (bijvoorbeeld social media) maar ook via flyers. Als men iets ziet, dan gaan ze erover nadenken en vanzelf naar de site. Ook mond –tot mond

reclame door positieve ervaringen van anderen zal veel helpen. Wie weet kan een feest / bijeenkomst wat laagdrempelig is ook helpen. Wel duidelijk aangeven wat de bedoeling is van die dag/ avond. Geen verrassingen. Misschien een MEE Dating feest met speeddaten of leuk optreden van een artiest

7. **Denkt u dat de vormgeving van MEE Dating aansluit op vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme?** Ja, goede kleuren, niet teveel info! We horen positieve verhalen over de site.

Interview met Annemarie (45), beeldend Therapeut

1. **Op welke manier heeft u ervaring met autisme?**

Ik werk al 14 jaar als creatief therapeut, waarbij ik d.m.v. media (dans, spel, beeldend, drama, psychomotoren/ houdingstherapie etc.) problemen bij kinderen met autisme of een licht verstandelijke beperking probeer op te lossen.

2. **Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?**

Dat denk ik wel, maar voor mensen met autisme kan het wel erg lastig zijn om een relatie aan te gaan omdat zij grote moeite hebben met het uiten van hun gevoelens. De een heeft ook meer behoefte aan intimiteit dan de ander, maar ik denk wel dat vrouwen met autisme graag gezelschap zouden hebben. Ik denk dat er misschien wel een verschil in verlangen zit bij de vrouwen. Vrouwen met autisme vinden misschien andere dingen belangrijk dan mannen met autisme.

3. **Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?**

Ik gok toch dat vrouwen het 'eng' vinden. Vrouwen met autisme zijn misschien meer afwachtend en seksueel misbruik komt ook best vaak voor onder deze groep. En sommigen zullen er misschien ook gewoon geen behoefte aan hebben.

4. **Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?**

Oh ja, dat zou zomaar kunnen. Ouders zijn waarschijnlijk extra bezorgd over hun kind met autisme, het is toch een zorgkindje en je wilt altijd het beste voor je kind.

5. **Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?**

Misschien door samen te werken met bekende organisaties? Of door posters op te hangen of advertenties te plaatsen. Misschien ook affiches achterlaten op scholen en andere plekken. Misschien kan je kijken naar projecten die georganiseerd worden en daar langs gaan met de organisatie? Misschien zou je ook iets kunnen organiseren van een cursus voor een kleine groep, dit kan bijvoorbeeld een creatieve cursus zijn waardoor ze een vertrouwd beeld creëren. Door creativiteit worden dingen makkelijker, met name voor mensen met autisme die het 'normaal' lastig vinden om hun gevoelens te uiten.

6. **Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?**

Ik vind het een mooie en duidelijke flyer, maar ik denk wel dat er teveel tekst op staat voor iemand met Autisme.

7. **Heeft u zelf nog ideeën op welke manier MEE Dating meer vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme aan kan trekken en bereiken?**

Affiches achterlaten op verschillende plekken.

Interview met Silke de Ruiter (25) psycholoog en coördinator van MEE Dating Utrecht.

1. **Op welke manier heeft u ervaring met autisten?**

Ik werk met autisten bij MEE Dating bureau en ik doe intakes met hen.

2. **Waarin verschillen vrouwen met autisme volgens u van mannen met autisme?**

Ik heb zelf meer ervaring met het zien van mannen met autisme dan vrouwen, maar ik denk dat mannen met autisme over het algemeen een hoger IQ hebben. Daarnaast komt het meer voor bij mannen. In gedrag zou ik er niet mijn vinger op kunnen leggen, behalve dat vrouwen met autisme over het algemeen lager opgeleid zijn.

3. Denkt u dat vrouwen met autisme behoefte hebben aan een relatie?

Ja, ik denk wel dat de behoefte er is. Het moeilijke is dat als die verstandelijke beperking zich uit in een emotionele achterstand in de ontwikkeling, bijvoorbeeld wanneer ze emotioneel niet ouder worden dan 12 jaar dan zal hun behoefte tot een liefdesrelatie kleiner zijn dan de behoefte tot vriendschapsrelaties. Toch denk ik dat ze er wel behoefte aan hebben, maar het wel heel eng vinden omdat het een 'ver van hun bed show' is.

4. Wat denkt u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen om zich aan te melden bij MEE Dating?

Angst vooral denk ik, omdat ik denk dat deze vrouwen geen realistisch beeld hebben van hoe een relatie begint. En misschien denken ze ook nog dat het iets is wat hen zal overkomen, in plaats van dat ze er zelf naar opzoek moeten gaan. Dat ze denken van 'op gegeven moment is daar gewoon iemand die mij leuk vind en die vind ik ook leuk en dan hebben we een relatie'. Ik denk dat mannen zich wellicht beter realiseren dat ze er iets voor moeten doen en dat vrouwen meer in het sprookje leven van 'de prins vind mij wel'. Ze zijn minder assertief in het nemen van de eerste stap en ik denk dat ze ook bang zijn voor het onbekende. Angst voor vreemde mannen.

5. Denkt u dat goedkeuring van familie en vrienden een rol speelt in het vinden van een relatie?

Ja, ik denk zeker dat jonge dames met een licht verstandelijke beperking door hun ouders ontzettend worden beschermd. Vaak wonen deze mensen ook nog voor een lange tijd thuis, omdat ze geen relatie hebben en niet op zichzelf kunnen wonen dus dan blijven ze maar thuis. Ik weet niet of ouders zich realiseren dat er toch mogelijkheden zijn voor deze mensen. Misschien zien zij zichzelf wel als gezelschap en denken ze dat zo iemand daarnaast dan niemand meer nodig heeft. En je hebt een kind dat kwetsbaar is, dus die zullen ze niet snel bloot willen stellen aan iemand die zij niet kennen/vertrouwen. Bij mannen zal het ook vaak anders zijn dan bij vrouwen.

6. Wat zou er denk u gebeuren wanneer MEE Dating meer neergezet wordt als betrouwbare partij en ook de omgeving erbij betrokken wordt?

Ja, ik denk dat dat wel een stap in de goede richting zou zijn om ouders dat vertrouwen te geven dat hun dochter/vriendin in goede handen is en dat er ook bepaalde controle is, dat vrouwen niet zomaar worden blootgesteld aan vreemde mannen. Dat zo'n meisje zelf ook met die ouders op zo'n site kan gaan kijken van die is leuk en die zou bij mij passen, dat het een open karakter krijgt. Het hoeft niet stiekem, zodat vrouwen ook een beter beeld hebben van wat er gebeurt op zo'n dating site en dat we uitleggen dat er ook bepaalde regels gelden voor de matches.

7. Hoe denkt u dat we deze vrouwen het beste kunnen bereiken?

Waar ik aan zit te denken is om organisaties waar zij al hulp van krijgen en die zij ook vertrouwen, bijvoorbeeld een boekenclub voor mensen met autisme, erbij te betrekken. Organisaties waar zij positieve ervaringen mee hebben onderdeel maken van het proces, zodat het een beetje een geheel wordt. Op die manier krijgt het meer een betrouwbaar karakter, in plaats van dat het iets is dat via het internet komt. Ik denk dat ze het internet toch wel spannend vinden. Als het komt van iemand die zij kennen/vertrouwen, die hen

erover vertellen van 'ik heb flyers van dit datingbureau en die en die ken ik die elkaar hier ontmoet hebben, misschien ook wat voor jou?' Dan kan het persoonlijker gemaakt worden en komt het meer betrouwbaar over. Ik zou dat zelf ook al prettiger vinden, als ik hoor van iemand over een goede huisarts ben ik ook eerder geneigd om daarbij te gaan dan er zelf eentje te zoeken via internet. Dus mond op mond reclame lijkt mij ook een goede methode.

8. Denkt u dat er vraag zou zijn naar een workshop 'hoe werkt daten? En hoe maak je contact'?

Ja zeker, als ik nu kijk naar de mensen met wie ik heb gesproken dan is assertiviteit een heel groot probleem. Naar iemand toestappen en het afkappen brengt al zoveel spanning met zich mee dat ze dat eigenlijk niet aandurven, wat ertoe leidt dat sommige mensen gewoon niet in een relatie terecht komen en anderen kunnen er niet meer uitkomen. En als je weet dat je dat niet kunt, dan is dat misschien extra eng om aan een relatie te beginnen. Dus sowieso zijn assertiviteitstrainingen een goede, zodat mensen zichzelf kunnen beschermen in een relatie.

9. Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?

Ik vind de flyer te zakelijk en te kort. Er moet meer karakter op de flyer, zowel door tekst als beeld. De flyer moet meer warmte uitstralen en ook duidelijker zodat de doelgroep in een beschermde/betrouwbare omgeving terecht komt. Zodat het duidelijk is wat we precies doen, door bijvoorbeeld erop te zetten van 'vind je het ook moeilijk...?' zodat ze zich begrepen voelen en denken dat dit bij hen past. Nu is de tekst bij kort van we hebben een aanbieding, we zijn dit en dat. Het spreekt mij persoonlijk ook niet aan, het moet zachter en zeker voor de vrouwen meer 'open'.

10. Hoe bereiken we vrouwen van 25-40 het beste?

Als ik met mensen afsprek dan mail ik hen van tevoren nogmaals extra de punten die op de site staan, vaak hebben ze deze ook nog niet gelezen. Dan blijkt dat ze het toch te duur vinden, terwijl dit duidelijk op de homepage staat. Wellicht is het te onoverzichtelijk en gaan ze niet de hele tekst lezen. Misschien is een Youtube filmpje met alle informatie van 3 minuten een idee, zodat ze horen hoe het in z'n werk gaat. Zodat mensen zien hoe zo'n intake gesprek gaat en waar het is, zodat ze denken 'oké dat ga ik doen' dan is het minder vreemd. Gewoon een filmpje op de site met Henny en Marike die een gesprekje voeren, zodat mensen snappen dat er iemand bij is wat vertrouwen wekt. Dit filmpje kan dan ook makkelijk verspreid worden en mensen zijn eerder geneigd om daarnaar te kijken dan om allerlei tekst te gaan lezen.

Interview met Marijke van Dijk(28), heeft les gegeven aan kinderen met autisme

1. Op welke manier heeft u ervaring met autisme?

Ik heb een tijdje gewerkt waar ook kinderen met autisme op zaten.

2. Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?

Waarschijnlijk wel, mensen met autisme verschillen daarin denk ik niet zoveel van gewone mensen. Alleen de zoektocht naar een relatie zal voor hen een stuk ingewikkelder zijn denk ik. Mensen met autisme zijn heel puur en eerlijk, maar ze begrijpen weinig van emoties. Ik denk dat het wel mogelijk is, alleen voor hen is het extra moeilijk om iemand te vinden die bij je past.

3. Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?

Er zijn meer mannen met autisme en misschien dat vrouwen het te duur vinden of toch liever via iemand vinden in plaats van een datingbureau? Ik heb geen idee.

4. Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?

Misschien dat vrouwen wel beïnvloed worden door hun omgeving, als de ouders het niet goed vinden dan gaat het feest waarschijnlijk niet door. Misschien durven ze het ook wel niet te bespreken. Als hun kind mentaal wat jonger is, dan zullen ze misschien ook niet verwachten dat iemand dit zou willen.

5. Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?

Ik denk dat de website wel een goede methode is of anders misschien langs plekken gaan zoals scholen of zorgboerderijen om te vertellen over wat MEE Dating doet.

6. Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?

Voor iemand met een laag IQ is de tekst misschien te ingewikkeld, maar het is wel duidelijk en netjes. De flyer straalt wel professionaliteit uit wat wel erg belangrijk is. De oranje kleur is ook lekker vrolijk.

7. Heeft u zelf nog ideeën op welke manier MEE Dating meer vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme aan kan trekken en bereiken?

De website of Facebook misschien?

Interview met Robin Willemsen (27) werkzaam als begeleider bij woongroep Cello.

1. Op welke manier heeft u ervaring met autisme?

Ik heb verpleegkunde gestudeerd en werk nu inmiddels 2 jaar met jongeren met een ernstige verstandelijke beperking(baby -peuter niveau) en autisme. Deze jongeren begeleid en help ik met de dagelijkse zorg in een woongroep van Cello in Rosmalen.

2. Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?

Ik denk dat zowel mannen als vrouwen met autisme wel veel behoefte hebben aan relaties en seksualiteit. Al denk ik wel dat mannen daar meer open over zijn en het laten merken dan vrouwen. Die zijn toch vaak actiever hiermee bezig, maar ik denk zeker dat ook vrouwen hier behoefte aan zullen hebben. Het ligt er denk ik ook aan of een vrouw alleen autisme heeft of er ook nog een verstandelijke beperking bij heeft. Iemand met autisme maar zonder verstandelijke beperking zal er meer behoefte aan hebben dan iemand met een verstandelijke beperking. Een vrouw met een verstandelijke beperking en autisme zal deze behoeftes ook wel hebben maar kunnen daar minder goed mee omgaan of weten niet wat precies is.

3. Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?

Misschien angst, niet goed weten wat het precies is, moeilijk vinden om contacten te leggen. Het zijn vaak wat kwetsbare types en het onbekende vinden ze snel eng. Of misschien toch minder behoefte, dat ze er niet zo mee bezig zijn of niet weten dat deze mogelijkheid er is.

4. Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?

Ik denk dat dit een grote rol speelt. Vooral dat ouders willen beschermen en denken dat hun dochter misschien een relatie krijgt met een man die misbruik van haar maakt. Juist omdat het gaat om een kwetsbare groep, zullen ouders hun kind extra willen beschermen.

5. Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?

Ik denk op evenementen. Je kan het ze dan persoonlijk vertellen waardoor deze vrouwen er misschien meer vertrouwen in krijgen. Als ze een concrete voorstelling hebben van iets, zullen ze misschien eerder geneigd zijn om het te proberen dan wanneer het onbekend via internet gepromoot wordt. Mogelijk op van die vrouwen evenementen zoals Libelle zomerweek?

6. Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?

Het is denk ik vooral belangrijk om korte duidelijke zinnen te gebruiken. Met te veel tekst kan iemand met autisme niets. En het is ook belangrijk om dingen te verduidelijken met foto's.

Geen dubbele boodschappen gebruiken; kort maar krachtig. Betrouwbaarheid en veiligheid is belangrijk en dus niet teveel tekst.

7. Heeft u zelf nog ideeën op welke manier MEE Dating meer vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme aan kan trekken en bereiken?

Mogelijk affiches uitdelen bij organisaties voor mensen met een verstandelijke beperking, zo kan je een groter netwerk bereiken en betrek je meer mensen in het geheel.

Interview met Ymke Dorrepaal (25) psycholoog en werkzaam bij forensisch centrum Utrecht.

1. Op welke manier heeft u ervaring met autisme?

Ik werk met autisten in het forensisch polikliniek, wat inhoudt dat mensen soms vrijwillig en soms ook door justitie worden doorverwezen naar ons omdat ze psychiatrische problematiek hebben en bij onze cliënten komen regelmatig ook autisten voor. Er is ook veel comobiliteit, wat betekent dat mensen vaker meerdere stoornissen hebben. Naast autisme een andere gedragsstoornis.

2. Waarin verschillen vrouwen met autisme volgens u van mannen met autisme?

Ik denk dat er verschillen zijn, sowieso word het bij mannen vaker gediagnosticeerd. Dit kan ook komen omdat het bij mannen sneller zichtbaar is. Bij vrouwen word het misschien eerder geweten aan andere dingen. Wellicht bepaald gedrag wat ook geassocieerd wordt met autisme, bij vrouwen al meer gangbaar en geaccepteerd is waardoor het minder snel aan een stoornis wordt gekoppeld. ASS is ook een heel breed spectrum, met veel verschillende vormen waardoor het lastig is om deze in een hokje te stoppen. Het is moeilijk te zeggen 'dit gedrag hoort echt daarbij, want het is vaak een samensmelting van verschillende dingen'.

3. Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?

Ja, dat denk ik wel. Ook dat verschilt en het hangt ook af van de soort autistische stoornis. Mensen met een licht verstandelijke beperking denken heel simpel, dus voor hen is het allemaal best wel basic qua gevoel en gedachten. Mensen met een licht verstandelijke beperking overdenken dingen veel minder dan wij. Ik dat het voor hen een soort standaard is om het 'ook te doen' en om 'erbij te horen'. Het hoort bij de loop van het leven. Autisten zijn vaak sociaal anders en hebben moeite met het oppikken van bepaalde signalen, maar ze zijn niet gevoelloos. Ik denk dat iedereen wel behoefte heeft aan een partner of levensgezel, iemand met wie je dingen kunt delen. Ik denk ook autisten en mensen met een licht verstandelijke beperking.

4. Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?

Ik denk dat mannen iets actiever zoeken. Misschien heeft het ook te maken met het principe van 'jagen en gejaagd worden'. Net zoals in de kroeg stappen mannen sneller op je af, omdat er ook van hen wordt verwacht dat zij er actief naar opzoek gaan. Ik denk dat vrouwen daarin iets meer afwachtend zijn en misschien ook angst hebben over wat er komen gaat. Het feit dat er meer mannen aanmelden dan vrouwen is misschien omdat er meer mannen zich mee kunnen identificeren. Vrouwen zoeken het misschien wat meer via de reguliere weg.

5. Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?

Ik denk dat als je spreekt van iemand met een licht verstandelijke beperking of autisme. Dat als er een systeem er is dan is dat vaak wel heel beschermend, omdat iemand kwetsbaarder is. Aan de andere kant denk ik dat zij eerder MEE Dating aan zullen raden dan een gewone datingsite, omdat MEE wel veilig is en er is meer verstand van zaken. Ik denk als MEE het omliggende systeem (familie/vrienden) meer zou benaderen en betrekken, dan zouden zij het ook actiever kunnen promoten. Vrouwen worden meer beschermd dan mannen, omdat mannen zich wel sneller zullen redden.

6. Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?

Mijn ervaring met mensen met autisme en lvb is dat ze vaak veel meer bezig zijn met Social media. Het is een makkelijke manier van vermaak, boeken lezen ze niet echt. Ze kijken meer tv en facebook/internet. Dat zal sowieso een goed middel zijn denk ik. En daarnaast denk ik dat het verstandig is om het systeem (ouders, verzorger, vertrouwenspersoon) meer te betrekken. En ik denk dat het erg belangrijk is om het erg simpel te houden, zodat het goed te begrijpen is en aantonen op de een of andere manier dat het voor hen echt wel meerwaarde heeft en daarnaast veiligheid. Dus dat je die veiligheid kan waarborgen.

7. Denkt u dat er vraag is naar een workshop 'hoe werkt daten/een relatie?'

Ja zeker, ze snappen vaak niet hoe een relatie werkt. Het mooie zou wel zijn als ze het allebei niet snappen, dat hoeft bij hen dan geen gevolgen te hebben. Vaak zullen ze tot nu toe in contact zijn gekomen met mensen zonder autisme of lvb en dan voelen ze 'ik ben anders' waardoor het misschien enger is geworden om contact te maken. Misschien moeten ze herinnert worden aan het feit dat het niet eng hoeft te zijn als je maar iemand hebt die het wel snapt, zo'n workshop zou daaraan bij kunnen dragen. Maar een workshop kan ook weer een drempel zijn om je voor in te schrijven, omdat je dan toegeeft dat je het niet snapt. Maar het zou een goede instap zijn voor de rest van het programma. Daarnaast denk ik dat het verstandig is als het gepromoot wordt door verschillende behandelaars die betrokken zijn bij de hulp van deze mensen. De doelgroep zit vaak al in een bepaalde autisme groep en eerder hulp hebben gehad en ik denk dat het goed is om die psychologen/psychiaters te vragen om MEE Dating te promoten, alleen zij moeten hier uiteraard wel achter staan en zeker weten dat het veilig is anders gaan ze het niet verkopen. Zij kunnen het aanbieden als een middel om, om te gaan met het probleem, wanneer ze zeker weten dat het veilig is.

8. Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?

Het plaatje met het stelletje is voor hen heel duidelijk en de vormgeving met hartjes ook. Het hangt er ook vanaf welke doelgroep jullie precies willen bereiken, is dat vooral lvb of autisme? Want hoog opgeleide autisten kunnen vaak beter compenseren voor wat ze missen door autisme. Ze missen bepaalde dingen bij sociaal contact, maar dit kunnen ze wel leren, bijvoorbeeld door gezichtsuitdrukkingen te leren begrijpen. En lager opgeleide autisten kunnen dit moeilijker aanleren, waardoor zij minder kunnen compenseren voor wat ze missen in het sociale contact. Ik denk dat hoger opgeleiden zelf eerder in staat zijn in het vinden van een relatie en laagopgeleiden minder. Zij zouden hier meer aan kunnen hebben, maar dan zijn abstracte plaatjes zoals twee mokken met een hartje al wel te abstract/moeilijk begrijpen. Het moet dan heel simpel zijn, 'relatiebemiddeling' snappen ze al niet. Het moet concreet en helder zijn. De plaatsjes moeten ook meer mensen zijn die elkaar knuffelen of hand in hand lopen. Maar wanneer je iets te simpel maakt dan voelt de hoger opgeleiden doelgroep zich minder aangesproken, dat is wel lastig. Niet teveel tekst met dubbele lading, wat kunnen ze krijgen en hoe.

9. Heeft u zelf nog ideeën hoe we deze vrouwen het beste kunnen bereiken/aantrekken?

Dat is lastig, zoveel mogelijk promoten. Vrouwen zijn meer afwachtend en vrouwen zijn actiever. Vrouwen zijn minder oplossingsgericht en meer met emoties dan mannen.

Interview met Eef Kroon(24), begeleidster van mensen met autisme

1. Op welke manier heeft u ervaring met autisme?

Ik werk met mensen met een licht verstandelijke beperking, waarvan een aantal autisme hebben.

2. Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?

Ja natuurlijk, het zijn ook gewoon mensen. Iedereen heeft denk ik wel behoefte aan gezelschap of een maatje. Verkering krijgen en een groter vrienden netwerk zijn hot item bij de bewoners van de woongroep waar ik werk. Ik vind het dan ook leuk dat je hier mee bezig bent. En dat er zich steeds meer mogelijkheden ontwikkelen voor deze mensen om te kunnen daten.

3. Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?

Mannen zijn misschien meer opzoek naar een relatie. Op mijn werk zijn er mannen die niet ophouden met praten over hoe graag ze een relatie willen. Ik denk dat vrouwen hier voorzichtiger in zijn, omdat ze kwetsbaarder zijn misschien. Het is eigenlijk ook wel heel begrijpbaar. Vanuit mijn perspectief (begeleider) ben ik ook meer beschermend naar de vrouwelijke bewoners dan naar de mannelijke bewoners. Bij de mannen gaat het vooral over hoe kom je in contact, alsof het daarna allemaal wel vanzelf zou lopen. Bij de dames veel meer bewust wording over met wat voor types ze afspreken, of ze wel voorzichtig zijn en niet alleen zijn.

Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?

Ik denk dat dit wel mee speelt. Ouders willen hun kind uiteraard bescherming bieden en vrouwen zijn toch eerder kwetsbaar dan mannen, met name vrouwen met autisme.

4. Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?

Misschien via de website of via autisme evenementen. Het moet dan wel laagdrempelig zijn, want iets is al snel 'te veel' voor iemand met autisme.

5. Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?

Ik denk dat er teveel tekst op staat, dat gaan die vrouwen nooit allemaal lezen. Ik denk dat het verwarring wekt. Daarnaast vind ik het beeld met de mokken niet duidelijk genoeg voor mensen met autisme.

6. Heeft u zelf nog ideeën op welke manier MEE Dating meer vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme aan kan trekken en bereiken?

Een evenement organiseren, misschien een real life date evenement?

Interview met Corrie van Beukhoven (40), begeleider

1. Op welke manier heeft u ervaring met autisme?

Ik ben woonbegeleider bij een dagopvang voor kinderen met autisme.

2. Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?

Zeker, maar het is voor hen wel lastig om te vinden. Intimiteit is voor mensen met autisme erg lastig. Vrouwen met autisme ervaren de wereld op een andere manier, autisme vormt alles. Het is zo'n ingewikkelde stoornis en onderling zijn er ook veel verschillen. Ik denk ook dat mensen met autisme vaak graag 'normaal' willen zijn en net als iedereen een relatie willen. Ook al snappen ze soms niet eens wat het precies inhoudt.

3. Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?

Ik denk dat het een onbekende wereld voor hun is, die ver van hen af staat en misschien. Autism komt ook veel vaker voor onder mannen dan vrouwen, dus dat zou ook een verklaring kunnen zijn.

4. Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?

Dat weet ik niet, ik denk dat familie hun kind ook het geluk gunt. Maar misschien dat ze uit bescherming het wel af zouden kunnen houden, het hangt ook van de persoon af denk ik.

5. Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?

Ik denk op een voorzichtige manier. Ik denk dat het belangrijk is om vertrouwen uit te stralen, zodat de stap minder eng is en zodat de familie ook kan zien dat het 'betrouwbaar'

is. Stichting MEE op zichzelf is natuurlijk al een betrouwbare en kwalitatieve organisatie, dus in dat opzicht zit MEE Dating al goed. Ik denk dat flyers wel een goede manier is.

6. **Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?**
Strak en duidelijk, alle informatie staat erin. En het is erg herkenbaar dat het vanuit stichting MEE komt, een betrouwbare bekende organisatie dat helpt ook mee.
7. **Heeft u zelf nog ideeën op welke manier MEE Dating meer vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme aan kan trekken en bereiken?**

Dat vind ik wel lastig, ik denk gewoon via flyers en de website. Het moet bekend worden, dan gaat het balletje vanzelf wel rollen denk ik.

Interview met Birgit van de Berg (55), moeder van een kind met een verstandelijke beperking

1. **Op welke manier heeft u ervaring met autisme?**
Ik ben moeder van een dochter met een verstandelijke beperking.
2. **Denkt u dat vrouwen met een licht verstandelijke beperking/autisme behoefte hebben aan een liefdesrelatie?**
Uiteindelijk wel denk ik, al is dat niet voor iedereen hetzelfde natuurlijk. Maar ook mensen met autisme hebben gevoelens, dus die hebben vast wel behoefte aan iemand om hun leven mee te delen.
3. **Wat denk u dat drempels kunnen zijn voor vrouwen met autisme om zich aan te melden?**
Ik denk dat ze de stap moeilijk vinden om te zetten. Sowieso zijn dingen al snel 'eng' en 'spannend' en zoiets als daten helemaal. Ze willen het misschien wel, maar weten niet goed hoe. En vaak hebben ze al genoeg om zich druk over te maken, dus staat een relatie misschien niet bovenaan het lijstje. Ik denk dat een relatie misschien ook wel te serieus kan zijn, meer een 'maatje'.
4. **Denkt u dat vrienden en familie invloed uitoefenen in hun zoektocht naar een partner?**
Dat zou een mogelijkheid kunnen zijn. Als er iets vervelends is gebeurt met het kind, kan ik me voorstellen dat familie zoiets liever uit de weg gaat. Maar ik zou mijn kind eerder naar een datingbureau met begeleiding van MEE sturen dan naar een onbekende website.
5. **Heeft u ideeën hoe wij vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme het beste kunnen benaderen?**
Op een persoonlijke manier. Af en toe staat er hier in het dorp een bus van MEE waar ik wel eens heen ben geweest met mijn dochter. Daar konden we allerlei vragen stellen en zo ziet mijn dochter meteen welke mensen er werken en heeft ze een beter beeld ervan. Alleen een website of een flyer is denk ik te 'ver weg'.
6. **Welke indruk denkt u dat de huidige vormgeving van de flyer maakt op de doelgroep?**
Het is overzichtelijk en helder, maar misschien wel moeilijk taalgebruik.
7. **Heeft u zelf nog ideeën op welke manier MEE Dating meer vrouwen met een licht verstandelijke beperking/vorm van autisme aan kan trekken en bereiken?**
Misschien ook een MEE Dating bus die door het land trekt?

Evaluatie vragen campagne visuals: 'Vind jouw vriendschap of liefde bij MEE Dating'

Merel Masin (26), geeft les aan kinderen met ASS

1. **Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?**
Ja, ik vind de tekst op de flyer heel mooi. De doelgroep wordt direct aangesproken en ik voel me meteen betrokken. Warme uistraling met leuke plaatjes, 'lief' en simpel. Vooral de

onderste zin is erg pakkend, het is meteen duidelijk voor wie het is en dat ze hulp kunnen krijgen.

2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep? (stelletje van puzzels, het hartje, het getekende stel)

Ik vind het stelletje van puzzels heel pakkend en mooi, maar misschien is het hart wat 'liever' en past deze beter bij de boodschap van liefde?

3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)

Ik vind de uitstraling mooi, maar ik zou wel voor een ander lettertype kiezen of deze een fractie groter maken want ik vind sommige delen nu moeilijk leesbaar en voor mensen met ASS helemaal. Misschien de belangrijkste informatie, zoals de datum en tijd etc. in een ander lettertype?

4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)

Ik zou voor roze kiezen, omdat je een vrouwelijke doelgroep aanspreekt en deze kleur vind ik net wat warmer en meer de associatie van 'liefde' wekken dan de zachte blauwe kleur. Die is wat afstandelijker in mijn ogen.

5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?

Ja leuk idee, het is simpel en laagdrempelig. Het is duidelijk dat het om een thee event gaat door die thee kopjes, die zijn ook vrouwelijk en 'lief'. Ook leuk dat het twee verschillende kopjes zijn, omdat iedereen weer verschillend is en het gaat om daten dus twee date kopjes.

6. Vind je dat de flyers 'veiligheid' 'liefde' en 'laagdrempeligheid' door de vormgeving naar voren komen?

Ja zeker, door de tekst en kleuren geven de flyers een warm en veilig gevoel.

7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?

Misschien op de algemene flyer de tekst omdraaien: bovenaan de doelgroep eerst aanspreken en dan onderaan "vind jouw liefde/vriendschap bij MEE Dating". En misschien het telefoon nummer toevoegen, naast de website?

Eef Kroon (24), begeleidster van mensen met een licht verstandelijke beperking of ASS.

1. Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?

Ik denk dat het plaatje met de puzzels misschien een onduidelijk leesteken zal zijn. Ik twijfel of de focus van de flyer niet te veel op liefde zit. Als titel zit ik zelf meer te denken aan 'Vindt vrienden, vriendinnen of relatie bij mee dating'.

2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep? (stelletje van puzzels, het hartje, het getekende stel)

Ik vind het hartje het leukste. Voornamelijk omdat die andere 2 het idee zouden kunnen geven dat mensen met een homoseksuele voorkeur er niet bij passen. Voor de kleur van de flyer heb ik geen idee. Denk dat het vooral wat aandacht moet trekken. (geldt ook voor de anderen)

3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)

Ik zou denk ik bij het stukje tekst, (bijvoorbeeld bij surf snel) wil je leren daten toevoegen/ leer de tips en trucs van het daten ofzo, zodat het helemaal duidelijk is wat ze gaan leren.

4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)

Flyer twee en drie

5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?

Het thee event klinkt leuk, is een high tea nog net wat boeiender, veel mensen, thee drinken kan je makkelijk thuis ook, terwijl heerlijke hapjes er bij veel interessanter klinkt (afhankelijk van je budget natuurlijk).

6. Vind je dat de flyers 'veiligheid' 'liefde' en 'laagdrempeligheid' door de vormgeving naar voren komen?

Ik vind de flyers zeker liefde en makkelijkheid (laagdrempeligheid uitstralen) de veiligheid benadrukt het niet specifiek.

7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?

Zijn er kosten aan verbonden aan deze activiteiten? misschien handig om er bij te vermelden. Bij mij op het werk wanneer een cliënt aangeeft iets te willen doen is altijd een van de eerste vragen die we stellen hoe veel het gaat kosten. Ouders stellen deze vraag ook vrij vaak. Veel van de vrouwen, zullen waarschijnlijk aan iemand toestemming vragen of overleggen voor het uitvoeren van deze activiteit. Ik vind verder alle posters goed duidelijk in taalgebruik en overzichtelijk met de hoeveelheid informatie!

Kim van de Heuvel (27), werkt met mensen met ASS

1. Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?

Ja, ik vind de flyer heel mooi om te zien. Ik vind de algemene flyer alleen wel vrij druk, omdat mensen met ASS dingen snel 'te veel' vinden. Misschien zou je het hartje weg kunnen laten tussen het stel van puzzels? Ook omdat je het hebt over liefde en vriendschap, met het hartje benadruk je nog meer de liefde. De onderste tekst vind ik heel mooi en duidelijk.

2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep? (stelletje van puzzels, het hartje, het getekende stel)

Ik vind het stelletje met de puzzel mooi gevonden, juist omdat mensen met ASS extra moeite hebben om 'hun puzzelstukje' te vinden. Die van het getekende stel vind ik ook mooi, maar misschien iets te kinderachtig?

3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)

Ik vind de uitstraling warm en zacht en het lettertype draagt hieraan bij. De tekst op de algemene flyer kan wellicht wat korter. De flyer voor het thee evenement vind ik leuk, persoonlijk en vrouwelijk! Echt heel leuk en ook duidelijk met locatie, tijd, datum erbij. Ook de slagzin 'date mee tijdens een kopje thee' is leuk gevonden en de workshop 'Daten werkt zo' vind ik ook perfect. Lekker simpel en duidelijk!

4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)

Ik kies voor blauw, omdat het oranje te fel en heftig is. Vooral voor vrouwen met ASS kan dat schreeuwerig overkomen en zij hebben snel last van prikkels. Roze is te meisjesachtig voor de volwassen doelgroep denk ik. Blauw is meer toegankelijk en kan zich ook meer op de mannelijke doelgroep richten, omdat het al een vrij zoete uitstraling heeft. Ik denk dat roze misschien niet iedereen aanspreekt?

5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?

Ik denk dat het zeker zou kunnen werken, al zullen ze het misschien nog altijd een beetje 'eng' vinden. Het is denk ik wel een goed idee dat ze vrienden/familie mee mogen nemen als ze dat willen.

6. Vind je dat de flyers 'veiligheid' 'liefde' en 'laagdrempeligheid' door de vormgeving naar voren komen?

Ja ik vind de vormgeving overzichtelijk, duidelijk, strak, maar toch 'zoet'. Het is helder en laagdrempelig.

7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?

Misschien op de algemene flyer wat tekst inkorten en het hartje weghalen? In plaats van "Vind jouw liefde/vriendschap bij MEE Dating" misschien "MEE Dating voor liefde en vriendschap". De onderste tekst misschien inkorten naar "Vind jij liefde moeilijk omdat je autisme hebt? Wij helpen jou! en dan de website".

Gerdien Visser (55), moeder van een dochter met een licht verstandelijke beperking.

1. Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?

Ik denk dat de boodschap herkenbaar en helder is, hij komt meteen binnen "vind jij liefde ook moeilijk..?". Het raakt de kern en is toch simpel. Het komt uitnodigend over en je hebt meteen contact met die mensen. Het gaat om het verlangen en het 'vinden' van een liefde of vriendschap en dat is waar MEE Dating voor staat, dat komt duidelijk naar voren op een manier die naar mijn mening passend is voor vrouwen met autisme. Het moet niet te zakelijk zijn.

2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep? (stelletje van puzzels, het hartje, het getekende stel)

Ik vind het lastig, ik vind ze allemaal wel passen. Maar diegene met het stelletje van puzzels komt op mij vrij afstandelijk en somber over, vooral in combinatie met de blauw/grijze kleur. De roze flyer met het rode hartje vind ik wel warm, niet te schreeuwerig, wat liever, vriendelijker en meer romantisch en uitnodigend. Ik denk dat het roze hartje meer tot de verbeelding spreekt. Het kan zijn dat ze de 'puzzelstukjes' niet snappen en het letterlijk nemen. Misschien ze dat het om puzzelen gaat.

3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)

Ik vind het lettertype heel mooi, maar het is misschien niet overal even makkelijk te lezen. Misschien sommige delen in een ander lettertype. Ik vind de flyer van de thee kopjes ook heel leuk.

4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)

Ik zou roze kiezen, die kleur is zacht en past bij de liefde. De blauwe kleur komt denk ik iets te afstandelijk over, maar kan ook wel weer veiligheid uitstralen voor het thee evenement misschien. Omdat het misschien toch al een stap voor ze is om daarheen te gaan.

5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?

Ja leuk idee.

6. Vind je dat de flyers 'veiligheid' 'liefde' en 'laagdrempeligheid' door de vormgeving naar voren komen?

Ja de blauwe kleur straalt wel vertrouwen uit, maar komt denk ik afstandelijker over dan roze. Terwijl roze meer liefde en zachtheid uitstraalt. De thee flyer vind ik duidelijk en heel herkenbaar.

7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?

Misschien een beter leesbaar lettertype.

Silke de Ruiter (25), coördinator MEE Dating Utrecht

- 1. Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?**
Als het past misschien toch iets als: Vindt jij het ook zo moeilijk om liefde of vriendschap/ iemand te vinden met wie je het gezellig kunt hebben/ een vriend/liefde te vinden? Dat het nogmaals duidelijk is dat je ook vriendschap kunt vinden.
- 2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep? (stelletje van puzzels, het hartje, het getekende stel)**
Ik denk het hartje! Dit omdat homoseksuele relaties ook mogen, de rest is allemaal jongens en meisjes. Aangezien ik in jou scriptie heb gelezen dat er veel vrouwen ook biseksueel zijn. Het hartje lijkt mij dus het meesten bij iedereen van toepassing.
- 3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)**
Zacht, lief en veilig.
- 4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)**
Ik zou zeker de kleur roze gebruiken omdat het toch iets is waarbij iedereen onbewust aan liefde denkt. Ook maakt de kleur de poster voor vrouwen over het algemeen aantrekkelijker. Roze staat voor lievig.
- 5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?**
Ja heel leuk: simpel en laagdrempelig.
- 6. Vind je dat de flyers 'veiligheid' 'liefde' en 'laagdrempeligheid' door de vormgeving naar voren komen?**
Ja absoluut, het feit dat je "de aandoeningen" op de algemene flyer schuin gedrukt hebt staan maakt het duidelijk en overzichtelijk. De roze flyer met het hartje heeft mijn voorkeur. De vingerafdrukken zijn unisex en ik denk dat je vriendschap ook best kunt omvatten met een hartje. Zeker als het in de titel staat.
- 7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?**
Nee, verder niet.

Marloes de Ruiter (29), woonbegeleidster van mensen met ASS.

- 1. Denk je dat de boodschap op de algemene flyer helder is voor de doelgroep?**
Ze worden direct aangesproken waar het over gaat. Ik denk dat dat voor vrouwen met ASS goed is. Maar aan de andere kant zien ze zichzelf niet altijd als autisten of mensen met een beperking.
- 2. Welke afbeelding voor de algemene flyer denk je dat het beste past bij de doelgroep? (stelletje van puzzels, het hartje, het getekende stel)**
Ik vind de flyer met het stelletje van puzzels het beste passen omdat het laat zien dat ze met MEEDating iemand kunnen vinden die goed bij hun past. Daarbij is het gewoon een mooi/origineel en duidelijk beeld. Ook vind ik deze visueel het meest in lijn met de flyers van de theeparty. De afbeelding met het hartje valt wel het meeste op.
- 3. Wat vind je van de uitstraling van de flyers? (kleurgebruik, typografie)**

Ik vind het helder, simpel en zacht. De blauwe kleur straalt rust en veiligheid uit en roze is zoet en vrouwelijk.

4. Welke kleur zou je kiezen voor de flyers? (oranje, roze of blauw)

Ik vind de combinatie van roze met groen heel leuk, maar als ik moest kiezen roze. Het is tenslotte voor vrouwen en meisjes

5. Denk je dat het 'thee event' een geschikt idee is als promotie evenement voor de doelgroep?

Het is wel simpel, zolang je zorgt dat het van tevoren duidelijk is wat er precies gaat gebeuren en niet teveel prikkels. Een café lijkt me dus niet handig, maar het is wel een leuk idee!

6. Vind je dat de flyers 'veiligheid' 'liefde' en 'laagdrempeligheid' door de vormgeving naar voren komen?

Het straalt vooral liefde uit, en het laat zien dat het niet gênant is om met een vreemde te daten. Komt er nog een achterkant? Ik kan nu niet echt zien of het laagdrempelig en veilig is. Dat heb ik met de huidige flyer van MEE die ook in de bijlage zit wel meer.

7. Heb je nog verbeterpunten/aanpassingen?

-Het activeren om ze naar de site te gaan. Dus voor de website nog "Ga naar... of meld je aan op ...
-Op de achterkant de voordelen en stappen tonen. Zoals in die andere flyers van MEE
- Als het de flyer word met de puzzelhoofden ontbreekt er nog wel kleur.
-Ik denk dat de tekst wij van Mee kunnen jou helpen te weinig activerend is voor de doelgroep. Ik zou eerder doen: Wij van Mee dating helpen jou! Of: Wij van meedating helpen jou graag. Dan komt Mee dating overtuigender en vertrouwelijker over. Als je het woord kunnen gebruikt komt het over alsof Mee geen vertrouwen in zich zelf heeft.

Donna (23), licht verstandelijke beperking. Heeft op school gezeten op praktijkonderwijs de Baander.

1. Welk plaatje trekt je het meeste aan op de algemene flyer? (Het stelletje van puzzelstukjes, het hartje of het getekende stelletje)

Het kan allemaal wel en ik vind het allemaal wel mooi. Maar ik vind toch wel iets meer het hartje erbij passen.

2. Welke kleur trekt je het meeste aan? (Oranje, roze of blauw)

Blauw is meer uitgesproken, maar roze past meer erbij. Oranje is meer voor andere dingen, dat past niet zo.

3. Vind je dat de tekst duidelijk is?

Als ik ernaar kijk vind ik het wel duidelijk, je kan het goed zien. Er staat datum, locatie en tijd bij.

4. Wat vind je van het lettertype? Vind je dat mooi of een beetje onduidelijk?

Daar vraag je me wat, het strakke lettertype leest misschien makkelijker. Misschien is dat andere lettertype niet voor iedereen duidelijk. Een ander lettertype is wel makkelijker.

5. Komen de flyers op jou veilig over? Stralen ze liefde uit?

Ik vind roze er wel bij passen.

6. Zou je naar het thee event willen?

Ja, dat lijkt me wel leuk.

7. Heb je nog tips?

Ik vind het wel goed zo, het moet ook niet te veel worden. Misschien kunnen ze meer posters ophangen? Dan komen er misschien meer vrouwen bij, wie weet. Of misschien meer evenementen.

Verskillende visuals evaluatie

1. Flyer algemeen verschillende plaatjes

Vindt jouw liefde /vriendschap
bij **Mee Dating**

www.meedating.nl

Vindt jij *liefde* ook zo moeilijk omdat je
autisme of een *licht verstandelijke beperking* hebt?
Wij van MeeDating kunnen jou helpen!

MEE Dating

Vind jouw liefde /vriendschap
bij **Mee Dating**

www.meedating.nl

Vind jij *liefde* ook zo moeilijk omdat je
autisme of een *licht verstandelijke beperking* hebt?
Wij van MeeDating kunnen jou helpen!

MEE Dating

Vind jouw liefde /vriendschap
bij **Mee Dating**

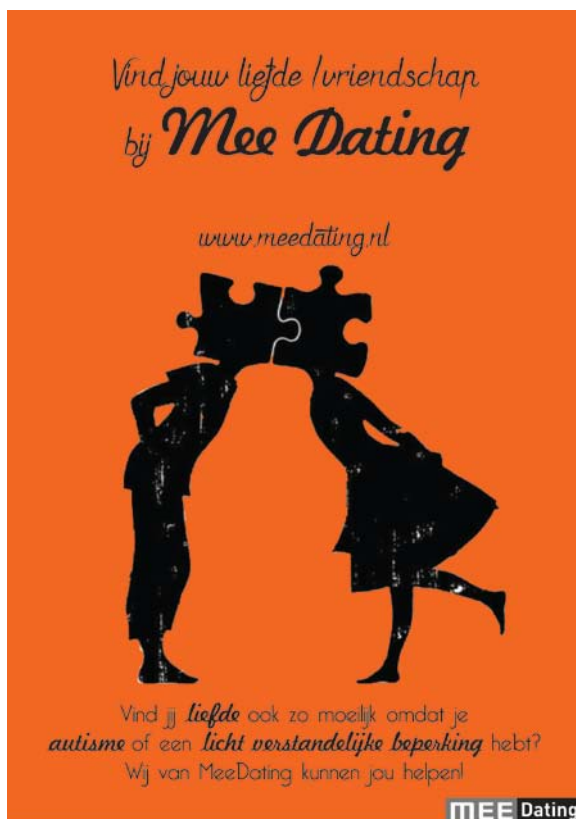
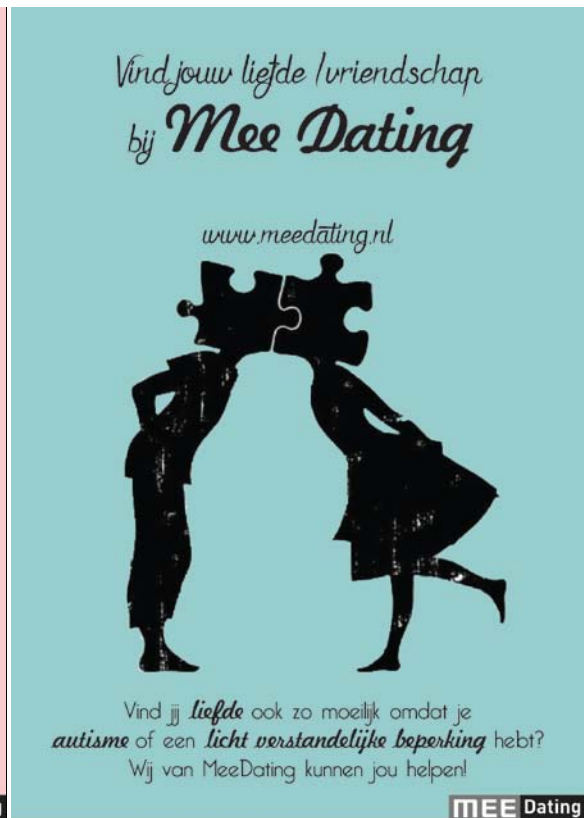
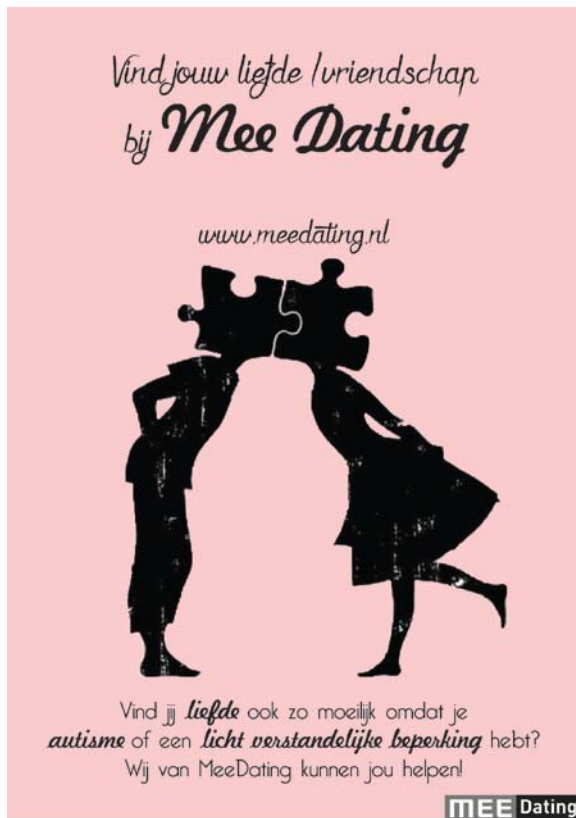
www.meedating.nl

Vind jij *liefde* ook zo moeilijk omdat je
autisme of een *licht verstandelijke beperking* hebt?
Wij van MeeDating kunnen jou helpen!

MEE Dating

1. Flyer algemeen verschillende kleuren

2. Thee event promotie

*Thee event van
Mee Dating*

Date mee, tijdens een kopje thee!

datum: 30 mei 2014
locatie: Mee iJsseloevers, Dr. van Deenweg 2-10
tijd: 14:00 - 16:00

MEE Dating

*Thee event van
meedating*

Date mee, tijdens een kopje thee!

datum: 30 mei 2014
locatie: Mee iJsseloevers, Dr. van Deenweg 2-10
tijd: 14:00 - 16:00

MEE Dating

3. Workshop flyer

*Workshop van
Mee Dating*

Surf snel naar onze website
en schrijf je in via www.meedating.nl

"Daten werkt zo"

datum: 30 mei 2014
locatie: Mee iJsseloevers, Dr. van Deenweg 2-10
tijd: 14:00 - 16:00

MEE Dating

*Workshop van
Mee Dating*

Surf snel naar onze website
en schrijf je in via www.meedating.nl

"Daten werkt zo"

datum: 30 mei 2014
locatie: Mee iJsseloevers, Dr. van Deenweg 2-10
tijd: 14:00 - 16:00

MEE Dating

Begin ideeën ontwerp:

L₂ I₁ E₁ F₅ D₁ E₁

I₁ S₁

M₃ E₁ E₁

D₁ A₁ T₁ I₁ N₁ G₂

Missie MEE:

'MEE maakt meedoen mogelijk'. Ideaal is een samenleving waarin ook mensen met een beperking optimaal kunnen participeren. MEE is er voor die mensen die door hun beperking hierin worden belemmerd.

Ruim 1% van de Nederlanders - ongeveer 190.000 mensen - heeft een vorm van autisme. Autism komt vaker voor bij mannen dan bij vrouwen, verhouding: ongeveer vier op één. (Bron: mens en gezondheid, 2011)

Doelstellingen:

- Bekendheid krijgen,
- Meer vrouwen (80% man)
- Jaarlijks 300 aanmeldingen erbij.

Door de inzet van welk concept gaat MEE Dating Utrecht bekender worden, met als doel om vrouwen met een licht verstandelijke beperking uit Utrecht tussen de 25-40 jaar lid te laten worden?

Stappenplan

- 1) Literatuur onderzoek (deskresearch)
- 2) Doelgroep onderzoek (kwalitatieve diepte interviews)
- 3) Concurrentie analyse naar bestaande initiatieven
- 4) Concept promotie campagne
- 5) Product
- 6) Testen bij doelgroep

Beroepsproducten

Onderzoek analyse,
Advies en promotiecampagne
Conceptvisualisaties

Relatiebureau MEE Dating helpt mensen met een beperking/autisme om een liefdesrelatie te vinden.

MEE Dating

Deelvragen

- Wat is het doel van MEE Dating?
- Wie is de doelgroep en waar bevindt deze zich?
- Welke media gebruikt de doelgroep?
- Wat is autisme en welke vormen zijn er?
- Wat zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen bij autisme?
- Hoe ziet een liefdesrelatie tussen autisten eruit?
- Welke bestaande initiatieven zijn er voor autisme (dating)?
- Welke drempels zijn er om lid te worden?